ВАЛЕНТИНА ГРИГОРОВА

ЧЕРНО-БЕЛИ ИСТОРИИ ЗА МОИТЕ ШАРЕНИ ХОРА

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора или на издателство gabriell-e-lit.

© Валентина Григорова , автор, 2020
© Валентина Григорова, художник, 2020
© Валентина Григорова, корица, 2020
© Снежана Стамова, редактор, 2020
© Габриела Цанева, редактор, 2020
© Издателство gabriell-e-lit, 2020
ISBN 978-619-7520-46-0 - за мека подвързия
ISBN 978-619-7520-47-7 - за pdf
ISBN 978-619-7520-48-4 - за ePub

ВАЛЕНТИНА ГРИГОРОВА

ЧЕРНО-БЕЛИ ИСТОРИИ ЗА МОИТЕ ШАРЕНИ ХОРА

Сборник стихове и разкази

Издателство

gabriell-e-lit

София, 2020

Посвещавам, с цялата ми обич –
на героите на моето детство!

На мама и татко, на доброто ми дете,
на моите чудни баби и дядовци,
на скъпите ми сестри,
на ангелите, които не спират
да ме спасяват,
на животините,
които решиха да ме обичат,
и не на последно място –
на приятелите, които ме подкрепиха
и които продължават
да бъдат до мен,
въпреки ужасния ми характер!

На всички вас,
които държите сърцето ми в пазвата си!

От Автора

ПРЕДГОВОР ОТ АВТОРА

Навремето, когато започнах да записвам истории, които ме впечатляват, и те са ми изглеждали смислени и завършени - разпечатвах, и показвах първо на приятелите около мен – просто така, за мнение – как им се струва написаното. Те като цяло ме насърчаваха да продължавам. Неусетно се наредиха и текстове по разказите на татко, омесени с мои лични спомени и наблюдения, та спонтанно изпращах и част от разпечатаните листи в писмо до моите родители. Един ден мама ми каза: - „Ти знаеш ли какво прави сега баща ти? – Чете твоя разказ в гаража и плаче". - Честно казано, предпочитам да разсмивам хората, но рядко ми се получава. Не за друго, а защото напоследък забравих да се смея ... А така обичам да пусна гърления си, детски смях! Но животът е пъстър, и може би заради тъжните и болезнени моменти, впоследствие можем да оценим секундите щастие. Ето колко бързо се оправдах! ☺

Текстовете на следващите страници за мен са един вид рисунки, но с думи – просто различно изразно средство.

Към тези рисунки има и такива с молив, които са неизбежно свързани, така че ще покажа и тях. В тази книжка събрах работи от различни периоди, голяма част от които не можех да завърша, по една или друга причина, и това ми тежеше. Сега, най-накрая липсващите парченца, които съм търсела, са по местата си. Работите звучат композитно и най-важното –

надявам се след всичките ми редакции, да не са загубили своята непосредственост.

Навремето, дадох дума на татко, че ще събера поне част от текстовете във книга - и ето, сбъдвам обещанието си !

Благодаря на всички мои приятели, които ми помогнаха да сигна до тази точка – за нощите, които са потрошили да четат хаотично изпращаните от мен текстове, за времето и вниманието които ми отделиха. Благодаря за подкрепата!

Валентина Григорова / Вал

ПРЕДГОВОР ОТ ЖАНА

Валентина Григорова, която за по-кратко нарича себе си Вал (и аз така се обръщам към нея) притежава онзи етно - бийт стил, който е неформален, напрегнат, скандален и краен. Когато я четете, забравете за всичко, което смятате че трябва да представлява прозата или поезията! Тя защитава своят собствен матриархат, своята реалност - противоречива, необяснима и пропита с тъга! Вал не вълнува, тя разтърсва!

Настойчив и постоянен, езика на който пише, е безпрецедентно прям. Нейният свят те хваща за гърлото, пуска те по острието на ножа и те държи на ръба! Тя кани да надникнем в дълбокото, в кладенеца. Гради епизод, по епизод от живота си и израства във всеки един от тях! Смел и безкомпромисно автентичен, света на Вал е нелинеен, син, червен, паралелен. Алхимичен, бягнат, но истински неин. Тя не крие нищо и всичко е на показ - страхове, демони, ангели и любов… Вал разархивира себе си, като се провокира. Търси се навсякъде , където би могла да се намери. Доверява се на знаци, на времето в нея, на импулсите, на гласовете си. Преследва живота си, захлопва отворени врати, спи с отворени очи, стъпва в дълбокото, защото иска да прояви всичко от себе си. Тя самата е този кладенец! Хваща живота си за рамото, разтърсва го и го стоварва върху себе си!

Вал пише квантово. Навън и навътре. Трябва да ѝ признаем тази свобода и смелост да гледа живота очи в очи!

Нейният свят - без компромиси и без табута!

Приятно пътуване в нейния свят!

Снежана Стамова – приятел и част от редакторския екип

ПОДАРЪК ЗА ОСМИ МАРТ

Откак се помня у нас винаги е имало всякакви животинки. Всяко с името си и пътя си. Спасявали сме малки прасенца, агнета с бибероні, пуйчета, патета и каквото се сети човек – на топло, в кухнята, или във фурната - докато се отърсят и започнат да щъкат насам-натам. Като се замисля обаче, сякаш най-шарените истории са свързани, все с конете на баща ми. А той, бога ми има страшен талант да открие Сивата кобила*!

За Чернушка, татко само ми е разказвал, после дълго време вместо кон е имал кола, после я разбил. И ребрата си също. По-натам, направил улиците и електрифицирал селото. Но коне, дълго време не помня да сме имали. До онази премръзнала мартенска сутрин, когато видях с очите си Коня-Вихрогон в нашия двор. Ноздрите му пръхтят, рие с крак земята, не го свърта в никой дам* и никоя Вселена – целият изтъкан от приказен огън!

Как станало: хванали се значи на бас предната нощ татко и дядо Велико Шапшала, ако Гута Ямболийката** се задържи десет минути на гърба му – лудият кон е наш. А дядо Велико е стар, а коня – улия***! Ни може да го язди, ни да го впряга, но коня не дава. Нито продава. Нищо! Обича си го и толкоз.

И как се е съгласил на този облог не ми е ясно, но според мен изобщо не е предвиждал да губи.

На сестра ми татковите приятели викаха „жокейчето“ – защото не само от нищо не я е страх, но е наследила неговата дарба да си говори с животните. Разказват за Едно голямо куче, по-високо от нея, как отишла кротко към него, да му дава стръкче трева. Кучето се зъбело на всички, освен на тригодишната Гута. От тогава ѝ се носи славата на звероукротител.

Но да се върна на историята за червения жребец – години по-късно тя ми каза че всъщност умирала от ужас, когато татко ѝ рекъл за облога, но явно от малка е луда, та взела че се метнала на гърба му. Коня беснял из двора, като същи ураган - а тя, като въшка залепнала за него, стиска гривата и му шепне нещо в ухото. Търчали, търчали известно време, и Гошо – така се казва жребеца, най-накрая се уморил и поддал. И стана наш!

Трябва да е било осми март, защото вечерта мама като се прибра от работа, татко отдалеч се провикна:

- Майко, честит празник! По-хубав подарък не можахме да ти измислим, ха честит ти кон! И се смее. А тя като замразена – глътна си думите и всичко. И колко откачи като разбра, как Гута го е спечелила! После облаците се скриха и Гошо стана един много възпитан кон. Спря да се надува, поне пред нас и си заживяхме щастливо.

Татко ни учеше да яздим без седло, поне мене де – сестра ми вече си можеше, и лятото разцъфна пред очите ни. И нашето приятелство с кончето разцъфна. Той на всичкото отгоре се оказа с много благ характер – просто не е имал с кой да си говори. Така мисля. В моите спомени, това е от

времето на безметежното слънчево детство, на което ние се радвахме като птички Божии.

Как ми се иска дотук да свърши тази история, но от толкова много хубост ли, или нещо ни завидя, но на нашия прелестен приятел Коня – Вихрогон му се пръсна сърцето. И нашето детство посърна. И сърцата ни се разпиляха по поляните и ветровете, които все още пазят спомена как с кончето тичахме на воля.

Оттогава мина много време. Нашата градина, в която някога садихме краставици и домати, се превърна в конско и кучешко гробище. И там вече нищо расте. Сестра ми до ден днешен не спира да рисува коне, повечето от които си мисля че са все негови портрети. Татко по едно време даже каза, че толкова много радост явно не ни се отразява добре, и коне в животите ни вече няма да има.

Докато не срещна Бялата кобила. Която, след толкова мъка ни върна Червения кон – Нил!****

Вал/ 2011

Бележки под линия:

** - надявам се, повечето хора знаят историята за Коня-Вихрогон, за Княз Му, ... един вид ако сте чели за Сиймур, значи сте наясно със Сивата кобила.*

*** - навремето дядо кръсти сестра ми на името на една песен от радиото, и оттогава това ми е любимия начин да я наричам – име, някак гиздаво като нея.*

****- по нашия край кон-улия викат на онези мили дивачи, които не си дават свободата доброволно и обичат да тичат на воля и приличат на лятна буря.*

***** - От тук започва съвсем нова история за Династията на Бялата и Червената кобила.*

Сетих се за тази история, която ми е много вълшебна и скъпа на сърцето, та ще пробвам да я разкажа. Ето какво се случи, когато сме били не повече от десет годишни, и примерно е сряда или четвъртък, и не искахме изобщо да ставаме за училище (то кой нормален човек иска) – а под топлия юрган така хубаво се сънува... така хубаво... Обаче страшния часовник, отброи последните слънчеви зрънца по клепките ни, и хайде - в седем и десет, програмата по радио Христо Ботев, с приказка (за да не им е много гадно на децата), филия с пастет и чай, и полузаспали тръгваме ние със сестра ми – винаги закъснели и винаги тичащи.

Да, ама тази сутрин не можахме да излезем от портата даже!

Такъв сняг беше затрупал всичко, цялата къща... докъде ти погледа стига. Бяло и чудно! И затрупано!

И – о, радост връщаме се по леглата, да си досънуваме? Да, ама мама не мислеше така - взе една лопата, и почна да копае тунел. Да - тунел! Да ѝ се начудиш на акъла, и на силата! Понацупени се влачим след нея, а във вратовете ни падаха парчета от снежния таван. И така, както искахме да се скатаем от даскало, в един момент спря да ни пука, дали ще стигнем изобщо някога, защото изпаднахме в някаква

странна приказка сякаш, в която ние сме главните герои. И така – мама прави проход, ние пъплим зад нея ... Колко време е минало никой не знае, щото то се разтегна някак си. Хрумваше ни, че може да се умори, и все пак ще се върнем – да, ама не! Приведе ни тя, чак до високите борове на училището, и като стигнахме там и погледнахме нагоре – о, чудо! Приличаше на замък, а във връхчетата на дърветата се закачаха първите слънчови коси, и така в едно със снежинките бяха като сребърни.

- Деца, стигнахме – каза мама и ни целуна по червените носове. Взе си лопатата и хайде по обратния път. Стоим пред голямата порта и гледаме омагьосани – и дърветата, и снега и малката фигурка в далечината.

Не си спомням добре, дали същия този ден намерихме нашите класове, или бяхме единствените които отидоха на училище, но такъв сняг оттогава не съм виждала !

Януари‘ 2013 / Вал

ТРАМВАЙ 1312

Странно, напоследък много често взех да срещам Ангелите, които скитат сред нас. Те вероятно през цялото време са наоколо, само дето нямах очи да ги видя....

А работата при тях е малко объркана – един път са песничка, друг път са котка, а често досущ като обикновени човеци се подвизават. Но, със сигурност можеш да ги заподозреш, ако усетиш как четат в сърцето ти и започват да сбъдват ... И също така, светят.

И се появяват, където човек най-малко очаква да ги срещне.

Дали сте виждали някога Ангел да се вози в кола ?

И как му е тясно на крилата? - Стърчат от прозорците на задните седалки, а краката пипат небето от мястото до шофьора. Но, успял е някак да се натъпче в тази сапунерка и даже може да подремне в следобеда. И да посънува как едно Слънце прави циганско колело на разтопения асфалт, и от локвата се ражда още едно Малко слънце ... Усмихва се Ангелът насън и си вика – „Такава значи била слънчовата работа!“ ... После нещо го разбужда, и това не било друго, ами закачливите шипкови храсти, щото колата минала по някакъв тесен път. Почесва се той по носа, поглежда в далекото с големите си очи, и леко поприбира краката си. Неуспешно. И крилете се мъчи да посбута по - навътре в колата, ама къде ти ... оставя се на

следващите растителности да го ожулят и отново отпуска красивата си глава ...

Понякога стопаджиите, а също и други, които спират набързо за естествените си нужди, могат случайно да видят дири от ангелските рани ... ама може и нищо да не видят, щото много зависи от кой ъгъл гледат в пътуването.

И ето на, на мен ми се случи да го видя Ангела - същия този от колата, в пладнето. Донесе ми чудесен тютюн от северните ветрове и там от пустините, дето обикалял. После сви по една цигарка с големите си бели ръце, и спокойно ме пита:

- Е, хайде сега разказвайте... Как я карате ... Как са другите? - усмихва ми се и пали...
Пушим си…
- Незнам с кое понапред да започна, ти и без това всичко знаеш – оправдавам се някак… Подсмихва се той и вади изпод крилото някаква шантава полска водка „Спирит“ – 90 градуса - Ай! Гърлото ми изгоря – грухтя аз, и от очите ми огън излиза…

И тъй, пушим си с него в следобеда, и от водката ли, от какво ли - дрънкам аз разни дивотии, а той главно мълчи... и сякаш му писва от това мое бръмчене – изважда изпод другото крило розов лак - да се боядисаме двамата и да сме красиви. Мерим си ноктите и перата и решаваме да си наклепаме и краката.

После измъква от някъде един истински меч с дракони по ножницата:

- Ето ти, на - смее се - да си играеш на Кил-Бил!

Много хубаво се смее той! А, аз си играя с ножа ...

И мина доста време оттогава. В началото на лятото се сетих за него. Домъчня ми, и защото си нямам снимка, взех че си го нарисувах. Също и слънцето, как се прескандя* по асфалта и ражда слънцата на света.

Изтъркули се есента с нейната несигурност. Дойде зимата.

Станаха хората по-тъжни някакси… Не зная защо.

И на мене ми се настани един хлад в сърцето, който мисля си твърде дълго се застоя. После се появи и първия сняг, а с него и кратката радост от снежинките. Малко кал... и после отново тъмнолилавите сенки на вечерта.

И точно преди няколко дни, в най-големия студ, гледам - едно чудно слънце блеснало и се закача в очите ми…

Снегът свети – усещам вкусът му и се чувствам като детето с шейната, когато си разбих носа. Пътувахме в обедния трамвай с два сини заека, една сестричка и вълшебната музика от Скандинавието ... и едно щастие се лееше, а по прозорците – зимни цветя.

И кой се появи мислите? – Този път очите му бяха зелени и имаше детска шапка - на едното си крило държеше цигулка, на другото - сляпо момиче...

- А, добра среща! – ухилвам се до ушите.

- Добра е! – Какво искаш за рождения ден? (ей тук замалко да се разплача, защото аз имах само едно желание, и той разбира се го е прочел)

– Потърпи малко - казва - Пък да видим! - Усмихна се благо, каза че бърза, но ще дойде по-късно на празника.

После много време не го видях, но броях дните до 22 декември, с все по-голям страх, и в очакване дали Ангела има силата да отмени Края на Света. И той успя! – Подари ми нов свят, и смисъл!

И от тогава си блъскам главата – след толкова много доброта, и особено, когато изпълни най-страшното ми желание – какво аз мога да сторя за него?

23.12.2012 / Вал

На това място ми се иска да зелепя една снимка, на която съм на не повече от четири години. Издокарана в народна носия, ухилена до ушите, с едни блестящи пендарчета по главата, седнала на едно трикрако столче пред камината и видимо доволна защото очите ми светят като две въгленчета. Всичко от тази снимка свети

– Да ви изпея ли една песна? - питам и без да дочакам отговор, съм се включвала като някое забравено радио. И когато ми свършвали песните, най-различни фантасмагории съм им разказвала - на децата и на големите. Баба ме приспиваше с едни много откачени приказки и легенди за караконджули, за Големия стар Дунав, за Горната и Долната земя, за таласъмите и самодивите и Торбалан, за момци и моми и лами - истории които много дълбоко са се запечатали в главата ми, и които аз на свой ред така съм омешала с приказките които майка ми четеше, та тези, заедно с моите дето си измислям съм им разказвала. Когато, и на който си искам. И тъй, пяла съм, колко пяла, къде лъгала, къде не, и после рязко съм замлъкнала. Поне така твърдят нашите, въпреки че в моята глава изобщо не е така, но ето историята през очите на големите.

Старите казват че било у́роки, щото и без това лесно съм ги прихващала, всеки път когато хората се дивяли на моите изпълнения и

цъкали с език – Гледай, какво умно дете, значи! Какво слънце неземно!

Казват че може и голям страх да се бил натрупал, защото този път нито червения конец могъл да ме спаси, нито всичките куршуми дето изляли за мене. И тъй - това са трите страха, които ми отнели приказките и песните от устата:

Първия страх е от един слънчев следобед на село, когато нашите били да речем на някаква сватба, и едва ни приспали със сестра ми, и ни оставили да си сънуваме сладките сънища. Нали знаете как възрастните обичат да карат децата да спят през деня, колкото и това да е против волята им. Хубаво ама, събудила съм се аз, щото помня, че ми се ходеше по нужда, и тръгвам сънена по стъпалата. Навън слънцето грее ли грее, и изведнъж Дявола посред бял ден!

Голям и черен - и ме гледа право в очите! С неговите жълти очи. В първата секунда, може би съм се питала, какво ли пък иска от мен, но във втората и всичките останали секунди, по скоро онемях от ужас. Не мога да стигна до никаква тоалетна и отстъпвам назад. Той с бавни крачки към мен, аз назад. И все така ме гледа право в очите. Качва се по стълбите чак до стаята, където малката ми сестричка спи, аз си представям как ще ни изяде, изпадам в истерия и започвам да крещя, при мисълта за кръвта по муцуната му, и как ще обяснавам на нашите къде е Галя, ако съм още жива. Толко-

ва силно съм пищяла, та това стигнало чак в другия край на селото, при сватбата и заглушило музиката. Нашите пристигат свръхскоростно, аз треперя, името си не мога да кажа, но важното е, че сестра ми е цяла. Дявола се оказа едно черно козле с наистина жълти очи, което разбило вратичката и тръгнало да хрупа лозите. И понеже е малко и любопитно козле, пък аз явно съм му попречила на разходката, то сигурно е решило да провери, дали горе в стаята, няма други лози за хрупане. Когато се поуспокоих, им казах на нашите, че цялата тази работа е за да си вземат поука, и никога повече да не ни карат да спим следобеден сън!

Втория страх - една мила вечер, майка ни мие в легена и ще ни слага да спим, по телевизора се чува песничката от "Лека нощ деца". Душичката ми се унасяше при мисълта за топлия юрган и мамините приказки, когато вратата се отвори изведнъж, и в стаята влязоха няколко таласъма.

Поне аз така реших че изглеждат таласъмите, защото никога преди не съм ги срещала. Лицата им бяха покрити много странно, така че очи нямаха и виеха издълбоко – „Буу ....бу .... буууууууууу"- хем като жален вой, хем чуваш вятъра в клоните .... но по скоро онзи тъжен вятър, който носи беди. Аз естествено се разпищях с всичка сила, обърнах легена с водата, залепнах в прегръдката на мама и там замрях. В този момент таласъмите, уплашени на свой ред от моите писъци, махат чорапо-

гащниците от главите си, и оттам се показват тия ненормалници – приятелите на баща ми, които понеже било Маскин ден, решили да се пошегуват. Леле, как ги погна майка с метлата, чак ми дожаля за тях.

Казват, че третия страх е заради една катастрофа, но аз нищо не помня. Може да не съм искала да помня.

После, следват две-три години в които всеки ден, татко ме водеше с колата, все по един и същи път, и всяка сутрин ме караха да казвам – „Га, Ба“, или някакви такива смешни бебешки звуци и да обикалям в кръг с другите деца- патешко ходене. И всичко това, може да ми е било много интересно в първите два часа, но после много ми омръзна и всеки ден се питах – Абе, защо ме карат да говоря като бебе и да ходя като пате?

И защо всички толкова снизходително се държат с мене, и защо ми говорят бавно, и защо татко става толкова тъжен, всеки път когато ме погледне... Исках да ги питам, опитвах се и накрая се отказах. Водел ме е човека на логопед, кога с колата, кога с рейса и си спомням че винаги носеше един буквар, от който ми четеше. И толкова свикнах с мястото си на задната седалка, с дърветата които всеки ден виждах, с приказките и стихчетата от тези страници, че ако някога се случи татко да не може да ме заведе, или е неделя - аз сядах в колата, и чаках той пак да ми чете от буквара, и си бръмчах все едно пътуваме.

И цялата тази работа можеше да продължи до безкрай, ако някакъв човек не бил казал на баща ми, че еди къде си, в селата около Исперих имало една жена, която даже не се знае дали още е жива, но била нещо като магьосница. Нали, вероятността да ми върне езика може да е нулева, но вероятността да го вкарат в затвора е голяма, за анти-социалистическа подривна дейност и вземане-даване с вещици.

Баща ми даже не се замислил. Намерил селото, намерил и нея, тя му казала да й донесе някакъв коч, разни още такъми, и в един пролетен ден, започна най-странното ми пътешествие.

Гледам си аз през стъклото от моята си задна седалка, и представа си нямам, че пътя ще се промени, гледам новите дървета и си викам на акъла – Е, това ще да е Другата земя, за която ми разправяше баба! Колко сме пътували незнам, но по едно време свършиха пътищата, свършиха къщите и накрая се озовахме на една поляна.

Зад поляната – малка къщичка, а на прага стои една голяма жена, с лице кръгло като луната, обута в много странна пижама, превързала главата си с розова кърпа и златни парички.

Чух само – „Това ли е детето – каза му –Ти, чакай тука - и ме отведе в една много малка усойна стаичка без светлина. Седнахме на земята една срещу друга по турски, и на това място, вече ми е много трудно да разкажа, как

прекрасно се изнесох извън стаичката, извън малкото си телце, и извън занемялата си уста.

Тя плетеше по очите ми чудни истории, с преждата от която са изтъкани приказките - летяхме на крилете на дракони в Горната и Долната земя, а аз така вземах завоите, че много ми се искаше да ме видят отнякъде нашите колко съм смела. Превръщах се в река, превръщах се в пушек, превръщах се в елен, после се превръщах в букви, и когато се превърнах в песен тя изведнъж рече - Говори! Дай си езика - каза, прошепна нещо и ме остави.

В следващата секунда помня че ги видях нещо да си говорят с татко, но по-следващата секунда, няма да забравя никога – от очите му светеше самото слънце – плачеше и се смееше и бързаше да ме пита толкова много неща, и аз не смогвах да отговоря на всичките му въпроси. По пътя за село пяхме и си разказвахме, все едно не сме се виждали три години. За него може и така да е било, защото рече – „Върна се моето дете! Върна се!“

От къде съм се върнала незнам, защото според мен през цялото време си бях при тях. А може би наистина не съм била тука, в тази земя? Може да съм била омагьосана, и ако не беше добрата стара Хатиджа, щяхте да видите приказки и песни, ама друг път!

Тази история посвещавам на баща ми!
15.02.2015

МИЛА МОЯ БАБО!

Скрита в бурканчетата с чубрица.
И лют червен пипер.
И в чекмеджетата с кърпи.
И под капаците на вкусните пилешки чорби,
в които винаги слагаш воденички за мене
и ми даваш да обера всичките в мойта купичка.
Научи ме да готвя ориз като тебе.
Научи ме да правя лютеница с търпение.
Аз ще ръчкам в огъня, ще бъркам с лопатата
и ще дебна да отидеш нанякъде,
за да изпуша една цигара.
После ще натикам картофи и чушки в жаравата
и ще си направим вкусна салата.
Мила, моя бабо!
Научи ме да поддържам огъня,
Тъй че да не припърля ракията.
А аз ще ти донеса колонките
за да слушаме Борис Машалов,
също и гайдите.
Мила моя бабо!
Научи ме кога се копае земята.
И кога се спи.
Моля те!
Също тъй, научи ме да пея –
ти, която толкова упорито твърдиш

че не можеш,
но скришно си ме извадила
от джоба на твойта престилка.
Прости ми че съм такова магаре,
и много време мислех, че мразиш цигулките.
Мила моя бабо!
Ще си дойда напролет.
При тебе.
При себе си.

18. 03. 2014
На баба Веска
Вал

Това писах до баба, веднъж, когато много ми се искаше да ѝ се обадя и да ѝ кажа колко ми липсва нашето лято, тук в града, който все се опитвам да покорявам. Или себе си да покоря, знам ли. Но не намирах подходящия начин, ей тъй да звънна по телефона и да ѝ кажа нещо толкова простичко. Даже счетох, че ще ме вземе за луда, и реших да напиша на лист, пък после да видим. Това, ако изобщо може да се счете за стихотворение – се изля директно от сърцето ми, и е от малкото, които никога не се е налагало да премислям или редактирам после. Никога! Мисълта ми течеше права и стройна, и когато мине време, и пак го погледна – всеки път се удивлявам, как така спонтанно добре се е получило. Тя правилно го нарече писмо, защото то е всъщност такова. Дали не беше следващото лято – за нейният рожден ден – никак не ми се искаше да ѝ подарявам шампоан и чорапи – та ходих да се моля до кметския принтер, да ми извадят на лист стихотворението. Беше ме доста срам, но ѝ го подарих.

По стените ѝ има много мои рисунки, все по някакви поводи, или без поводи, но това писмо тя лично ме помоли също да чукна с един гвоздей на стената ѝ – ей тъй, рече – „Да ми е над главата! “

Един друг път, когато ѝ носех сладолед и от моите експериментални манджи, тя каза – „Може ли пак да ми прочетеш писмото ти, Вали?“ Честно казано много не исках, защото

май подозирах, че ще ми се скъса гласа, но добре – четох. И се раз-плаках. Поглеждам към баба – очите ѝ пълни като най-бистрите езера, и оттам ме гледа едно малко дете. Я виж ти! Тук е било, но се е крило през всичките тези години зад грижите по нас, и никой, ама никой не се е сещал да го попита – а ти как си? Даже и тя самата! Улисана в задачата да е силна и смела, и да държи здраво с акъла си ветровете на времето, сакън някой от нас да не се провали.

На баба най-силното оръжие беше мотиката, и тя с тази мотика рисуваше чудни градини и светове. И характери. Предполагам, че именно заради тази мотика тя не се оставяше ни за миг да посърне, ами като я хванат лудите – да ходи и да твори. И нас не ни оставяше да спим, от толкова творчество. И виждах с очите си, как разцъфват изпод ръцете ни нашите приказни лозета, ягоди, ябълки и компоти, и все нещо не сме довършили, и накрая заспиваме капнали, от онази сладка умора – и вечерта е тиха, и чувам щурците... ама все нещо ми липсваше. Кое ми е липсвало? Нали тя ме научи да слушам тишината! И именно тя ме научи да не ме мързи много, ами да си обработвам нивата, ако чакам от нея реколта.

Моята лична мотика са драскулиците ми, които постоянно ме спасяват от бесовете ми, но понякога, ей тъй на – от недоверие в мене ги захвърлям в мазето, когато мисля, че хабя

дните на живота със себе си. И ме завзема световната мъка... И ми е тъмно...

Снощи намерих тази малка рисунка и ми светна пред очите! Гледам я – и искам да скоча във нея, в онзи чуден следобед, и да прегърна баба. Без да се обяснявам.

Душата ми шари в малката кухничка, на сцената когато ѝ четох писмото. Навързвам рисунката и писмото. Как можех да се сбогувам с всичката тази милост, като не искам?! Честно казано, надявах се да си откараме поне едно двеста-триста години... докато ни омръзне. Или поне още няколко... Докато стана готова да се сбогувам. Ами не станах готова! Влачех годините и обещанията си, и безпомощно кършех ръце, докато наблюдавам

живота и смъртта как никак, ама никак не си поплюват. И си правят с нас, каквото поискат.

И моята баба се смали напоследък, може би защото ядеше колкото врабче. Каза, че туморът ядял вместо нея, и не искаше много да го храни. Мама сигурно пет пъти ѝ спаси живота, но този път и Господ не успя. Той направо си я взе горе при себе си, и остави сърцето ми да почернее от мъка. Хем колко се пазарих с него и с Ангелите! И много време му бях сърдита за тази работа, но може би тя е ходатайствала за душата ми, та един ден си ги нарисувах със дядо, и сърцето ми малко се кротна. Не че помалко плача, но поне не се държа като луда.

Този текст много ме измъчи – не за друго, а защото това не е цяла история, а са много – приличат на шарена черга. Такива, каквито баба постила за празник. И ето – искам да кажа и за леля Христанка – нейната приятелка, която идваше да си гледат филми, да ѝ разкаже какво става по центъра, и с нейния ведър смях да пита – Я да видим, как върви консервената фабрика? Тя си замина няколко дни след баба, вероятно от мъка. Та това е и малък разказ за приятелството, За Детето, което открих във бабините очи, и което таман стана на пет годинки, и хайде – излетя. Попът рече, че преди Великден Господ си вземал най-добрите при себе си. Как исках да ми я остави още малко! Ние точно се запознахме!

Много ми е накъсан разказът – мислите ми летят хаотично напред-назад, а толкова исках да напиша нещо за баба, но само се давя в сълзите си и мълча. После се загръщам в елечето ѝ и се изгубвам… Писмото, рисунката, етикетите от ноти за духов оркестър, прескачащия диск с музиките, стълбите, натежалите лози, мириса на пушек, докато варим компотите, как се овладява огъня, как се криех да не ме види че пуша… песента на Борис Машалов за Стоян Войвода…

Бабо, мила бабо! Искам да скоча в рисунката, като в машина на времето, и да върна часовника, и още малко да съм в нашето слънчево детство!

Сега при тебе ли съм?

Ето намерих си мотиката – писмото и тази малка рисунка, които искам да покажа на целия свят, защото всичко, което си ти, е Обич!

4 – 11 юли, 2020
От твоята внучка

ДВАМА ГЕРОИ НА МОЕТО ДЕТСТВО

Сега ще напиша за двама герои на моето детство. За една хубава вечер на село.

С татко пием ракии на терасата и си говорим нещо. Не помня какво точно, но е добре е да спомена, че по-често танцуваме на румънски цигани и всякакви щуротии, дето ти палят кръвта, та това спокойно да си седим си е направо странно – да е умора? – не знам. Ама този път си слушахме щурците и комарите и мен изобщо не ми беше зор за музики.

Под лампата, а татко е с много гарванска черна коса, и прилича на монгол – виждам един бял косъм. И тъй се натъжих, викам си на акъла – мамка му, и баща ми ли остарява? .... той, не може! не му давам! Усети ме той как му гледам в главата, усмихна се тихо и вика – Майка ти, и тя има на същото място, вечер си ги скубем един на друг – погледна нагоре в звездите и така се умили, че очите му се изтеглиха и станаха горещи, докато рече – Остаряваме заедно с нея, на едно и също място.

И зяпа в звездите. Две минути. Десет. Цялото небе. Времето спря – Много ви обичам и трите! И сте ми най-хубавите деца на света! Ама майка ви... нея обичам повече от вас.

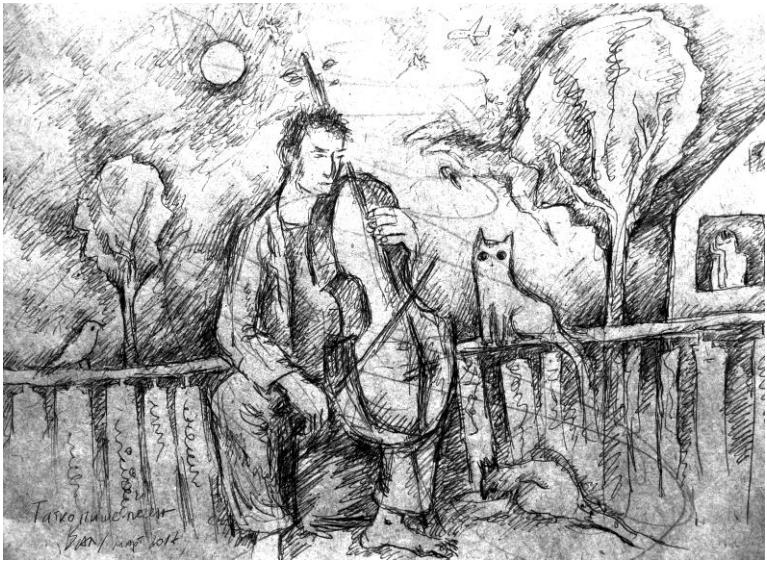
В едно друго време, далеч – от кухнята телевизора се чува и шумотевиците, смяна на каналите. Тука сме значи, на терасата. Отвътре тропа тя с чиниите, и само докато си помислих

– ей сега ще ни подбере, да спираме с тия ракии, и няма да станете утре, и кой ще я носи тази люцерна... (ама драматична, колкото може) – и така стана. Излезе, разфуча се, и тогава не издържах – Мамоооо...!

– ТИ СИ НАЙ-ЩАСТЛИВИЯТ ЧОВЕК НА СВЕТА!

Спри се и седни малко. Тишина. Аз знам – тя не. Тя е като дете, което очаква най-якия подарък изненада. Придърпва я татко ми в скута си, тя не се дърпа много и се гледат. И се разхилват.

– Айде, мойто момче, да си лягаме – така му говори тя, когато ѝ минат сръдните.

Милите ми те!

Защо го разказвам това? Ами снощи си говорихме с Поли за приятелите, за вампирите… и защо в нашия свят свестните мъжете харесват уж диви жени, но в края на краищата си избират харпии. И какъв страх... основателен... за онази грозна игра, с протритото име, която за мен си е чисто надлъгване – не вярвам в нея. Така ѝ казах на Поли – тази игра не ми харесва и няма да я играя!

Обаче познавам едни двама – добри са, и не лъжат. Сърцата им са добри! Аз такова чудо като тяхното друг път не съм срещала.

И само заради тяхната история не мога да се откажа напълно от идеята, че тази лудост съществува.

Май 2011/ Вал

По това време мама налива млякото, и от него излиза едва доловим син дим. Това е защото навън е много студено. Тя е по нощница, боса, метнала набързо едно палто и пълни бутилки и едновременно премива нови, ако тези не стигат. Татко стъпва с тежките си крака по стълбите, донесъл е гюмовете и приготвя животинките за паша. Ако не са се изпокарали, по стълбите носи той носи една голяма усмивка за мама. Цял отбор котки и кучета се въртят около нея, чакайки да поразлее малко от млякото, и тя ако се разсейва, или все бърза - успява. Млякото все не стига, така че тя бърза да скрие поразията от татко. А той винаги всичко знае.

Около осем сутринта е, млада е есента. Но с всяка изминала сутрин остарява. Слънчицето свенливо едва, едва пуска по някой лъч. На котлона се вари кафе. Даже то е преди млякото.

От кухнята се чува телевизора, усилен до дупка, и мама хем налива мляко, хем говори по телефона, хем и някой колет приготвя за децата.

Когато тя беше на фестивал с хора в който пее, аз я замествах и наместо телевизора си пусках джаджата със записите. Едни стари, чудни музики се чуват от нашата тераса. После

разнасям млякото по бабичките, и за онези на които не знам и името и къщите, имам нарисувана карта с химикал, да речем от трансформатора, третата в дясно. И викам, така че да събудя и мъртвите - като пъдарин викам, и те се показват най-накрая. Все си мисля че чорлави ще ги извадя навън, защото на мене още ми се спи, а те спретнати, измити и прекопали половината си градина вече - излизат. На мен колкото и да ми е синьо и сънено - и аз съм извадила утринните си усмивки и най-любезно изпращам поздрави от мама и татко. После минавам през магазина, профуквам парите от млякото и се отбивам да видя моята чудна баба и да ѝ пусна музиката.

Тя всяка сутрин ме чака. На нея покрай рождения ден ѝ занесох машинката с дисковете и народните музики. От нейната тераса с леко поскърцване се чува Борис Машалов, Гюргя Пинджурова и Мита Стойчева. И гайдите. А без тази музика ние не можем – нито тя, нито аз. Защото инак лютеницата няма да стане хубава, нито ябълките сами ще се нарежат и сложат в бурканчетата. Докато се размотвам нагоре-надолу да оправям диска, който прескача, натежалите гроздове се закачат и питат:

- А нас, кога? А нас кога?

– И на вас ще ви дойде реда, викам – не бойте се! Събирайте сега слънце, че оредява с всеки изминал ден.

И те събират и слънцето и осите. От септември се занимавахме и с произвеждането на нашата великолепна ракия, и баба старателно ми обяснява как да поддържам огъня, че да не я припърля, как се градира, как се оцветява с ябълков лист и как се пие по малко - за здраве!

Намерих в мазето едни захвърлени ноти за Духов оркестър, вероятно на братовчед ми - приготвени за подпалки. Спасих нотите, нищо че не мога да ги разчета. Реших че са свещени и направих музикални етикети за ракията - и така я надписах "моето първо лято с татко и баба" - нещо от този род. Останалата част от нотите слагам в рисунките си. Някой път, ей така ми се ще, човек който ги разбира, да вземе да ми изсвири какви точно комбинации съм натворила в онази църквичка, и в къщичките по Радичковата рисунка, също и на ракията каква ли музика се чува!

Точно в момента, докато записвам лятото си, ей така от самосебе си тръгна една чудна мелодия от Гуча, ето тази: Guca _ Cocek Srece Chochek of Happiness Gypsy Groovz Orchestra featuring Dusko Gojkovic.

Накрая на историята ще направя опис на песните, които слушахме. Сега ще си пусна "Авлига пее" и ще си поплача. Защото все още е сутрин, и слънцето все по-свенливо пуска лъчите си, и вероятно мама все още обикаля по къщите и разнася млякото. Като казах това, питам се дали все още кара онова раздрънкано колело, което много ѝ убива на дупе-

то, ама няма друго. Цяло лято се размотавах и аз със това същото колело, на което му слагаме наелонова кесия, ако е валяло през нощта и което едва - едва се движи под тежестта на млеката. Чак накрая се сетих да питам татко да ми поправи стария BMX, та с него да обикалям из село. После цял ден рязахме, заварявахме и накрая се получи чудна малка машина, че и една щайга ѝ сложихме за да си имам кош. Отдалеч, като гледа човек как аз или татко го пробваме прилича на онази смешна картинка, която редовно се появява по рисунките ми - електрическата крушка с колелото, която обикаля световете и хич не ѝ дреме, колко е смешна. И красива.

Много искам да спомена всичките си приятели на село - това са хора с които се запознах докато им носех млякото сутрин, и въпреки всичкото бързане все изпадаше мъничко време за приказки. Разказвах им разни щуротии, пусках им музики на слушалките и прощално получих една роза - от Лиловите. На тях пък им занесох котлон, че да не кладат огън всеки ден за да си сварят млякото. Една друга леличка пък - леля Янка, една вечер късно дойде, та татко вика - Голяма певица е леля ти Янка, я вземи я изврънкай да ти изпее някоя от нейните. Е, изпя ми тя не една, не две а цяла нощ нечувани и изгубени в праха на времето чудесии. После датира едно преследване на нейните песни, записване и приказки до ранни зори.

От нея имам един чуден запис за Соколовите пилета.

Някой ден, ако си осъществя мечтата да запиша забравените песни на моята Земя, ще чуете и нейната песен. Както и песента на баба Деспа за Стоян войвода.

И не мога да не разкажа и за нашите италианци - така им викаме, щото Джовани е от там, а жена му, Ася той мило и вика Азия, тя говори и пее на пет езика. С нея като се надушихме, стана много музикално и у нас, и у тях ... и повсеместно. И така - тате не знае италиански, нито френски, а Джовани говори само тези два езика, но някак си, те двамата чудно се разбират. Питах се, как пък точно си говорят без нито един езиков мост, ... хм, оказа се моста и ракиен, и млечен, и невъзможен за обясняване точно, но те двамата стояха на един и същи път, ядяха един хляб, и пиеха едно и също вино, или ракия ... все тая. Изобщо един странен път. На този мост и аз стоях, пресичах го няколко пъти, оказа се че и аз говоря на развален италиански и френски, блажено пихме и пяхме до първи петли, много нощи, и много дни. Ходихме и да прибираме кравите, лежахме на поляната и гледахме в небето, и в неговите препускащи облаци, и само здрача ни завиваше меко в пазвата си. Знаете как някой път хората обичат да изхвърлят новородени кутрета или котета, та тези двамата италианци - те спасяват такива животинки. И затова къщата им в момента се е превърнала в кучкарник! И вземат

мляко не за себе си, а за малките, или ако някое пък е болно. И това правят просто защото са добродушковци. На село. Нашето село, което е пълно с човеци, които само се чудят как да спрат музиката на света. Съответно мразят нашите италианци. Ние пък си ги обичаме!

Като стана дума за песни, искам да спомена една чудна вечер в която до три посред нощ, там някъде, с татко и майка пяхме.

То всичко почна от пустите му караници, щото същия ден исках да избягам. Както си щастливеех там, при нашите и си боядисвам стените, ей на - исках да се изпаря. Значи всеки нормален човек, като се ядоса нещо, и вика. Та и тате така, само дето гласа му е толкова силен, та като се разфучи и все едно всичките гръмотевици от небето ти се изсипват на главата. Забелязах я аз тази работа, и за да има мир вкъщи, а и за да не избягам, викам - айде да го озаптим този твой глас - не може ти така да фучиш, и да си плюя все в пазвата като си ядосан нещо. Ако можеше да пееш, щеше да си като Борис Христов, ама ти само тътен произвеждаш.

Тате вика - Научи ме! И малко, по малко, без да знам как и аз, карах го да вдишва и от корема си да вади и контролира звука. И да завършва изречението където му е края, не като му свърши въздуха. Та към три посред нощ, той сам изкара “Хубава си, моя горо”, и още няколко! Мама се включи, и стана чудно. Даже си говорихме, как татко спокойно може да се

запише в хора, та на хора да му се наложи да си преправи партитурите защото имат най-чудния бас! На сутринта той ухилен до ушите идва и ми вика - Работи! Това с пеенето работи! Сега на майка ти цял по цял ден ѝ композирам!

Стана 12.30 часа. По това време, аз съм се заела с приготвяне на най-яките кюфтета, в историята на кюфтетата. Или пък някоя люта манджа. Да се похваля – мама, татко и баба официално ме обявиха за най-добрия готвач, който са срещали. Аз се надувам, старая се, и дори точно в момента да не ми се режат меса и зеленчук, непременно се опитвам да задържа почестите с които съм покрита, от глава до пети. Тате гордо казва че готвя на цвят, и това било най-важната част от процеса, за да ми се получи и този път вълшебна храната. Ще вмъкна тук една лично моя рецепта за таратор:

Необходими обстоятелства и продукти: Желателно е навън да е адска жега, също така да сте се върнали със сестра ти и баща ти от люцерната, да сте изморени като добитък, да няма нищо друго за ядене, освен млякото което майка е подквасила и случайно самотно виси в хладилника, добре е да се намери една краставица, олио, копър, чесън и оцет. Оцета обаче е свършил. Само той липсва, и мисля, мисля и намирам едни ментови капки. Казвам си 2-3 капки ще придадат свежест на таратора, и както е ужасна жега, то той би се получил чудесно. Хем да засища, хем да охлажда. Речено -

сторено. На вкус го докарах, но някак си, викам си колко ли красив ще стане ако е светлозелен? И изсипах почти цялото шишенце, и моя таратор заприлича на пролет. Баща ми и сестра ми казаха че ще ми го излеят във врата, щото това не било таратор, ами някакъв ужас. Разсърдиха се и гладуваха. Това се случи, когато бяхме хлапета и помагахме на татко за кравите, и люцерните, и .... изобщо бяхме на тати амазонките. Той все още много обича да я разказва тази история, и оттогава е приказката че готвя на цвят.

В кая на юни окончателно се разсърдих на града и избягах на село. С все всичкия си багаж, натоварен до пръсване в един бус, и стърчащ от покрива, барабар с котките избягах. Не се обърнах и за секунда назад. Гледах пътя. На изток е моята Земя. Все на изток е пътя за Дунава. Тази история е за моето лято, като дете. Това е така, защото сега разказвам за мама и татко, които все още изглеждат на трийсет години, слънчеви и влюбени. История и за баба, която съвсем малко се е смалила, но държи фронта и ме чака да ѝ пусна музиката. Аз съм си все така на тринайсет, и се люлея в пазвата им.

И ми е мило и топло. И сърцето ми кърви. Защото много ми липсват. Защото от един месец съм далече от тях, и ми е празно отвътре. И защото не смея да си отида, както обещах, ... защото там искам да остана. Ще кажете - ами

върни се де! Щом там ти е щастливо. - Да, ама не е съвсем така. Ето сега ще опиша като картинка, как разкрачено изглежда сърцето ми - едната ми половина е тук в града, при моето дете, другата е там при тях - при героите на моето детство. Пъпната ми връв е Дунава, а тях всичките, барабар с котките и кучетата сега аз нося в пазвата си. Дано са здрави, и не тъгуват.

Мисля си да опитомя града от който избягах и да опитам да се усмихвам. Мисля си да занеса някой Духов оркестър за рождения ден на татко. Мисля да изпълня всичките си обещания!

П.С. Относно описа с музиките от историята - мързи ме в момента да изброявам, намерете всичко на Мита Стойчева, Гюргя Пинджурова, Борис Машалов и великите гайди. Ако не можете - аз ще ви запиша.

21 октомври, 2014

РАЙНА

В малките часове на някой април, преди много години. Вися в един бар и изпивам водката на света. Не ми се прибира в студената къща, където имам само да спя и да повръщам. И да пиша разни отчаяни мракобесия. Моя градски транпорт е едно чудесно балканче, с което меря улиците и пространствата, а на багажника мога да возя някоя приятелка, изправена, придържаща се за раменете ми, също мога да возя и всякакви неща, които не са потежки от мене, защото да не се обърнем. Изпивам времето, и единствено колелото ме чака да си тръгнем. Моето малко балканче, и мой верен кон!

Заради същия този кон, шофьорите много ме мразеха и ми бибиткаха грозно в ушите - “разкарай се с тази бракма!”, ама на мен не ми пука, и най-нагло си бръмча между колите, и още повече надувам “Кино” в слушалките. По това време, любовта на живота ми се занимаваше с една руса чума, заради която и ме напусна. Изпокарахме се, изподрахме се и изпратих детето на село. И ето затова къщата изстина. А нещата трябваше да се подредят някак си.

Да взема да си стъпя на краката, и да си прибера сина, но... единственото което се случваше ви го казах по-горе. Пари не получа-

вах и от завода за пушки, и от стенописа, който рисувах нощем, та живеех някак на свети крепки - жалки заеми от приятели, за да си купя цигари и някоя друга бутилка евтина отрова. Дали имах надежда тогава че това омагьосано ежедневие някак ще се промени? Не знам... вероятно да. Но нищо не се променяше, и живота ми си беше все толкова жалък. До онази вечер в кръчмата, където сега ще се върна, и за протокола искам да отбележа, че беше минало вече полунощ, защото както не ме интересуваше времето, някак странно видях часовника. На вратата, сякаш от нищото се появи едно малко момиче, може би на около единадесет години, леко смугло с едни синьо-зелени очи. Много ведри очи имаше, въпреки че изглеждаха сънени. И как да не я забележа - всички се знаехме, а часът за такива посещения беше наистина неприемлив. Пия си аз, нали, но погледа ми все по нея шари. И се питам - чак тука ли ги пращат вече да просят,... и то по това време, после си казвам, а... може и да се е загубило пък, що си мислиш винаги най-лошото?! Някой наистина ѝ даде пари, щото спокойно си ги прибра в джоба на роклята, но не си тръгна, а продължи да гледа... някъде в нищото. Или пък чакаше нещо? И не се стърпявам аз - до този момент, се правех че не ми пука, та се обръщам към нея - Искаш ли един сок? - питам, тя казва да, и гледайте сега - може да живея назаем, но пари за малки нощни хлапета винаги имам! - купувам ѝ сока, и я пи-

там дали случайно не е гладна - разсмиваме се и двете, щото в кръчмата няма, ама нищичко за ядене, и въпроса ми очевидно беше много тъп. Между другото, това беше първия път в който се хванах да се смея... от много време насам. Тя каза че после щяла си купи от денонощната будка баничка, та да не се тревожа за глада - Благодаря за сока, вика, и продължи да гледа в нищото. Тук искам да вметна и едно описание на нейната дребна фигурка, защото се впечатлих - стоя си нали на барстола, на бара, пък тя права, мъничка - главата ѝ стига до където очите могат да шарят по бутилките, и то в етикетите на горния рафт с водките и коняците. Толкова нисичка беше, но с една особена гордост си носеше мръсната рокля.

И чакаше. Поканих я де седне до мене, и вече наистина разтревожено я питам дали не се е загубила, дали някой не я мисли... тя мълчи. И не само че не ми отговори, ами взе да ме разпитва - какво търся аз по това време в кръчмата, семейство нямам ли... и онемях - ама отворено хлапе! Децата аз никога не лъжа, та съвсем честно си казах защо вися тук в малките часове, и защо се кандилкам на стола, след което моля забележете, тя рече – „Изглеждаш ми добра, и трябва да спреш да пиеш, и да си прибираш детето!“ - Това го изтърсва едно малко скитло, дошло по нощите да търси пари.

И не издържах - виж кво, казвам, - мене ми е много ясно какво дириш тук, но искаш ли да те взема с мен? Пари нямам повече, но мога да

потърся нещо в хладилника, и ще ти сготвя... някаква вечеря. После ще се изкъпеш, ще ти дам чисти дрехи и ще ми разкажеш всичко. И ако семейство нямаш, ще се радвам да те осиновя. Искаш ли да ти бъда майка? На това място тя ме изгледа много ококорено, а аз продължавам с увещанията и обещанията - не ме гледай сега че пия, казах ти защо е. Веднага мога да спра, и да се грижа за тебе, и лапето ще си прибера. И вечер ще си гледате детските, ще те запиша на училище, и моя син ще ти бъде брат. Искаш ли ?!

- За съжаление, казва тя - майка имам, и брат имам. Само дето майка няма да ми отвори, ако не ѝ занеса поне двайсет лева! Ще ме набие, и пак ще ме изпрати по улиците. Ако не ме пребие тя, брат ми ще го направи - помалък е от мене, но знаеш ли какви юмруци има - ей тоя зъб, гледаш ли как е счупен - от него е! Обаче ако много искаш, мога да дойда на вечеря, и щом предлагаш да се изкъпя и да спя на топло, ще дойда с тебе. Но само за днес, после наистина трябва да се прибера.

Гледам я аз, гледам и не вярвам на очите си! Изтрезнях на бърза ръка, и дума не мога да обеля. - Хайде да се омитаме от тази дупка, казвам, и ще мислим после. Опитвам да се държа мъжки, опитвам се да извадя някоя усмивка и обяснявам тактиката с возенето на балканчето – нали, как стъпва права на багажника, и много здраво се държи за раменете ми. Разсмя се малката, и вика - аз хубаво ще се

държа за тебе, ама ти как ще караш, като те гледам колко водки си обърнала? Със моя дебел глас, най-сериозно ѝ отговарям - ти не се бой - пияните Господ ги пази, а покрай тях и тези дето возят на колелото!

И речено - сторено, с какъв акъл ми се доверява тя, незнам, но наистина се метнахме на моя верен кон, и профучавайки сред оределите коли на нощния град, живо - здраво стигнахме студената къща. Тук на това място, искам да вмъкна една моя лека тревога, че това, откак се разделихме с мъжа ми, вероятно вече не се брои да е мой дом, и детето което возя на багажника, може спокойно да тафи някоя друга джунджурия - да, помислих си го, щото чак по пътя ми светна лампата, но после си казах - че то какво ли да отмъкне? - само някакви картини и празни бутилки... но не това ме спря - реших че такива мисли да ми се въртят в главата е грозно от моя страна, и крайно непочтено, особено щом съм ѝ предложила вечеря и подслон. Така че, засрамих се, и реших поне веднъж в живота си да съм благороден човек, пък каквото ще да става!

И стигнахме ние, намерих някакви картофи, и докато тя се къпеше приготвих първата вечеря, от много месеци насам... даже почувствах как и моя стомах се облизва. Райна, така се казваше детето впрочем, каза че добре се нахранила, и вече много ѝ се спи, и може би няма да е зле да спра да пуша, и да взема да поспя и аз. Хм, добре казвам ѝ - искаш ли да ти разка-

жа приказка, или песен да ти изпея за лека нощ? - тя се усмихва сънено, и от хубавите ѝ очи се търкулва една сълза - ами, то досега никой досега не ми е пял или разказвал, ...

Брей, хора, на това място съвсем изтънях, но държа се геройски, правя се че не рева, и запявам... Навън има звезди. Много звезди. За пръв път от много време насам гледах небето, и моя живот започна отново да ми се струва смислен.

Хлапето много бързо заспа. Аз снова в кухнята, пуша цигара от цигара и окончателно съм сигурна в онова лудо решение да я осиновявам. И когато тя се събуди, най-тържествено ѝ го изтърсих - ще говорим с мой приятел адвокат, казвам, който е наистина много свестен, и ще се разберем някак с майка ти, а?

Тук е редно да вмъкна едно обяснение: когато бях малка, даваха по телевизора филм за Жозефин Бекер – една балерина, която си осиновила единадесет деца, все ей такива – от кол и въже, и им дала хубав живот. Даже много хубав! Имаше снимка със синовете ѝ – кой лекар, кой адвокат – всичките изучени и щастливи. Та аз тогава много се впечатлих, и това ми се превърна в мечта – някой ден, ако може и аз да направя същото. Та появата на това нощно хлапе, ми се стори като знак свише. А съм гледала „Циганско време“, знам за тяхната мафия, и честно казано умирах от страх - ако взема че наистина го направя, дали няма да натреса го-

леми беди на моето семейство – да мислех си го. Но идеята за спасяването така силно ме запали, запредставях си как ѝ шия принцески рокли за някое тържество в училище, как ще си живеем чудесно, и няма да помирише повече нощните улици... Това ѝ го казах.

Гушва ме тя през кръста и мълчи. Със стомаха си чувам, как лекичко си гълта сълзите навътре, и съвсем тихо каза - Няма да стане - майка няма да ме даде.

И никой от моето семейство няма да ме даде. Живота ми са го решили, и най-много да съсипят твоя. - Добре де, разлютих се аз - ами ако изобщо не те върна?! Оставаш с мен, и ще си живеем нелегално!

- Ама ти наивна ли си?! София не е чак толкова голяма, все някога ще ме намерят, и ти отиваш право в затвора. Какво ще прави тогава твоето дете, а ?!... А казваш че мислиш за него, и ще живеем щастливо. Пък и какво училище, като сме нелегални !?

Мълчание.

- Но,... не ме разбирай погрешно, аз все пак си обичам майка. Каквато и да е, майка ми е! Изкъпи се, среши се и спри да пиеш. И намери къща за вас. После всичко ще се нареди, ще видиш! А мен не ме мисли... моля те, закарай ме до нас.

В седем сутринта е студено. В онази пролетна сутрин на мен ми беше ужасно студено. Усещах се натровена от многото изпита водка предната нощ, и ми беше лошо. Но най-ми

беше отровно моето мълчание. Навън имаше само кучета, а вятъра разнасяше мазни хартии от вчерашния живот на хората. Качи се тя на багажника, прегърна ме с двете си малки ръце, и така залепна за гърба ми. Карахме нанякъде, на изток, и аз не знам накъде карахме. А и тя не казваше посока. Просто карахме. По едно време ме помоли, ако може да ѝ купя баничка и да я оставя на Витошка.

Гушнахме се за последно, и повече не се обърнах назад.

Карах, карах така, лютеше ми на очите, и по едно време рязко завих на сто и осемдесет градуса. Краката ме болят от късите обороти на балканчето, но стигнах все пак на онова място, където я оставих преди малко - от нея и следа няма. По улицата както ви казах се мотаеха главно кучета, но и тях питах, и ако се мерне някой скитник и него питам - дали не са виждали едно малко момиче, с ей такива очи,... преди десетина минути само - нищо, братче! Все едно им говоря на някакъв друг език. Кръстосвам я Витошката от край до край, и съседните улици преравям, но никъде я няма, все едно вдън земята потъна. Дали се беше скрила в някой вход, и оттам ме е гледала и е мълчала? Дали веднага се е прибрала и е заспала? Или пък е била някой предрешен ангел, и аз не съм забелязала? И ей тъй - хоп, е прехвърчала над главата ми с последните птици ?...

Веднъж след много години, возя се в трамвая и блея през прозореца. И някъде там, по Стамболийски, точно откъдето минахме с колелото, на спирката, стори ми се че видях една млада жена, която имаше точно такива очи, като нейните.

В скута си беше гушнала спящо дете, и хем гледаше в нищото, и в същото време гледаше право в мен. Сърцето ми се разблъска като лудо, опитвайки се да изчисли възрастта ѝ, и вероятността точно така де се е изменило лицето ѝ.

Слизам на другата спирка, тичам назад към мястото, където я зърнах, но там хората се бяха сменили, и вятъра отново разнасяше мазни хартии и жалки парченца наелон...

Никога повече не я видях. А моя живот се промени, точно както тя ми поръча - спрях да се самоубивам, прибрах си детето и се превърнах в една не лоша майка. Сещам се за тази история, но често ми се иска да я забравя, защото така и не си простих че я пуснах.

И продължавам да си мисля, че това е една от най-големите ми грешки, и колкото и да ме боли, а и защото не мога да променя миналото, надявам се поне че е жива, и е добре. Освен ако наистина не е била някой ангел, взел назаем този малък живот, за да промени моя...

И сега, след като събрах смелост да ви разкажа тази история, искам да ви помоля мили хора - ако някой от вас, случайно я срещне,

кажете ѝ че още я търся, и се оглеждам за нея по улиците.

И по небето.

Вал / 14 март 2015

КАТО ПОДАРЪК ЗА КОЛЕДА

Както си играя на улицата, мама ми подава мазна филийка и тичам отново при тайфата. Точно тогава проумявам щастливото си детство и живота на големите. поглеждам натам, поглеждам насам и окончателно съжалявам нашите - че вече не могат да търчат на воля, а са уморени кафевите им пръсти с набити бодлички от корнишони. Но те са добри ръце - прегръщат ни, нас децата и ни топлят. И ей така в техните обятия обичам да се люлея и да заспя ... и да не пораствам никога!

Така си пожелах, когато още не знаех че може и да ми е дълга косата. Не зачитах пола си, и обичах да търча на свобода. И даже да отнеса някой шамар .... нямаше по-хубаво от улицата на моето детство. Речено - сторено. Според мене тогава се е разхождал по нашите земи и първия ангел, който прочел желанието ми и го изпълни. Трудно ми е да отгатна дали е някой от хората на село, или е бил малко по-невидим. Усетих обаче, че стои на масата до нас, татко му подава хляб, мама сипва гореща манджа и вино. Първото чудо!

Минава нова година. Минават много нови години. На мене ми пораства краката и ръцете и гърдите. Съпротивлявам се, ама и косата ми расте. И желанията. Ами сега? Заприличах на някой от света на възрастните, че и лоши мисли взеха да се навъждат в главата ми. И

какво стана с мечтата ми никога да не порастваm!?

По това време някъде на два пъти щях да се удавя - първия път ме извади от Дунава един рибар, щото хитрувах и се плъзнах зад гърба на баща ми, и ме отнесе течението навътре. Както и да го погледна някой друг ангел ще да е бил тогава, който ме носеше на ръце и сякаш ходеше по водата. После изчезна и така не видях лицето му...

Второто чудо на границата с третото, защото пак по това време се къпахме с лапетиите при помпената станция и там ме засмука една гъста пяна, която беше като всичките шамари дето ми се полагат за простотиите. Извади ме един мой съученик, нищо че всички ме виждаха - само той скочи в бесуващата вода. Господ да го поживи за добрината - третия ангел! Сега, където и да се скита по света, най-вероятно вади със сърцето си и други хлапета за косата ...

После още няколко пъти щях да умра. И все така отнякъде се появява друг ангел, който обърква системите и ми преливат нова, още по-луда кръв.

Минават още много нови години и рожденни дни - все чудесни и веселяшки. Дали остарявам? На двайсет години преживях старостта си. На трийсет започнах да хитрувам и ту да връщам времето назад, ту напред - както ми изнася. Човек като си има вземане-даване с ангелите, по някое време вземе, че се възгор-

дее. И си мисли че всичко може. Може и да може, или пък не? ... и на ангелите им писва най-вероятно и тогава замалко, оставят чевека да си троши главата. Замалко само, ама достатъчно. И ей така потънах в мрака!

Обичах. Мразех. Обичам. Зло съм. Добро съм. Обичам. Искам .... Искам ... И какво стана с желанието никога да не пораствам?

Остарях и погрознях за нула време! Вече не можех да се пъхна в машината и да местя стрелките на човешкия часовник. Гордостта е голяма гадост! Сигурно морета изплаках за жалкия си животец, и хоп – мойте спасители пак започнаха да се появяват! Спрях да искам каквото и да е за мене, освен някоя блестяща джунджурия ... което не е чак такава лакомия ... и сега имам чудни гердани от целия свят, и гривни, и рокли с неземни птици и пак са ми детски очите.

Мирно време, хубав живот! Звездното дете до мене расте, а аз ставам колкото една запетайка. Сбъдва се значи отново онова чудно желание, когато тичах с филията. И ей така - едно след друго започнаха много вълшебства да се случват - Света около мене се разхубави. Сприятелихме се с един водопад, който така се заплете в косата ми, че и морето и то се заплете, и чудни гривни ми навърза на босите крака ... а главата ми светеше, като че да има и някой случайно залутал се слънчов лъч в нея ... Да ама после пак се намрачни живота. А го обичам!

Обичам го истински и все тъй силно вярвам в чудеса! Искам си дебелата бяла зима с пързалките, искам си топлото детско одеало и мама да ни гушне в пазвата си. Ако може целия свят да гушне, и да го спаси! Последния ангел, който срещнах в трамвая ме благослови, защото прочел най-силното ми желание.

Не това с филията, ами другото.

Сега чакам, на ръба на времето да видя колко ми е силна вярата.

21 декември, 2012 / Вал

РИСУНКИ ЗА БАЩА МИ, ДРАГОСТИНА И ИВАН КÀЛИНА

Това лято, като си ходих на село и имах всичко на всичко три дни (крайно недостатъчни за едно ненаситно същество, каквото съм аз), взе че ме хвана някъкъв морски бацил и се тръшнах болна с екстри и халюцинации. И между белите петна- тъжните очи на нашите, които периодично ми мереха температурата и ме глезотеха.

А навън, слънце за чудо и приказ! Потя се аз и зяпам с половин око някви помии по телевизора, а птичките навън пеят и времето си лети и лети…

Татко точно преди няколко дни беше сварил ракията и ме чакаше с нетърпение да си дойда, да пием кайсийка под звездите и да ми разказва. А какво стана то? Тръшнах се като някаква кекавица, толкова бледа, та чак никаква. И от гордост, от бяс и от обич, ето какво измислих, понеже от лекарствата още повече ми се размеква мозъка, та ще карам по татковата система!

Два следобед е – взех си една чашка и слязох при дружината в гаража*. Жълта, с половин усмивка ги питам: „Не ви ли е срам да къркате без мене?“ Важно е да кажа, че навън е около 42 градуса и там, където се бяха скатали всички, пак си беше мор. Но мор със салата,

диня, мухи и ракия! Каква мила картинка - татко и двамата му останали живи другари, които сутрин събират една каруца сено и на обед му помагат да си изпие ракията. И като ги гледах такива припотени и сбабичкосани, изведнъж ми хрумна, че вероятно ги виждам за последно. И не татко, а тия двамцата - Драгостина и Иван Кàлина.

Другите поизмряха, но след малко и за тях ще кажа.

Не знам как става така, но като ми се набие някаква натрапчива глупотевина в тиквата и си вярвам, все едно имам най-страшната интуиция на света. Та им викам: "Хайде да ви направя по една рисунка? Така за спомен... Наздраве!" Те като се засуетиха, „Ма, сега да не вземеш някои грозни и дърти да ни изкараш?!"- аз пак наздраве викам- Не се плашете... хубави сте си така!" Рисувам ги, притеснявам се, те се срамуват, нервничат, но ми се радват като деца.

Оздравявам за двайсет минути! И изведнъж си спомних, това са същите онези шемети, дето строиха навремето хола - с „Черно море" и жълта пръст.

Сега ще върна малко лентата - ето я шумящата къща, полуразрушена и доизкърпвана, с много музика и постоянен поток от хора, нещо като хан, нещо като гара. Място от което на никой, никога не му се тръгва. Майка тича като луда, вдига, слага, носи, меси и псува под мустак** баща ми и неговите вечни приятели,

които сякаш край нямат. И пустото му вино и ракии, и строежи дето кокалите й изядоха. Аха, единия да си тръгне и на портата идва друг. И тогава и сега, на майка обриви ѝ излизат като ги види.

И ето ме мене, някъде на десет години, щастливо детство, даже може да е било през ваканцията, защото можехме да спим докъсно. Събуждам се и заспивам с „Черно море“ и едни кофи с жълта пръст, които се разхождаха нагоре-надолу пред прозореца.

Татко и неговите дружки строяха, и навсякъде беше омазано с кал. Джуркат в едни локви материала и лепят тухли. Бира навсякъде! Кюфтета и бира! После обедно ракия и кофите спираха от самосебе си да се помотват в пространството.

Въртяха двойния албум на Тодор Колев, но както ви казвам, на мене най ми се запечата-*Черното море* и съвършената й поезия ме беляза завинаги. Аз имах честта да обръщам плочата като свърши страната, или като вземат много да плачат на *Виолета*.

А със сестра ми сме легенди в очите на тия шемети, единствените хлапета, които помагат на майка си и баща си а после играят до три сутринта. И ние бъркахме и лепяхме тухли, мацотехме се по муцуните, и правехме кални кюфтета. И истински, плюс рязане на салати в несвяст.

Лично аз гледах да се навъртам повече около грамофона, защото там ми беше по-интересно. Много веселяшко беше всичко!

По това време, са били живи и двамата Дядо Ивановци - единият отляво на нашата къща, другия отдясно. През три къщи надолу- дядо Велико Шапшала, на който татко умилително викаше „Шапши“, но последния много му се сърдеше от как спечелихме лудия му кон на един облог.

Ще ме питате, защо татковите приятели са доста по-възрастни от него? И аз се замислих сега, че има нещо такова! Ще ви кажа - ами защото бяха от тия, старите българи - с лозе, с душа, с добра или лоша бабичка. Но със сигурност- с мир в сърцето. И освен, че си помагаха да си прибират един на друг сеното, и той да им изражда телетата и конете, те много сладко си пиеха заедно.

Нашето село е пълно с гадняри. Ама така - натурално зли. Та приятелите на татко за които ви разказвам, са истински изумруди. Добре че са се намерили с него, инак не знам!

Първи умря дядо Иван Котов, и това беше първата голяма дупка в сърцето на баща ми. Преди не съм го виждала да плаче. В онази студена нощ, той взе каквото вино намери и отиде да се сбогува с приятеля си. Нямало кой, та той го къпал и облякъл. И пил до него, с него. До сутринта!

Мен ме втриса, само като си помисля какво е преживял. Вече по светло, на другия ден се

появяват роднините и както се полага - оттърваха се по бързата процедура от него.

Сега стоплям, защо дядо Иван беше сам и защо викаше на баща ми „сине“ - понякога така му викаше.

Даже си мисля, че оттогава татко не го е страх от смъртта, нещо като че да са се разбрали... знае ли човек. А аз оттогава надписвам кръстове с блажна боя.

Хронологично може и да объркам нещо, но това не е толкова важно колкото факта, че татковите приятели измряха като мухи. В това число и моя дядо с акордеона (за него има една цяла друга история, но ще ви я разкажа друг път). И дядо Борис с конете. После и дядо Шапши се гътна, и на баща ми му беше вече незнам коя дупка в сърцето. И много се натъжи защото за пореден път бяха скарани, и приятеля му - така, сърдит си замина.

После дойде ред на дядо Иван Топлийко. Помня, че с него пушехме тайно цигари - той се криеше от неговата бабичка, аз от татко. По това време за пръв път видях тютюн в кесийка.

И така баща ми остана сам. Всичките ги е изкъпал и оплакал и изпратил.

Е, на това място имам да ви кажа, че през цялото време татко мразеше, и все още мрази погребения - с всичките му там извратени яденета на боб и глутницата редовни посетители по такива мероприятия. И за да подчертае, колко му е гадно той има един дежурен лаф:

„За кво да му ходя на смъртта да му паля свещ - той ще дойде ли на мойта?“

Ясно ли ви е сега, колко му е било криво че му измря тайфата!?

И до ден днешен ги полива*** и отвреме навреме някоя горчилка успява да се изплъзне от очите му.

Ама какви ги дрънкам - не е сам! (казах ви че имам някои бели петна).

На масата в гаража заедно с люлеещата се фигурка на Драгостина, който току що изнедоволства от портрета си, баща ми пие с предпоследния си боен другар - Иван Кàлина и до тях са седнали всичките ми дядовци. И никой не е загубен, и нищо не е залудо разляно.

И все така е над 42 градуса, и те си спомниха за Черното море и Виолета, и как са строили ... и още техни си истории...

Обещах им рисунките за спомен. Обещах им скоро да си ида и пак да се черпим, и ако попа даде пари да изрисувам църквата, те ще ми построят скелето и ще помагат. И ще има вино и ракия до края на света!

Хубава мечта!

Те не знаят, че и за тях си мисля че скоро ще зарежат татко по обичайния начин, но дано съм се объркала, и като се прибера пак да ги намеря в гаража.

17.04.2012/ Вал

Бележки под линия:

** - гаража е „офиса на кмета“ както му казва Владо кръчмаря, или инак казано - това е щаба на татко с необходимите маса, мазни вестници и няколко десетлитрови туби с ракия, които странно как но за отрицателно време прогресивно изфирясват. Отред стои „Форди“, с широко разтворени врати и от него, усилено до края се лее румънското радио „Романтика“.*

*** - мама е идеално нежна жена, без излишно окосмяване, и това с мустака го казах за разкош.*

**** - полива-почерпвам*

Ето ги тримата от гаража - казаха ми, че тяхната група се казвала МАГАДРА ... какото и да значи това .... от ляво -надясно: Иван Кàлина, Драгостина и баща ми.

на тази рисунка са Иван Кàлина и Драгостина , заедно с едно разкостено колело.

ПЕСЕНТА НА БАБА ДЕСПА ЗА СТОЯН ВОЙВОДА

Слушам я и плача - дрезгавия глас и покашлянето... „възглаве му е черна къртичинка, на сърце му расне трендафил цвете „ … Почти я знаех наизуст, но никога не можах да я изпея като нея. Нито толкова дращещо, нито да изпълня добре завоите - трудни и дълбоки като Дунава.

Като хлапе се подвизавах на терасата, в къщата на баба и дядо, където си направих нещо като ателие. Рисувах ѝ много портрети, но тя не можеше да ги види, а само пипаше листа и ме питаше – е, хубава ли ме изкара? - разбира се, че си хубава! - а тя цъка с език и не ми вярва особено. Навремето я ударила гръмотевица и дядо я заровил в калта – да махне тока от нея. Ама главата не се сетили и тя ослепя.

Хрумна ми от глина да ѝ направя портрет, че да може да пипне с ръцете си. И понеже толкова много истории ми е разказвала, чудни и страшни и красиви, чудех се сега какво ли да си говорим? Всичките ги знам, и взе да ги повтаря, та викам – бабо, само песен не си ми пяла. Никога не си ми пяла! - Песен ли? и се смее – че аз от момиче не съм пяла! И не помня нищо май... ама я да видим... имаше една...

И онзи момент трудно мога да опиша като чувство, но спрях да дишам. Езика си глътнах. И думите. И деня се обърна наопаки.

Границите на стаята изчезнаха и аз бях там, на мястото на стояновото сърце. Не помня колко време е минало, но когато се събудих, главата на баба беше готова а тя беше момиче. И двете ревяхме.

После датира едно преследване с касетофона, защото на всяка цена исках да я слушам тази песен и после, когато тя вече ще е при дядо. И така - баба старателно се сресваше и си мажеше брадата с крем „Здраве“ за да е хубава за нашите звукозаписни занимания.

Разшири репертоара си с още две песни, които си спомни.

И това ни бяха последните есенни дни и после тя се разболя и вече не искаше да правим записи.

Когато се върнах от село това лято, нямаше по тъжен човек от мене. И какво можех да сторя – записах си „Лачените обувки“ като мп3 – филма, сипах си една голяма ракия и ни нарисувах – хубавото ми детство и хубавата ми баба, как ми пее.

Септември, 2011
Вал

ЩУРЦИ СЪС ЧЕСЪН

Първа част
В края на юли

Зъбите ми останаха в баницата. Това беше преди три дни в другоземното село - рождения ден на баба ти Малинка. Ядохме пилета с картофи под беседката, отрупана с млади гроздове и комари. По това време лятото е най-гъсто зелено! Толкова е наситено зеленото, че ако не бяха златистите върхове на царевиците в избуялите градини, можех да отлетя другъде, взирайки се в тази прекаленост. Небето се свлякло, навъсено плаче.

И колкото и да му е начумерено сивото, тук - там се прокрадва светлина, а въздуха е един такъв вкусен и нежен... Обичам когато вали! Така чувам по-ясно и Дунава, и тополите!

Всъщност небето си беше в лошо настроение вече цяла седмица, та на хората им беше дотегнало от толкова много вода, и с голям ужас чувахме по новините, как реките бягат от коритата си, и помитат каквото сварят по пътя си. Е, това вече ми разваля еуфорията и не искам повече да слушам никакви новини! Само дъжда искам да слушам и толкоз!

Но да се върна на беседката с рождения ден и баниците, и родниците. Тръгвайки на кушия от село, незнам защо взехме и китарата

ми, която е толкова раздрънкана, че жал да ти стане, но да съм изпеела нещо на дядо, да го зарадвам. Той нищо не видя, нито чу от всичките ми опити щото е глух и има двайсет слоя пердета, но и най-вече защото с татко отидоха до Зефирово да купуват зърно за животните.

На същата тази маса в свъсения следобед ме слуша единствено чичо ти Митко, който само ме гъбаркаше колко време ще я настройвам тази китара и какви фалшиви ми били цигарите дето свивам. Той донесе от неговия тютюн да ми се изфука, колко по-вкусен бил от мойте купешки боклуци и как фабрично ги правел неговите. Къса листата с едната ръка, с другата потропва нервно по масата: „Ама айде, докога ще я настройваш тази китара, бре? Цял час ги ръчкаш тез ключове и файда няма!“

На мене също ми дотегна от това настройване и я обръщам откъм гърба, да я правя на барабанче и най-накрая подкарвам една песен. Майка и баба нещо си дърдорят за кокошките и ябълките, и изобщо не чуват нескопосания концерт. Само чичо ти Митко слуша и се смее като хлапе с единия си зъб – „Ей, ама ти много хубаво пееш, бе! Нищо, че не разбираш от китари - радва ми се, и потропва с едни канчета по масата - Можеш ли да ми намериш палатка, да ходя по гурбет да бера кайсии с дечурлигата, и да ги глася наесен ученици? Ама втора ръка палатка? Я, какви ти били пръстите, хили се - не си ровила в земята много ти“ .... цъка и продължава да ми акомпанира по празните

чаши. Бирата свърши бързо, та той отиде да търси нова, или пък ракия от комшията, който е отворен за разлика от магазина. Баба фучи – „Само да си взел ракия! Да ми дигаш ти тука нервичките у въздуха, да ми дигаш!“ - той се прави че не я чува, мята едно палтенце на гърба си и хуква в дъжда, който никакво намерение няма да спира. Изръсвам от джобовете си едни три лева и си намигаме, защото и двамата знаем че отива за ракия. Връща се подгизнал след някакво време, сипваме си по една глътка, дрънвам на фалшивата си китара циганската на Висоцки и чичо Митко грейва до небесата. Баща ми си дойде от Зефирово и ни подбра да тръгваме, щото имаме и път пред нас, и животните долу на поляната чакат. Нас чакат, и колкото и да им харесва да пасат в дъжда, вероятно са мокри до кости. Пък точно стана интересно! „Дай тука тази китара, каза дядо на изпроводяк - на кой строй си?“ – „А, незнам... сега е на никакав... фалшива е като за световно!“ – „Ще я направя на испански, да знаеш“ - казва и хлътна в младите си години, когато му викали Суинга на Тутракан. И както му е побеляла главата, невиждащ, нечуващ, изведнъж физиономията му се променя - очите стават онези закачливи очи, с които е рутел барикадите на всички мадами, спомня си той някаква песен и изчезва от това време и от беседката. Само носа му остава при нас, и все тъй величествено, по румънски стърчи.

Татко бърза. Чичо ти Митко вика: „Айде, само още една песен, бе, кой знае кога ще се видим!“
Тръгнахме с гюрултиите му, като всеки път. А мене ракията ми недопита - дрънни я за мое здраве чичо - мисля си…

Тук трябва да кажа, че това ходене в другоземното село за пръв път от много години ми беше приятно. Не се надувах да се правя на хванала Господ за шлифера и някак се оставих да се радвам на всичко. Замечтавам се, докато слушам дъжда...

Снощи му писах кръста на чичо ти Митко, щото два дни по-късно една беля станала, та той взе че умря. Ей, тъй, на! Сега е с пробита глава и му търсим един абитуриентски костюм да го обличат. Избираме с майка между три ризи коя най-ще отива на вишневия цвят. В колата е тягостно, радиото не ни разсейва, а сякаш ни изнервя още повече. Нося му две цигари, да си има... да си пуши на оня свят! Даже ако остане време ще му свия още. Нито една сълза не потича от очите ми. Знам защо, и в същото време не мога да си обясня.

Мълча, надувам си музиката в слушалките и я оставям да се смесва с гласовете на хората. Казаха че да си нося китарата този път, не било добра идея, щото по този край други били табиетите и само ще разгневя местните. Бе, ако щете бе! Тя този път беше настроена, и щях да му изпея нещо ... ама като не може.

Духовата музика ще му пусна! Друг път. Мълча като бурсук и блея някъде.

Сега ще го видя лилав и подут в красивия му костюм, заринат в познатата смрад на мъртви цветя и тамян, сред жуженето на мухите и резкия вой на някоя от оплаквачките. Страх ме е да вляза в тази кухничка.

Помня я от погребението на баба Гина, когато бях съвсем невръстно дете и се ужасих от червената лампа - нямали друга крушка, та завинтили тази. Баба ми беше мъничка и прижи-ве, но в тази кутия дето я бяха сложили приличаше на десетгодишна. Не помня топло ли беше, нито нощ ли, ден ли, помня тази гадна лампа, заради която и до ден днешен мразя червена светлина.

Влизам, неговите синове сновят наоколо и ме питат дали не може да го снимам. Казвам че нямам фотоапарат, и може би само с джаджката ми за музика – видео да се опитам. Става ли? Забивам му една свещ в ръцете и оставям цигарите. Тръгвам, ще се задуша. Докато се обърна, баба свива от ковчега някакви пет лева, скатава ги бързешком в престилката и продължава да вие. Изгледах я зло: „Бе, човек, какво правиш?!“ – „Те, нема да му трябатвика, и си ги прибра. И пак – „Миткоооо ... !“

Искам да изпия една голяма ракия! Не издържам. Не знам защо си го причиних това! Наистина незнам. От хлапе мразя погребенията. И това грозно суетене, и миризмите, и боба със зеле и наредените около манджите бабич-

ки, които мисля си, идват само за да ядат. Пускат един добре отработен във времето рев, за да се знае че са дошли и току раздуят някоя клюка, какъв ми ти човек бил умрелият, видиш ли ти, но с едното око се озъртат кога ще наредят вестниците за помена. Мразя как изпращат хората по нашия край! Когато удари камбаната, тя винаги вие на умряло. От жалния й глас настръхвам, и ми иде да ходя да я счупя тази камбана! Досега нито веднъж не я чух за нещо радостно да се обади. И все тази кал помня, и трактора с наредени от двети страни черги за ридаещите близки, а по средата- турят умрелия.

Цялата тази процесия, целия този ужас минаващ по улиците на моето детство, окончателно ме отвратиха и от погребенията, и от самата смърт.

И все си мислех, че както са ги затрупали с тая пръст, нощем мъртвъците изскачат и почват да вият в прозорците с вятъра, а денем ме гледат и четат мислите ми.

Аз лично се надявам когато умра, моите хора да ме подпалят и да ме пуснат по Дунава. И да чувам Духовата музика от брега, колкото се може силно, защото съм глуха. И да пият колкото им душа иска, да пият и да пеят. Така наистина няма да ми е тъжно. Който го е измислил това с огъня - велик човек е да ви кажа! Според мен земята е пълна с прекалено много кокали, и те се запират в гърлото ѝ, сякаш рибешка костичка е заседнала.

Чичо Митко го сложиха в една малка каруца. Точно стигна да го съберат. Същата тази каруца, с която се пребил, опитвайки се да скочи върху кончето. Поп нямаше, нито камбана. Оказа се този ден много горещо и задушно, та калта беше позасъхнала. По пътя към гробищата пускаха стотинки, че да не вампиряса умрелия и се караха къде точно, на завоя ли, или по правите участъци. Едното хлапе държи църковния байряк, другото кръста и не знаят къде точно да ходят, при краката на баща си, или при главата.

Помолиха ме да снимам. Влача се и аз покрай тях, и цялата тази сцена ми заприличва на кадър от *Лачените обувки на незнайния войн*, когато малкия изпращаше дядо си, и с него беше само козата.

Беше много горещо. Небето сведено, най-накрая се разплака. Сякаш вместо мен.

И точно в този миг, моя рентген отчете как чичо ти Митко хич даже не е умрял, а все така стои под беседката, хили се с единия си зъб и ми вика- Ама много си смешна и ти сега като си без зъби!...“На кой му пука за зъбите - пей мойто момиче, аз те слушам! „

Пея чичо... пея...

Мене ме сложиха на масата на гробарите - едни много мили чичовци от съседните Дунавски села. Храната не беше боб и зеле, и досадни бабички нямаше. Мама беше сготвила и нищо от това не приличаше на умърлушено погребение. Сипаха ми една голяма ракия, и

времето се обърна наопаки. Стояхме под същата онази беседка и си говорехме за духовите музики, за регатите дето скоро ще има по техния край, и ме поканиха да ида. Пуснах им на слушалките разни записи, те се радват като деца и си чакат реда, щото машинката ми само една. В цялата картинка само китарата липсваше. Хлапетата дойдоха и те на масата, та им викам: „Може ли една бърза скица да ви направя, така както сте седнали двамата, един до друг?“ Те – „Ми добре, ма само по-бързичко, че муите* много хапят!“ Смеят се. Първите им усмивки! Ушите им стърчат, косите нанякъде, слънцето се закача по муцунките им и само очите им ги издават. Откъде да знам какво да им кажа. Мълча. Драскам, пия и току изтърся някоя глупост, колкото да ги разсея. Денят е втори август, три дни след като сме пяли и пили с чичо ти Митко. Неговия стол изглежда празен, но всъщност не е.

Беше си седнал при нас, кръстосал крак по градски маниер и вика: - „Ай, стига я мъчи тази китара, ми изкарай някоя от нашите!“

Втора част
Щурци със чесън

Гробарите си тръгнаха и на масата останахме само аз и малкия му син на чичо ти Митко - Красьо. Този, по-любопитния и по-отракания. На който голямото време минава при тия луди баба и дядо. Този същия дребосък, дето пред-

ната нощ помагал на татко да къпят и обличат баща му, помолил даже ако може той да го обръсне. Стъргал, що стъргал и току слагал глава на гърдите му, плачел тихичко – „Татенце, татенце - докато слушал как последния въздух се разхожда из червата, малкия на няколко пъти извикал - Диша бе, диша ... знам че има дупка в главата, но може и да не е съвсем умрял, а?“

Баща ми го гушнал, погалил го по рошавата глава и това били първите и последните му сълзи по въпроса с умирането на чичо ти Митко. Често му се сърдеше по други въпроси, но сега каза, че му е най-сърдит.Това ми разказва той, като се върна късно вечерта – „Е сега вече може да си надуеш музиките, и да пием не една, ми пет ракии!“ -ние с него пием не пет, ми колкото си щем ракии...

От татковите очи могат да се излеят всичките небесни пороища наведнъж, но той не им дава. Незнам досега колко мъка е погълнал, щото една камара народ той къпа, бръсна и изпрати да си почиват в мир. На една камара народ изражда телетата и конете, а нищо чудно и човеци да е вадил на белия свят. Един въпрос остава без отговор - как издържа това негово сърце, сърцето в което той държи двата края на живота?

„Ти тая ракия за нищо я нямаш!“ – вика ми малкия, гледа ме с тия големи очи, дето предната нощ се изваляли по трупа на баща му, гледа и се опитва да каже нещо ... да завържем разговор. То нито на мен, нито на него му се

говори, ама ей на, сякаш сме длъжни да си приказваме нещо. „Много пушиш - вика - и аз паля отвреме - навреме, ама това твойто - цигара от цигара, дай една, може ли?“

Грях ми на душата, знам че е на дванайсет или тринайсет, знам че и двамата с брат си пушат и се крият, и всъщност всички знаят, но му давам една. Събра му се много на хлапето. Знам също че е бил с баща си когато оня е скочил върху коня и каруцата му премазала главата. И в болницата е бил с него, и всъщност колкото и да беше луд чичо ти Митко, колкото и бели да твореше - обичаше си момчетата, и си им беше техния домашен герой. Така, както и моя татко е герой на моето детство.

Говорим си с Красьо какви щуротии са правили с баща си и той ми разправи доста истории - за костенурките, за таралежите как можело да разбере човек мъжко ли е женско ли е, и се разбирало само вечер, но най-вече се впечатлих как си готвели. В първия момент чувам пърженица (дребния като всички в нашия род говори много бързо, а като се развълнува съвсем нищо не му се разбира). „Не бе, пържени яйца!- смее се – Ама че си глуха и ти!“

Направихме си документален запис от този следобед, за да не загубя рецептата на чичо Митко за *Щурци със чесън*. Красьо каза, че това най-често му готвел и било много деликатесно. Сега ще го пусна и ще преписвам дословно:

„Значи, вземаш колкото щурци ти се ядат, пържиш ги в тиган (само да не ме чуй стринка, че ше ма убий), пържиш ги вземаш малко чесън, слагаш в киселото мляко, слагаш щурците в киселото мляко и чесъна. Объркваш ги и слагаш копър (най-хубаво е с копър)! Може и като гарнитура с печени картофки или пържоли. И става... Бон Апетито!“

Грейна му лицето на дребния докато ми ги разправяше тия. После си говорихме за книги, как мразел да чете, пък аз шмекерувам и се чудя как да го зарибя, донесе ми листа от тютюна на баща си, да си имам, и на изпроводяк ми връчи обратно книгите дето заделих за него - на мен по-щели да ми вършат работа. Слушам записа и малко ми домъчня. Има още много истории но те си остават за мен.

Десет дни по-късно малкия цъфна у нас. Тръгнал с колелото от тяхното село, като мислел че са три километра, пък те трийсет. Донесе една диня и голата си глава (от онази буйна коса нямаше и помен). Само едни уши и едни очи. Ден след ден, между нас се заформи нещо като приятелство - той се навърта около цигарите ми, аз се скатавам да не ме подпушва и ги крия от него. Инак рисувахме, ходихме да пасем кравите, люцерни пластихме, филмчета гледахме… Като цяло добре беше.

А пък един следобед, хлапетата хвърляли камъни по кобилата, тя естествено се уплашила, скъсала пайванта и хукнала по улиците. И

ония пищят. Явно му е в гените на малкия да си говори с конете, та докато нахлузя някакви обуща да оправям кашата - гледам го дребосъка му, с дребосък да завръща нашата кобила, с която изобщо не се познават. На ръст стигаше точно до гърдите на коня. И уж по нищо не се отличава от децата на неговите години, но сякаш преждевременно остаря. А може би си въобразявам. Търси ги да играят той, ама нещо не се спогодиха, и главно край мен се вртеше. Аз все го мрънкам да стои мирно за малко, да го нарисувам, той все място не може да си намери.

И постоянно любопитства с тия големи очета: „Ама сега какво правиш?“

Няколко дни преди да си тръгне, Красьо ми нарисува една чудна рисунка - триста пъти похубава от моите. Пазя си я, и като отворя точно тази тетрадка... Ей…!

Обещах да му пиша писма и да му пратя портрета, дето ги рисувах под беседката.

Обещах, ама... нещо ми засяда на гърлото, и два реда не мога да драсна.

18 ноември 2014 / Вал

Това е единствената сполучлива скица на малкия щурец

Рисунката на Красьо, която ми подари докато пасохме кравите и гледахме последния залез от този баир

Красьо и Гошко под беседката с лозите - 2 август, 2014

СЪБУДИХ СЕ КРАСИВА

Толкова красива, както отдавна не съм се виждала.

В началото, на автопилот поизбърсах локвите от печката, натрупах чиниите да ги мия за друг път, и все тъй сънена, даже съм ходила до магазина.

Не знам къде ми е главата - хем съм тук, хем още сънувам. Колко време съм стояла на тази граница незнам, но вече съм напълно с акъла си, и само тази сцена се запечатала преди всичко останало да изчезне: Значи в една стая съм, в някакъв пролетен следобед, и се чувам как казвам на глас – „Сега ще се появи моята любов, и ще ходим на кино!“

И докато изричам това, поглеждам навън и го виждам! Първо очите виждам - добри очи има той, добро гледат и сигурно заради това са извънредно красиви! Усещаше се през отворения прозорец, как топлия вятър сякаш го носи в шепите си, и той... плува във въздуха. И се усмихва. Беше издокаран в един червен костюм, което ме изненада, щото костюми не зная да носи, но пък този го правеше някак едър, така - силен. Косата му избуяла, и имаше гъста брада. И тази сцена - как е хубав, и празничен, и ми махва с ръка, и аз се втурвам навън - всичко това изобщо не ми се стори странно, не

и в първия момент. И че точно него нарекох моята любов...

Будна съм. Поглеждам в огледалото и виждам очите, които ме гледаха. Пламват ми бузите – Какво ще да е това чудо, дето се е случило с мен, защото направо светя! И сега тука има едни секунди, които се превръщат във векове, които се превръщат в нещо, което човек цял живот знае, но сега го знае съвсем. Заседнала съм на тази бразда между явето и съня и не мога да мръдна. И сега какво!? Изпитвам див ужас от новото си откритие и в същото време, изобщо не ме е страх. Усещам как не стъпвам на пода, как съм на поне двайсет сантиметра над балатума и се рея из кухнята... и после горчиво се разревах.

Преди година, в една замръзнала кръчма.

Той беше сигурен още в първата секунда, че аз съм неговата любов. И това решил, защото казва: „Не съм срещал някой толкова красив, тъй каруцарски да псува!“ После ми разви цяла теория как сме един за друг, защото било чудесно, че можем да пием и играем цяла нощ шах, и диво ми се радваше как със замах губя всяка партия, и после настървено искам нова игра, за да го спукам най-накрая от бой. Така и не го спуках, защото се оказа адски умен, и имам чувството че четеше всяка моя лъжа, още преди да я измисля. В онази нощ, толкова много неща си разказвахме, че времето се разтегна като дъвка, но сутринта все пак дойде. Очите

ми бяха кървясали от всичките отрови, които успях да погълна, повръщаше ми се, и изобщо ако можех да си махна главата, щеше да ми е по-лесно. Хванах се, че колкото и да ми е интересно, бързам да го изрина да си ходи вече.

Той не си замина, а затри почти целия си ден да се мотае с мен, да ходим при лелките по гишетата, да подавам документи в последния момент.

От тези брадати и озлобени чудовища на Системата, аз изпитвам смъртен ужас и това ми личи, а на тях рогата още повече им избиват. Той ме чака отвън с кутийка бира в ръка, дава ми кураж да не им се връзвам, ми да им тегля една майна. Аз все по - настръхвам от всичко, от всички и троснато му изсъсквам да ме остави на мира! Защото, откъде да знае че съм смотано шубе?! Видя, как се оставям да ме прегазят, но усърдно ме канеше на обяд, на вечеря, на кино… на каквото се сети човек ме кани, а аз най-учтиво се покрих. Защото на нищо не вярвам. Най-вече на онези любовните щуротии!

Него ден небето беше ей, такова оловно, като днешното. Тъжно небе.

После се видяхме още два пъти, но единия не се брои много, защото то беше на някакъв наш концерт - той дойде да ни слуша, аз се звездеех и едва му махнах за здрасти. Стоеше в един ъгъл, и с периферното си зрение усещах как, ако можеше би ме целунал. И от цялата тази работа, аз само гняв изпитвах.

После мина някакво време и една кална вечер му се обадих да се видим, и да прекратя тази агония, с предложението да сме само приятели. Какво клише! Защото и приятели не бяхме даже.

Той дойде. Снимахме се в прозореца, с черните си кожени якета, с онзи невидим фотоапарат - ето така - Щтрак! Той ми казва: Виж само, колко сме хубави заедно!“ - аз се правя на ударена. После дрънкахме на двете китари. Смели и налудничави само приятелски планове за бъдещето си измисляхме, също и един - как ще донесе контрабаса, и ще уплътним смотания звук на моята група.

Помня, как много вдъхновено го убеждавах: „Видиш ли, викам, живота и така може да е чудесен, да го караме по братски - и аз няма да умирам от ужас, че не те обичам достатъчно, но ще ти бъда приятел за цял живот!“

Страхливците само това могат да предложат на човек. Винаги!

Но, от друга страна, истината е, че аз колкото и да лъжа, за такива неща не мога! И когато нямам някакви особени чувства, не обичам да се насилвам. Както и сторих.

Бирата свърши, а водката преди това му излях в мивката, та се наложи да ходим на лов за нова пиячка и за цигари. И там на ъгъла, на нощната улица, той спира, обръща се към мен и ми казва, как ще му е трудно да ме преглътне с този жесток панталон! - така, както съм набутала крачолите в ботушите, и с това разкош-

но яке – „Бомба си, вика - като офицер от BBC!“ - Погледнах се замалко. Замалко само, но със неговите очи. И да му се невиди, колко прав беше! И как се ядосах само, щото ушите ми почервеняха от толкова комплименти. *Щтрак!* - още една снимка от онези, които никой не вижда, но снимки които запечатват във витрините на града, и в умовете ни едни образи, в които за секунда само, но сме били безсмъртни. Може и да ме метна, но се съгласи да сме само приятели, да ми става басист и да ходим до Сърбия. После така и не се появи на репетиция. На нито една.

И от нея нощ е минала цяла година, сега като се замисля... и оказа се, че оттогава не съм го виждала. До днес, когато се втурна в съня ми. Усещам устата му, да целува очите ми - и двете очи, едно след друго. Докато спя. Толкова съм при себе си. Толкова спокойна. Сякаш се люлея в огромна люлка, и е лято... Люлея се в лятото на моя живот.

Събуждам се. Все още е лято, и в същото време е вечер. Навън снега е син. Сега е пет следобе, и трябва да сложа дърво на печката. Последните песъчинки от съня се стопиха заедно с неговата слънчева фигура. Това беше! Изчезна! Очите ми са напълно отворени. Искам да му се обадя, и да му кажа всичко. Искам, и не знам как! Най-сетне моите очи се отвориха, но неговите от половин година са затворени. Даже и така не е! Неговите прекрасни

зелени очи и пръстите му, и луничките му, и целият му организъм са изгорели. Поне така ми казаха, че всичко се случило много светкавично. През лятото. През същото това лято, в което аз най-нехайно си тичах по поляните на село и вдишвах живота си с цялата му хубост. Как не исках да ми казват. Не исках нищо да знам! Всъщност цялата тази информация, изобщо не очаквах така да ме срине. Та ние и кой знае какви приятели не бяхме! Всичко ми се видя изведнъж адски лицемерно. И там, на църквата където са се събирали - не отидох.

Затворих се в кухнята и ревах. И пих. И виех. В същата тази мъничка кухня, където половин година преди това играехме шах и си правихме снимки в прозореца.

В най-горещия ден на септември изпих и изповръщах толкова много ракии, за него. С него. И все тъй ми нагарча като се сетя. Не искам да се сещам, защото ми става студено. Много студено.

Времето как странно лепи по очите ни една чудна пелена на забравата. Да, на забравата! Струпва на главите ни и тежести, и красоти, и ей тъй на - това перде става все по-плътно. И въпреки, че пердето става все по-дебело, и по - яко, моя народ дето се изнесе на небето, все тъй си е с мен. Цяла тайфа са. Имаме си ние един невидим мост между световете и си го знаем къде започва, и къде свършва. И по този мост ние се срещаме, когато сме си залипсва-

ли. И всичко, в този си вид е някак наред. До този момент със съня.

Събуждам се красива. И обичаща. И в следващия миг се свличам на пода. Сега вече не плача за теб, мила любов. Сега плача за себе си.

Първо ми хрумна да взема да се застрелям и да дойда при тебе. Принципно съм заръчала, като умра да ме пуснат като факла по Дунава, и с духовата музика. „А, ти, ако искаш може да ме чакаш там.?!“ Да, ама ако не стане? Нали знаеш че самоубийците много не ги тачат, и е много вероятно изобщо да не стигна по предназначение. Но честно, на мен всъщност, изобщо не ми стиска да го направя! Как да го кажа? ... Искрено ме е страх от смъртта, още от едно време като бях дете. А и никой не си казва впечатленията оттам, та затова силно се надявам на прераждането да го има.

И този път може да не оплескам нещата. Може. Но дотогава?... Дотогава ми хрумва една щуротия - малко зловещо звучи, но все пак е нещо като надежда. Примерно, когато много искаш да ме целунеш, харесваш си някой красив, изправяш го на пътя ми и изливаш дъха си през неговата уста. Право в сърцето ми!

Аз, май централно откачам! Пуша. Цигара от цигара и ума ми трескаво крои всякакви възможни фантасмагорични планове, как точно да срещна чудната любов, когато е толкова късно. Прекалено късно. Ако беше добре измислено пътуването във времето и пространс-

твото, можех да се върна назад и да не се държа като задник! И да пробвам поне малко да ти повярвам. Дали щяха да се разместят събитията, и сега да си жив?! Не знам какво да измисля. Знам само, че сега ми е още по-самотно, откогато и да било.

Снегът се топи.

Времето мели часовете някак накриво.

Светът се събужда, заспива, движи се.

Аз не се движа.

Заседнала съм в онзи сън, и случайно чувам една стара испанска песен, която винаги ми е харесвала, но сега за първи път я разбирам - “Espero me en cielo, corazon” се казва. На нашия език значи - “Чакай ме на небето, сърце мое”.

Научих я. И ще ти я изпея някой път.

На Климе

Валентина Григорова / 25-29 януари, 2015

затова ще накича косата ти
със стръкчета пролет,
от първата коприва, напарила белите ти ръце.
Също обичаш лилавото
и за твоята шия герданче ще наплета
от горски теменужки и синчец.

И понеже си разказвачка на приказки
устните ти ще изпиша с розов цвят,
тъй както ухаят твоите песни,
а и за да могат пчелите
по-лесно да събират слънцето,
което ти на свой ред да сложиш
в бурканчета сладко за зимата.
И после поравно, на три
да изпращаш на нас децата,
с набързо надраскана бележка -
“с обич от мама и татко”.

И аз всеки път ще се разплаквам,
когато получавам сърцето ти
в колетите с хапчета, и чорапи и мандарини.
Как точно да ти се обяснявам,
че и думите и боичките не стигат
да ти кажа каква магия си ми?!
Ще си пожелая,
като порастна
да приличам поне малко на теб,
и да нося света в пазвата си,

че да е добре!

Мила мамо,
не зная как да завърша рисунката ти,
така че ще сготвя една копривена чорба
от твоята обич, докато гледам как пада снега

8 март, 2015/ Вал

ЧЕРВЕНИТЕ ОБУВКИ

съвсем истинска история от едно голямо сърце

Когато се родил татко написали го Румян, което на нашия език значи Червено. И въпреки че служителките в паспортното на бърза ръка сменили „я“-то с „е“ - тъй, за по-лесно, червения цвят пак не отпаднал, а напротив - солидно белязал целия му живот.

Мама умилително го нарича Румба, и съвпадение или не, но това нали знаете кубинците наричат танца на любовта. Доколкото добре познавам баща си - той танцува прекрасно танго, фламенко, рок‘ендрол, изтрещели румънски народни танци, по Дунавски табиет, и като цяло май нищо не може да му се опре. Танцува докато остане без крака и душа. И най-хубавото от всичко е, че си измисля нови хореографии, и нас децата ни е научил на всичките си номера.

Сега ще ви разкажа една от най-лудите истории, които някога съм чувала, но е толкова хубава, а и прекалено дълго стоя в главата ми, та мисля че и дойде времето да види бял свят. Значи татко бил млад кмет - двадесет и четири годишен хлапак, който освен че пуснал тока по нашето село и улиците асфалтирал, че да не е съде кал, част от работата му била да оправя мира, и да ходи по ресторанти. Та се озовал пича на един от ония тузарски банкети, най-

мазните, дето той казва - пиене и живот на корем.

Плевен, в най-важният ресторант - моя баща единствения щурец на фона на останалите кметски шкембета и прочее оядени кадри от стария строй. А на съседните маси кой мислите се озовал? - Испанския балет! Дали не е бил там и самия Антонио Гадес?! ...

Нищо чудно! ... А балета, нали знаете си ходи с китарите, с танцьорите и със жегата. Е, татко колко да е издържал - пет минути, шест - кипнала му кръвта на нашия, та отишъл при своите си - при музикантите. Пили там, танцували, какво танцували, надигравали се, но те испанците си го могат, нали така си се раждат с горещата кръв, та много били изумени всичките откъде се взел този черен кон, та им вързал очите на фльонга. Подпалил им той сърцата, и за нищо време се сприятелили. Директора на балета най-сърдечно предложил да го вземат с тях, с договор, със всичките му там ескстри и да го прави солист, а една от знойните балерини, най-отраканата направо го събрала към гримьорната си. Там в тази стая, казва татко - там му се решило цялото бъдеще.

- Ах, каква жена, дъще! ... Какъв пожар в ръцете ми, жив ще ме изяде! – когато разказва за нея, очите му се променят, и го издават - и натискаме се ние сред гримовете и роклите, и от сакото ми, от джоба изпадат чифт червени обувки, мънички!

За тебе ги бях купил, там от корекома на Плевен, и съвсем бях забравил за тях. Ей такива, с лентичка отпред, досущ като техните, ама без токчета. Поглеждам обувките в шепата си, поглеждам тази расова кобилка срещу мене и сърцето ми се разкървави. Какво да правя сега, а?! Какво да правя?! Бях тръгнал, ей! Повярвай ми! Щях да живея като цар. Да тръгна с тях, това означава че няма връщане назад. Те същата нощ си заминаваха и живота ми се разигра ей тъй на, сякаш на комар - а преминеш ли границата - край!

Кой да ти знае, че режима по някое време ще падне! Беше си незаконно тогава, и толкоз. А майка ти нямаше и да знае къде съм се затрил, вие щяхте да растете без мене, пък аз да правя кариера с балета. И имам пред себе си две врати - едната към Испания, и забравям за вас, другата - плюя си на късмета и се връщам. Леле как ми причерня пред очите!

Колко съм стоял така? ... Като зашеметен, съм стоял. Вече и да мисля не можех. На банкет бях тръгнал, пък кой да ти знае че тъй ще ми се завърти съдбата! Мадамата ме гледа, и ми вдига рамене

- Какво става? - все едно ме пита - аз блокирах. Чудех се се какво ли правите сега вие?

Нея нощ имаше една голяма луна, и си представих как мама ви е гушнала и спите. И как никога няма да ти донеса обувките, и няма да те видя как тичаш със тях, и как се спъваш

и после си облизваш кръвта от коляното, смееш се и пак тръгваш да търчиш....

Ама как се разлюти оная испанка ти казвам! Вика подире ми, попържа там на нейния език, но затворих вратата и повече не се обърнах назад. И хем ме боли душата, хем ми стана леко едно такова. Как съм карал тази кола, кога съм стигнал не помня, но като си прибрах видях точно онази сцена - как луната осветява муцунките ви, и сте също като едни ангели и трите.

Е, ... имаше по ризата ми червило, на друга миришех – на чуждоземски парфюм, дето майка ти не е и сънувала такъв, ама ... колкото и да се сърди, ще ме види да се будя до нея!

Когато се сети за тази история, на татко всеки път му става малко кахърно, и току някоя сълза се изплъзне от очите му - обаче не съжалявам - вика - какво щях да правя без мойта гълъбица - виж, каква ми е бяла и нежна! Е, те и испанките са хубави, ... чудни са ... ама майка ти ... тя ми е на сърцето!

Пали цигара, и всмуква с една дълбока усмивка дима ...

А не че да не съм си представяла какъв ли друг живот щяхме да имаме всички ние и как щях да се фукам пред приятелите, и плакати да показвам в стаята си, и видеа в интернет ... О, как щях да се надувам и да се бия в гърдите че точно моя баща е звездата на Испанския балет! И можеше и мене да вземе! Даже сто процента

щеше да ме вземе, щото имам неговата люта кръв, и нови червени обувки с токчета и презрамчица, досущ като техните. Можеше! И на мен честно казано всеки път ми става тъжно, че един вид си е прецакал светлото бъдеще, но пък от друга страна съм му много благодарна че е решил да остане. И като се замисля ... всъщност нямаше да го познавам, и цветовете ми със сигурност щяха да са доста постни без този татко, който не само ни научи да танцуваме като богове и да падаме и ставаме от коня, но едно нещо най-вече аз видях от него – как може човек да захвърли целия бляскав свят пред себе си, заради едничката гола любов!

29.07.2015
Вал

ЗА ДЪРВОТО И МЪГЛАТА

4 януари, 2014

В притъмнелия следобед, защото денят все още е къс, седя си в опушената кухня и гледам мъглата. През последните дни някак постоянно присъства в живота ми. Дотолкова, че започнах да свиквам с нея. Колкото и да се мъчи зимното слънце да свети в тоя студ, ако я няма мъглата, все едно нещо не му е наред на този ден.

Снега се появи замалко, постоя, постоя па се омете ... къде ли? Сигурно там, където по - му се радват и не му солят пътищата.

И я гледам тази странна зима през прозореца, и нищо че не е бяла, нито е кална - хубава ми е. Зимата е просто един облак.

Снощи се върнахме от село - тук в панелите, с многото буркани които трудно мога да набутам по шкафовете, защото шкафовете преливат от толкова обич. Обич в буркани!

Никак не ми се тръгваше. Всъщност всеки път много трудно тръгвам откъдето и да било, сякаш и за два дни мога да пусна едни такива дебели корени - чак до центъра на земята. И да си правя подземни пътеки. Може би са пътеки, а може и просто много да ми е объркано това чувство къде съм. Не знам къде съм.

Та тъй - от село за кой ли път отново не ми се тръгваше.

От онези чудни сутрини, когато е много студено, защото още не сме напалили печките, крия се под юргана, и се озъртам като животинче. После става много топло. Готвя. Не ми се пуши изобщо. Там на село съм в детството ми. А в сивия град трябва да си играя на възрастните игри, което никак не ми харесва. И често се питам защо хората толкова си усложняват живота? И странните им амбиции не разбирам. Но защо усложняват и моя живот? Това вече наистина страшно ме натъжава и искам да избягам. Не знам къде, ...или как. Излъгах - понякога се изключвам и се местя, където си мисля че искам да бъда ... ей така на посоки из далечното бъдеще, или назад в някоя мила история, която свидно пазя в сърцето си. Но не винаги се получава ... даже по-често главата ми е някъде там, а другите ми части тук, заклещени в ръбовете на времето.

Съвсем се обърках с тия бягства ...

Сега ще пробвам да се преместя няколко дни назад, навръх Нова година. Вялото бръмчене на телевизора, ... нашите са изпозадрямали в тържествените си дрехи, сред остатъците от разровени парчета баница, меса и обелки от портокали ... Света след толкова празнуване е попритихнал. Чак и на мен ми се спи. Излизам да изпуша една цигарка за лека нощ, и да погледам звездите, но и те си бяха легнали. Навън останала само мъглата. А в мъглата едва-едва

оранжевееше лампата от ъгъла на улицата. Но колкото и мъждива да беше светлинката, достатъчна беше за да видя дървото. А то милото голо, и по клонките му сълзи. Защо му е на дървото да плаче? Стоя така, и омагьосано го гледам, като че е от някоя приказка, и аз също съм в приказката, и изобщо сме извън тази тераса и остатъците от Новата година. А сълзите му като липсващите звезди ми се видяха, даже още по-сияйни от тях. И тъй като нямахме коледни лампички, реших че дървото ни е светило.

През цялото време то е било!

Ето ме обратно, в кухнята на деветия етаж. Малко ми е горчиво. Гледаме се с мъглата, която вече е част от мен. Неизменна част от тъгата ми. Ще сготвя някой от бурканите с обич, заедно с картофи и подправки от моята земя, и новата манджа и мъглата заедно ще построят нови мостове или пътечки, по които да тичам, и да стигна може би там където си мисля че искам да бъда. И после отново да тичам ... Докато намеря моето място, и да ми мирише отново на детството.

15 август, 2015

Дървото което плачеше в онази нощ, всъщност е малката ни кайсийка, на която понякога връзваме люлка, и точно сега има дебела зелена рокля, и когато всички са се изпокрили от горещините, под неговата сянка е чудно. За-

почвам да си мисля че това дърво е вълшебно. Сега ми е трудно да тръгна оттук, от залезите. Отново не знам къде искам да съм, и тази работа с преместването вече съвсем ми омръзна, и тъй като много се обърках ще оставя нещата просто така ... ще оставя за момента самия живот да ме премести, където си мисли че ще мога да дишам.

Вал

РУТ В МЪГЛАТА

Рут не си оставя коня в калта. Нито каруцата.

Рут днес къса всичките си въжета, с които е привързала сърцето си до островите “приятели мои”. Всичките въжета реже с големия меч и къса със зъби. Рут остава без зъби. И без “приятели мои”.

Остава сам самичка на вишинката, голяма колкото да стърчи права на нея. Докато издържат краката, така клечи.

Държи детето и майката и бащата. И коня с каруцата. В пазвата си. В тежкото си голямо сърце ги държи. Ще ги носи така, докато омалее. Гледа с черен поглед във всичката тиня наоколо. Гледа и не вижда. Дали някъде в далекото няма други вишинки, с дърво, и птиче на дървото? Та барем птичето прехвръкне и да ѝ донесе вест. Нищо не се вижда. Ни птиче, ни дръвче. Само мъгла. А мъглата запушила всичко. Мътна и лепкава. Запушила света.

Стърчи така Рут права, и до нея меча лежи. Меча с който преряза въжетата. Дали сега да не го забие право в сърцето си? В голямото си почерняло сърце, дето толкоз не го даваше да помръкне? Да имаше сега един самолет ... или вертолет, който да ги вземе, и да ги пренесе на онзи чуден облак, дето има и песни и приказки ... И този път няма да я е страх от летящите

тенекии, защото ще спаси в пазвата си, тези дето пазят сърцето ѝ. Почернялото сърце. И ще го полеят със сълзите си.

И то може и да оживее.

Стърчи Рут на вишинката и вече не може да мисли. Тя никога не е можела да мисли.

Само се оглежда за самолет, или птичка.

И коня не дава на тъмницата. И каруцата не дава. И мълчи. Всичко около нея мълчи. А Рут мрази тишината. Особено тази дето мирише на Голямо Оцъклено Нищо. Ще чака, докато ѝ омалеят краката. Така ще виси, освен ако не дойде някой самолет или вертолет. Или Ангел да дойде, и да ги пренесе на облака.

5 февруари, 2013 / Вал

Крум има една Мария. И една Магдалена.

И двете го желаят често. И страстно.

Но поотделно.

Обаче той не! Нито Мария, нито Магдалена.

Въпреки че те и двете са готови да натворят големи бози със животите си, оголвайки топлите си, нежни гърди. Но той не ще и да чуе! А те се редуват да го чакат.

Виж, дали са се пробвали да го прикоткат с някоя вкусна вечеря, не знам, но със сигурност едната прекосява нощния град, необръщайки внимание на мръсните подмятания, а вперила големите си черни очи в онзи миг, когато ще го зърне. А дали ще му се хвърли на врата? .. И това незнам, но със сигурност ще прикрие истинските си думи с една водка, която ще извади от малката си дамска чанта, и най-небрежно ще излее в черешовата си уста. И ще му каже всичко, което няма да му каже. И той знае.

За нея казва, че пиела много.

Другата – тя града изобщо няма да си направи труд да прекосява, но ще стои до него в измръзналите кръчми, чак до обеда на следващия ден. Недавайки се да посърне, недавайки на другите мъже да я закачат, ... поне не много .... и ще събира счупените прозорци. Ше си пооправи червилото, и когато той най-накрая изкрещи от дъното на червените си очи „Силвийо! Кучко гадна, ...Къде си ?!!“ .... - тя ще

опре гръдта си в него, и клатушкайки се под облещеното слънце ще го заведе до тях. Ще го завие, ще изпуши последните цигари и после ще повърне. Ще изплакне устата си и може би да сложи още малко от яркото червило. И ще се сгуши в него. Той ще сънува Силвия. Как тичат по поляните и гонят пуховете на одъртелите глухарчета ....

Мария нищо нама да сънува, защото не може да заспи.

Казандзакис има една много интересна версия за живота на Исус и Мария-Магдалена. Много добро евангелие, според мен! Като я четях тази книга и някак си, по детски се израдвах как се развиха събитията защото, честно казано в тъй наречените „истински“ оригинали изобщо не проумях как така през цялото време ми пробутват пред очите една сладострастна, жива жена ... и не по-малко обичащ мъж ... и нищо не се случва. Не помня края на книгата, но помня удоволствието което изпитах от четенето, защото най-накрая се връзваше ... всичко се връзваше.

Та след разпердушинената любовна история между Крум и Силвия и на мен ми се дощя, като в някоя добра сапунка с хепиенд да взема и да обърна живота на героите, и те да не са толкова нещастни. Знам че ще прочетат тази боза, защото всичките са мои приятели.... и вероятно ще ми се разсърдят, ... обаче някак

продължавам да се надявам, че едно и едно и едно, прави две.

П. С. Посвещава се на всички безсмъртни сърца, които не спират да се надяват ....

12 март, 2014, Вал

БУНТ
В ЕДИН НЕДОБРЕ ОТГЛЕЖДАН ОРГАНИЗЪМ

Претенция за пиеса, но всъщност не се знае какво точно е.

Вариант за две или три, или пет възможни развръзки.

Участници: чарковете на автора и самият той, бедничкият наречен за по-кратко Разказвачът. Също и някои докторски елементи.

Среда: някъде из всичките близки и далечни непознати околии, на територията на Разказвача - от последния щръкнал косъм на рошавата коса, до ноктите на краката.

Градска среда, също така.

1 част, или Въведение:

- ти продължавай да ме тъпчеш с твоите безумни водки, първаци и всякакви боклуци и ще видим тагава, кой кого! - така ме заплашва моето любимо тумбаче всеки ден, и все по-яростно крещи и блъска, мъчейки се да изригне всеки момент и да ме превърне в разплъокана пихтиеста каша по стената ....

- викай си, колкото щеш! - отговарям - пък аз не мога да изтърпя останалите си чаркове, и най-вече недей да нервничиш толкова, щото душата ме боли най-много! и главата също!

Главата:

- простачка недна и свиня ненагледна! мене що ме оставяш накрая, като съм най-отгоре в жалката ти система?! не само с мръсни мисли

ме тровиш, ами и с всичките си отвратни страхове. ами сънищата ти!!! ау, ще повърна!
(повръща)

Гневното тумбаче:
- стоп, стоп! оплетоха ми се възлите ... пополека моля!
(повръщат отново, този път с взаимни усилия, което разбира се изключително ме вбесява.
Лицето почервенява, купища сополи се изсипват.)

Гневното тумбаче:
- А изпуши сега и една цигарка, айде и едно вкиснато кафенце, кво ще кажеш а? - ехидно ме ръчка, и се опитва да се преобърне пет пъти на ляво и нагоре, надува се като някой важен господин и гледа начумерено.

Хор на червата:
- Ля, ля, ля, ля, ляяяя, ...
(на фона на една стара песен, от филм на Алмодовар в която се пеят любовни агонии .)

Разказвачът най-безочливо пуши. Без кафе.
- гледайте си работата! ей сега ще ви пусна някоя стара сръбска хитова или гогол бордело .... и да ви видим тогава ... ще ми се пръсне главата от страх! и не мога да ви изтърпя мрънканиците, и не е добра идея да ни режат! разбирате ли колко сте тъпи?! !!! дайте да си

заживеем в хармония и живота пак ще е розов, а?!

Зъбките:

- Дръж Вълчо Лиса за опашката! .... Ха, ха - да те видим после как ще пушиш! тра-ка-тра

Разказвачът:

- нямам пари, бе мамичката ви! знам че не сте най-красиви на света, ... всичко това много добре го знам, ама сме репресирани всички заедно от Мизерията! друг път ще идем на зъбар и ... ще видим тогава .... най-лошото е че не се знае дали това няма да ви е последния час! а сте ми мили, и изобщо не ща да ви сменям с пластмаси. Мили сте ми, и мои! Съгласни ли сте, че ще си липсваме?

Зъбките след кратък спор обявяват решението си, че засега пазят неутралитет, но не се знае докога.

Гневното тумбаче:

- ще си купиш ли водка като си тръгнем? - гледа хитро и мило в същото време.

Разказвачът :

- мисля така да направя. не искам да се чувствам зле. казах ти - душата ме боли .... как да ти обясня, ... сънувах нещо твърде гадно, и освен това наистина не искам да кибичим по болниците .... не можеш ли просто да се крот-

неш и да свикнеш със мене? обичам те! не е като да не те обичам .... просто, не си ми само ти на главата ...

Главата:

- ама къде ме слагаш мене?!! мисля че нямам нищо общо с безобразията ти, ако не се брои че съм прикрепена за врата ти .... което нищо не значи. Красиви сме, даже доста, но кой ме фрасна онзи ден на плочките, а?! когато реши да се правиш на нощна принцеса. То само тогава да беше!!! уф, думи нямам, колко те мразя понякога .... често, те мразя всъщност!

Краченцата:

- ами ние?!!! какво да кажем, след последните изстъпления ....

Разказвачът:

- е хайде сега и вие, да не останете по назад! Леле!!! Какво ви става на всичките, че така се разфучахте! ще ми докарате някой рак и да ви видим после .... моля ви се! хайде вече мир! моля ви, моля!

(прави си конска доза кафе и отива да пуши в мрака.)

Край на първа част, поради изтичащото време а и липса на нови консерви копърка.

Очаквайте продължение, с надяваме се изключително добра развръзка. Разказвачът ще

си купи водка, и или ще потуши временно бунта, или ще стане гражданска война в организма.

13.11.2012, около шест вечерта

2 част
двайсет минути по-късно

Купува си Разказвачът водка, излива няколко силни глътки и крачи наперено в младата вечер. Полата се люшка страстно на фона на нощните лампи, градското бръмчило и едно люто фламенко от 50-те години. Тумбачето клокочи, носът храчи кръв.

Единствено Душата в този момент се храни обилно, подсвирква си и гледа в звездите.

След още три часа и 58 минути, Разказвача е унищожил половин кило водка, което явно е адски недостатъчно и решава да си допие с комшиите от Зоната.

Следва "Концерт за тромбон и трион, в ре бемол", в изпълнение на Черния дроб и Хора на червата.

Брас секция: Братя Бъбрекови

Чембало и трион: Недостижимите Сестри Яйчинкови

Музиката, ако изобщо някой може да си представи как изглежда едно такова световно безобразие напомня на смес от тираничното стържене на цигулка, от тригодишен бивол в

допълнение с психопатските вопли на гарга, която се мисли за негърка.

3 част, след около два дни

И както се обясняваше как мрази да ходи при гадните доктори, така краченцата заедно с Будната Съвест замъкнаха Разказвача до най-голямата Касапница, на която няма да кажем официалното заглавие, но всички я знаят така или иначе. Зимна вечер.

Висяха по коридорите, забавляваха се с хората на опашката, като им разказаха една камара простотии. Пърдяха, пуснаха пет-шест напиращи родови групички да се предядят с подходящото жално мучене и също така посетиха гнусните кенефи, заради което Разказвача така ядостно се закани никога повече да не му стъпи крака там, та ако ще и да мре!!!! ... И тази смрад, о майко мила! ... Вонеше на вкисната плът, в жълто. Вонеше на смърт! .... И така изкараха пет часа.

Трима доктори се изредиха да натискат Гневното Тумбаче, то грухтя, грухтя и накрая млъкна. Само отвреме навреме хълцаше. Накрая старшината разпореди да набият един Коктейл в Бутчето на горкия Автор и го пратиха да си ходи, с все разбунтуваните вътрешности, и така и нищо не се разбра откъде е целия този бяс.

И какво мислите стана после?

ГРАЖДАНСКАТА ВОЙНА ЗАПОЧНА !

Ужас и безумие! .... Тук е Уместно да пуснем малко Вагнер ... може и повече.

Вагнер три дни. Вагнер четири дни.

В публиката, червените кръвни телца плуват в реки от водка, джин, някаква там ракия, блажено насвяткани до козирката и водят следния разговор:

- добре дошли в Кланицата, драги мои ... случайни ...

- да не би вие да сте Мариета 77? (усмивка с оригване)

- о, не! отворили сте терминала уважаеми господине. какво ще обичате?

- значи ... осемнайсет кюфтета, четири вратни пържоли, печена гъска в собствен сос и седни в мен, хубавице!

(трас един шамар, объркахме оперетата)

- днес сервираме само карантия, от осем до пет... всъщност всеки ден, само това сервираме - фръцва си гъза и го отдалечава с подскоци .... ха-ха ха .... хоп-паля

- да, да, да - в Кланицата се поддържат ред и чистота!

ха-ха ха .... хоп-паля

В това време, на фона на невероятния разговор, драгия читател може да види как две пенсионирани бабки се разнасят с една двуетажна кофа и мръсен парцал с белина, който е обходил всичките етажи на заведението и освежа-

ват положението. Обикалят, суетят се и вадят черни чували, натъпкани с човешката смрад само за някалко часа. После вероятно друг комплект бабички ги сменя. Или не ги сменя и тия съвсем брадясват.

- братлета, ще ви разкажа една история по действителен случай: влиза значи една дебела мустаката сестра, носеща поднос на който стърчат най-различни спринцовки .... и гледа, около леглото на нашия Разказвач се търкалят листове с някакви драсканици .... и тя нали е жена, ... и като всички жени е любопитна ... та взема тя и се зачита .... и какво да види? а?

“- добре дошли в Кланицата, драги мои ... случайни ...

- да не би вие да сте Мариета 77?(усмивка с оригване)”

... ама аз съм Мариета, гледа тя опулено ... гледа Разказвача, гледа си подноса ...

- ей, сега ми падна гад мръсна! ще ми пишеш за Кланици, а?!!! - оглежда се дебелото женище значи, дали няма някой полужив свидетел от съседните легла и забива най-дебелата игла във вената на Разказвача, пука я и всичките червени кръвни телца поемат в обратна посока ..... ха- ха ха ... и една санитарка грубо ни обърсва с дезинфекцирания си парцал.

Времето и пространството са величини, които в този случай са разтегливи, колкото си

искат. Вагнер пет дни. Вагнер до пръсване на очните дъна.

4 част

Една друга Касапница, но с носталгичен привкус. Жълтото не миришеше на смърт.

Мирише на Надежда.

Предистория - разговор с добрия доктор. Първи преглед:

- пиете ли? - първи въпрос.

Кратко малчание.

- Може да се каже, че прекалявам. - невинна детска усмивка, с няколко зъба.

- е защо?

- ... ми ... щото ми е буйна кръвта! - звездна, победителска усмивка.

- обикновено толкова ли ви е жълт цветът?

- ами не ми прави вечатление, особено. Мисля че даже стои красиво на писателския ми дух.

Пипа пулса. Студените ръце. Гневното тумбаче сумти и се бута и то да бъде пипано. Дробът се прави на син заек и задава гатанки на доктора. Доктора гледа ... гледа все по-недоумяващо и решава да оправи нещата с гражданската война, в полза на Разказвача.

- никакво пиене повече! замалко ще влезете в болница ... надявам се да ви помогна.

Разказвача, пълен с надежда се забива в първото кафене, и заедно с милите си другари обръщат по три коняка. За негово здраве!

Петък рано сутринта, нашия славен герой пристига с две раници, пълни с книги, боички, дрехи, храна, два чифта джапанки, одеало и колонка - будилник, за да си слуша пънкариите.

Чинно дава от кръвта си за изследване, пикае в чашка, и нея предава на гишето. После мерят картинките на сърцето и изпада в огромната белота на болничната стая.

Влизат Доктора и около двадесет и седем студенти, насядали по леглата - имат практика, и горкия Разказвач е сбутан в едно кьоше, на шарените си чаршафи, но с голям интерес слуша кои от органите в човешкия организъм, за норматив, най-бързо могат да сдадат багажа. Следва преглед на тумбачето, и прочее разбеснелите се чаркове.

Втория преглед:

- Опиши ми сега, колкото се може ясно къде те боли, за да опитам да сложа най-точна диагноза .... и може ли малко да я намалите тази музика?

(във фона на зимното предиобие из цялото заведение кънти Джой Дивижън.)

- Ех, ми по-добре да ме питате къде не ме боли - смее се с беззъбата си уста Разказвача и намалява колонката.

- А какво рисуваш тука?

- Еми, разни ангели в кола, жаби ... крушки с колело .... ми щуротии разни рисувам. И една отвратителна пиеса пиша - пак се хили. - Ще ви я покажа, като е съвсем готова!

- Добре сега, ... в понеделник ще ти направим изследванията, а догогава имаш само системи. Ако искаш може да се приберешсега за няколко часа, но довечера те искам тук! Нали се разбрахме да слушаш, за да има полза от моя труд!

- Слушам, Докторе и изпълнявам!

Следва едно празно седене, чудене дали да пуши или да търси къде се яде, и изобщо дават ли манджа тук. Около час изгубено време. В стаята влиза един странен плешив човек с изслут анцунг, на видима възраст около шейсет години, и без да го усуква много, много пита:

- ама работи ли ви телевизора, щото аз нямам стотинки? - Разказвача гледа като пукал и мълчи.

- Ам че вий нямате ли си телевизор във вашата стая, че моя ви интересува?

- Ей, ама аз кротко попитах нещо, а вий ми са зъбите! И аз съм сам, ... и вие сте сама като гледам .... по добре да си правим компания ... аз съм от Лом. А ти откъде си?

- Че от къв зор да ви казвам откъде съм!

Човека поглежда лошо, и на неразбираем език изсумтява нещо, влачейки чехли към неговия телевизор ...

На това място на нашия герой му се обръща стомахчето и веднага си представя, как няма да я спи цялата идваща нощ, как ще дебне да не се появи съседа по стая и ще умира от ужас. Представи си и още куп отвратителни неща, като в някой третокласен хорър и се втурна навън, да звъни на доктора с Един Ясен Въпрос - може ли да се прибере чак на сутринта за системите? ...

Последвалите събития са свързани с бягствата на Разказвача от болницата.

Събота, 8 сутринта - чинно оголена вена, готова за системата. Сестрата е точна като швейцарска доячка в ранна зора. Половин час следене на една муха в тавана. Малко английски пънкове в слушалката. Гледа капките живот, които ритмично и монотонно се изливат в кръвта.

- Може ли и днес да си отида, ако няма какво друго да ми правите?

- Добре, ама утре точно в осем тук! Ела се разпиши. ... И ако нещо рязко те заболи, се връщаш! Нали?!

Света спи, света се е събудил и щъка. Разказвача с леки подскоци пуши и си тананика.

- Ама ти пак ли избяга от болницата?

- Спокойно, утре съм там с другата вена.

Разказва за ломския старец с анцунга, и как и днес ще спи спокойно .... Не в Болницата!

Следобедна картофена супа за милото дете и безплатно гледане на сериали, в собственото си легло. О, блажени бягства! О, сив мрачен град, понякога направо прекрасен!

Неделя сутрин - същото упражнение, вече направо с никакъв багаж - само музика, цигари и другата вена.

Понеделник.

На това място умишлено ще пропуснем част от интервенциите, които бяха извършени на територията на Разказвача. Само ще упоменем как Гневното тумбаче плю стомашни сокове, повръща и спря да се прави на интересно. Във всичките околии, бе ужас който имаме желание да премълчим.

- Я кажи, ти защо бяга от болницата през всичкито това време? Нали се разбрахме нещо !.... - обръща се към сестрата - ти му подай пръст, то ще ти отхапе ръката!

- Ами нали само системи имах, а и да не ви хабя храната, ... а и .... - чуди се какво благородно да излъже и да премълчи за ломския циганин, а и собственото си разочарование, че нищо не написа, нито нарисува в болницата .... само грижливо подаваше вената си ...

- Докторе, ще ви донеса рисунка за благодарност! За всичките грижи и търпение ...

- Нищо не ща! Айде, тръгвай ... и умната!

Диагноза: помпата ви не работи, язви, ерозирали черва, удължени и не на мястото си, черен дроб не в норма, с посетители от Марс. Забранени са алкохолите, кафетата, и половината живот.

- Имаш право на две безплатни консултации в рамките на месеца, и болничен ... хайде прибирай се, нали толкова напираше да си ходиш ....

Три дни се прави на сериозен, нашия Разказвач. А онези вълнения и силни и страшни, и чудесни - как да ги отрази без огнената вода във душата?

После крадешком отпи педесет грама домашнярка, с чувство за вина, че започва да лъже. Но огъня си е огън. Лъжите се превръщат в истина. Празни дни. После празнични дни с оправдания, че само малко ракийка няма да навреди. Красиви моменти. Тъжни моменти. Редуват се, и отнякъде се появяват и водки, и джинове, и ямболски, и джанковици, и кайсийки и каквото падне всъщност. Усилени, горящи дни и нощи и времето започва да мели особено часовете.

Ангели. Безсъние. Силно разблъскано сърце. Обич. Благословия. Количествата са доста-

тъчни да убият и кон. Студ. Мрак. Дъжда се смесва със сълзите, или оттам е дошъл. Зъбчето, последния устой на Разказвача, да не изглежда като изрод взе че схрущя и реши да се самоубие в керпедена на някой зъболекар, повличайки със себе си загнилите си другарчета.

Първи финал:

Разказвача е смазан и принуден да стои с кашон на главата. Това след адови мъки и забрана да пуши. Възможност за пластмаса, повръщане и срам. Желание за пълно отшелничество. Кашона не помага, нищо че има нарисувана усмивка от едната страна. В това време за още по-красиво е осветлен че неговата особа ще бъде осъдена. И за капак пише изродски съобщения до приятелите си, че повече няма да ги погледне ако не го спасят по котешкия въпрос. (Пропуснали сме да споменем факта, че нашия герой е толкова безобразно тъп, та отглежда четири котки в кухнята, които старателно се опитват да я потрошат, започвайки първо със ракиените запаси и зимнината).

Цяла седмица глад. Изпива каквото може, защото не може да дъвче. Гневното тумбаче е станало на орехче, като последните му думи бяха: ор, ор .... разорано ...

Системите не работят. Разказвача обмисля идеята за едно класно самоубийство .... при-

мерно като истински самурай да срещне меча и тумбачето.

Втори финал:

Нашия герой сънува един сън, в който след продължителна кореспонденция с жител на планетата С89Ц56, с когото стават големи приятели, и той пък по стечение на обстоятелствата се оказва безумно гениален генен инженер и страшно харесва нашите комикси, та пристига кораб от въпросната планета и след немногодълга, но успешна операция на територията на Разказвача - чарковете биват подменени с напълно здрави. А зъбките поникват нови и бели, цели двайсет и осем на брой. Разказвача щастлив, а мъртвите му чаркове в канализацията. Следва дългогодишно здраво приятелство между Разказвача и жителите на С89Ц56, които основават СЗРЧО - или в превод "Сменителница на Земни Разлютени Човешки Органи". Също така оправят положението с озоновия слой и отлагат края на света за неизвестен период от време. Според поведението на земляните. Ами ако не е сън?

Трети финал:

Връщаме се на мястото, където Разказвача е гладен, смазан, без зъбки и принуден да стои с кашон на главата. Пие, повръща и се самосъжалява. Изпокарал се е с целия свят. Тогава

получава писмо от Ангела, който пише че кашона не само не му пречи, но и че по-скоро нужда от кашон няма. Първото чудо!

Огромна, беззъба, сияйна усмивка от цялата душа на Разказвача! Слънце на прозореца. Птичка. Нашия герой се запознава с една мила зъболекарка, която след доста мъки и кръв прави второто чудо - нашият изстрадал герой има едни временни пластмаси на фасадата, което рязко обръща самочувствието нагоре. Събужда се с много висока температура и с обичта на близките си хора. Третото чудо. Оглежда се внимателно - звездното дете спи и сънува кой знае какво, защото се усмихва насън.

Дописва последните редове на това безобразие, и се оставя в ръцете Бога.

Последното изречение може да бъде тълкувано по най-странни начини, и ние в никакъв случай няма да ви отнемем възможността да развихрите въображението си. Или пък не.

Валентина Григорова
ноември 2012 - февруари 2013

АНГЕЛЪТ ИМА ЕЙ ТАКИВА ГОЛЕМИ ОЧИ

Миглите му опират горе в небето, а другите са корените на земята. Така си мисля че Господ ни е привързал към себе си, за да не ни е мъчно кога се събуждаме със гурели във душата.

Ангелът може да лекува и киселиците, и лошотиите и изобщо всичките бесове дето си отглеждаме всеки ден. Значи в никой случай не ни оставя да си ходим намусени през живота, ами все нещо измисля и оправя нещата - пуска примерно в пазвата някоя залетяна снежинка, или пък каца тя на носа. Оттам с периферното си зрение, можем да чуем акордеона на улицата, който пее за цветята и за крокодилите в Африка и за делфините ... и на човек почва да му се танцува, ей тъй на - на тротоара да си танцува. Не само това - Ангела прожектира и сънищата, които миришат на топлото лято, особено ако сме си завъдили някоя грозна мисъл, или пък кашлица.

Също така шепне в ушите на Композитора, и ето ви на как се появяват чудните музики на света!

И примерно върви човек по улицата, изведнъж го засърби носът - и хоп! Спъва се в една рисунка. Прибира се удома и бърза да я улови, докато е още жива. Може и в трамвая да я надраска на стъклото - виждали сте доста чуд-

новати и по седалките, и по къщите. Е, те повечето са от Ангела! Разпознават се защото са истински и са детски. Другите не са.

Кой е той? И дали сте го виждали? Ами всеки ден според мене се среща. Понякога е старец, който те моли за една цигара. Друг път е детето, което много иска куче или котка. Понякога е твоята майка, или е татко. Подвизава се и като зареян балон в Космоса ...

Общо взето, може да изглежда по най-различни начини, но винаги се усеща.

И ако човек се огледа в очите на Ангела, непременно ще хареса душата си ... ако случайно е забравил колко красива е тя.

8 януари, 2012
Вал / записано на рождения ден на Елвис

КАК СИ ОТКРАДНАХ ЕДНА ПЕСЕН

Не знам как да предам уханието на небето тази вечер. И вятър, много вятър. И студ . Спрях музиката в ушите си заради тях - да ги послушам. Настигна ме тази песен и прескочи и мен, и времето.

Двете жени навярно са сестри - едната свири на акордеон, другата пее вълшебно. Черни панталони, черни якета. Косите и на двете по един и същи начин подстригани - стоят на средната плащадка на стълбите за метрото. Можеш изобщо да не ги и забележиш, някак такива скромни и утихнали ми се видяха. А първо щях да ги подмина - не обичам много тъжните хора, особено когато и на мен ми е такова - и студено и криво. И бързах. Това е същата спирка, на края на трамвая - с шоколадите.

Подминавайки ги, музиката в слушалките ми явно се падна тих запис, та тяхната песен се оказа по - силна и нещо ме дръпна. Спрях. Хрумна ми да се върна и да чуя какво толкова имат да ми кажат.... отдалече звучеше странна и непозната мелодия ... и в думите се заслушах. Включих на запис, оставих последните стотинки в малката им касичка и се примъкнах до тях. И чак тогава видях, че са слепи или трудно виждат - не знам точно, но имаха едни такива невиждащи очи, които всъщност вероятно знаеха всичко. И мъчно ми стана, и някак топло. И ми се доплака. От нищо конкретно -

ей така ... от ония непроляти навреме сълзи, които избиват друг път, за да не се удави душичката ти. Много ми напомниха двете жени на майка ми и леля ми. На същата възраст - те също пеят и свирят на акордеон, точно такъв малък и червен, от детството.

После дойде човекът с кантара. Него го знам пак от този подлез - от зимата. В един друг голям студ, не знам какво ме прихвана тогава, та му завързах един шал - на бели и зелени райета. Той не ме виждаше, а може би само сянката ми ... и това доста ми се хареса, защото се помислих за някаква смахната коледна снежинка. После няколко пъти го срещах - все в този подлез, откъм различните му изходи, и най-много се зарадвах когато подминавайки го, скришно видях че хубаво се е увил в шала си. Но да се върна на вечерта, в която песента на двете жени ме цапардоса по главата. Човека с кантара, бавно опипваше с бастуна си стълбите, търсейки своето място. Той също спря - там при песента. Чувах ги аз - той попита „може ли малко да послушам?“ - „ ама разбира се - слушай колкото искаш“.

На това място аз вече не издържах, и за пръв път от години насам, без да питам „може ли да ви нарисувам набързо?“ - отидох право срещу тях - да ги видя.

И тримата.

От тази вечер има една рисунка, която неизменно е част от тази история. Също и откраднат запис на песните им, шума на отмина-

ващи стъпки, влаковете на няколко метра под земята, както и трамваите които издишваха купища забързани нанякъде хора.

31 март 2011 / Вал

ФРЕНСКИ ПОКЕР

I част

Беше една на пръв поглед най-обикновена събота - 36 април, около 11: 27

Мама потърка гуреливи очи, изстърга се от леглото и със сомнамбулна походка направи гофрети за мен и тайфата. Аз се събудих, хапнах и се заех с обичайните си задължения да трепя зомбита. Навън обаче заваля и "какво му остава на човек, освен да поиграе малко покер" - ей това измислили майка ми и умните и приятели.

16:20 - Докато аз неуморно се трудя, те се надлъгват кой да слезе за храна. Междувременно мама забогатяла, купила си яхта и зачезнала по островите да си харчи парите.

II част

23:15 - те все още играят, а мен съвсем ме бяха забравили. Шефа (така ѝ викаха вече на мама) беше пропаднала от толкова много пари и опиум. Решавам да я спася.

23:33 - В играта съм! Имам два чифта. Печеля! Връщам дълговете на мама. Следващо раздаване- залога се вдигна, мама извади флош и ни обра до шушка. Напрежение - всички залагат всичко.

02:55 - Богат съм! Ники загуби колана, телефона, пощенската кутия и НДК. Наталка си загуби обувките, очилата и най-вече червилото!

03:10 - III част

Последно раздаване, залогът - обувките на Наталка.

Овълчили сме се. Заложих къщата, колата, жената, децата, кучето и яйцето бияч. Разорен съм!

"Препоръчителен родителски контрол - играта не се препоръчва за лица под 73 годишна възраст!"

ЗА АКОРДЕОНА НА ДЯДО И КАК ЕДНА ЦИГУЛКА СЕ ПРЕВРЪЩА В КОРИТО С БРАШНО

И аз исках да свиря като него! Мечтаех си да имам пиано и често сънувах как се събуждам нощем, тичам по някакви коридори и в една огромна зала, която е част от замък, както съм си по нощница ... свиря като бог. Чувах я тази музика, но дядо имаше акордеон, и с това се свършват всичките ни музикални инструменти в къщата. Каквото – такова! Опитвах се да свиря на него, а е нужно да кажа че бях много дребна за този инак прекрасен Weltmeister и защото не можех да го удържа, слагах го на краката си, легнал по гръб - и разпъвах меха с пръстите на краката, и колкото се може с ръцете за каишите – все едно е пиано. Това траеше около някакви си секунди, после пак същото. И никога не разбрах как се свири с басите, когато акордеона беше в изправено положение. Много е сложно за мен. И на цигулка исках да свиря. Много исках! Е, дядо е имал някога, също и барабани и е бил Човекът-оркестър, наричал се е „Джаз Левски“. Само легенди слушам за неговите изпълнения. Като го разтанцува този ми ти тежък акордеон – отлиташе в друго измерение.

Сега ще се върна малко назад, защото с музикалните инструменти е свързана историята на баба и дядо, която малко или много е белязала всички хора от това голямо и шарено се-

мейство. И така - оженили ги насила. Те си знаят какво им е било на душата, но външно бяха като куче и котка. Баба с времето развила абсолютна непоносимост към пияници, всякакви развейпрах, запои, и прочее музикални изстъпления. Дядо е припечелвал от свирене по сватби с неговия „джаз“ и доколкото я познавам баба, само заради тези мизерни пари се е съгласявала с музиката му. И на върха на славата - дядо паднал от високо, от един трактор и се сдобил с тумор в главата, който стърчеше от челото му, и на моменти ми приличаше на митичен лъв. Казваха че има апаратче в главата и то го държи жив. Но като прещрака апаратчето – да не си насреща! Може би, заради ей-такива моменти баба е отказвала да вярва в музиката му. Тя вярва в неуморния труд, който прави хората по-кротки и мирни. И уморени. Дядо - напротив. Падаше си по филмите, музиката и изобщо по живота. Много обичахме с него да гледаме всичките детски по телевизора и да му ровим в рядката коса, сякаш кълвем зрънца от главата му! И така той живееше два живота - Единия на кротък и добър мечок, който свири като бог на акордеона си и както и да го погледнеш е един от героите на моето детство. Втория живот - с баба, с която не се понасяха.

Та по въпроса с цигулката, щото я питах къде е - баба каза че я продали за едно корито брашно. Много ми домъчня! Знам че са гладували, но сега като се замисля, може и отмъще-

ние да е било. Барабаните вероятно са имали почти същата съдба. Никой нищо не казва. Този същия огромен weltmeister се появил, защото мама и татко му го подарили за сватбата си.

Мисля си, и до ден днешен си го вярвам това, че моя дядо изобщо не беше от тази планета. Не помня гласа му - помня музиката на акордеона. И „Ну погоди!“. И как го возехме с шейната, да го върнем на баба като се бяха черпили с татко. Музика и вино. И сняг. Когато физически дядо си отиде, баба рухна. Аз не.

Поскоро не бях изобщо съгласна с тая работа с умирането, и по тази причина почнах да се пазаря с Дядо Божи - значи, отидох на дискотека същата вечер. Пих и танцувах, заради дядо, заради мен и заради детството, което се опитваше да си тръгне с него. А баба навремето я мислех за лоша. На моменти се криех от нея, защото винаги мене наказваше заради белите на всичките лапета - страшо несправедливо! И я питам - добре де, защо все аз го отнасям? (със сълзи в очите) - щото си найголяма. Затова! Трас един шамар, ако ме уцели. За ей тия назидания много ѝ бях сърдита, а дядо през цялото време защитавах.

Днес баба е мъничка, направо дребна. И много тъжна. Цял живот се е грижела за дядо, за родителите си и за кой ли още не. И се смали. Казах ѝ че пуша. Обичам си я. Тъжно ми е че не може да пее, защото я молих веднъж, но каза че никога не е можела. Пък е искала. От нея се научих да меся огромни козунаци, да

правя пиле с ориз и чорба от петел. Както и да не лъжа. Много.

Години по-късно получих синтезатор от татко - за рождения ми ден. Но музиката ми ... нещо не беше онази, която сънувах. После поисках и цигулка. И на нея не можах да се науча да свиря ... с малки изключения, на една струна - слухарски, като дядо.

Глупости - изобщо не мога като него, само ми се иска.

И двете с баба знаем че дядо живее в акордеона.

Там си е той и ме чака. Да разбера какво се прави с басите.

2011, Вал

ЧЕРНУШКА

Два дни и четири коня на терасата. Питат ме напоследък, е защо толкова много? Честно да си кажа и аз незнам - нито ги правя хубави, нито мога да яздя като татко - а той като джигит! Убийствено красиво е да го гледаш как изчезва в далечината ... в синята мъгла.

Те хората си мислят, че и аз съм голяма фурия ! .... Де да бях!

Де да можех и аз така да изчезвам като него, и света да ми помни само пушилката. И задницата на коня ...

И спомням си я сутринта тази история, която мама и татко са ми разправяли толкова пъти, и никога не ми омръзва пак да я чуя.

Татковата версия е доста по-смахната, така че първо нея ще разкажа: И така - ние сме в онази ранна пролет, когато земята малко по-малко се отърсвала от дългата зима, и когато там, в нашия затънтен дунавски край, сред каловете и многото дъжд тия двайсетгодишни деца се отдавали на любовта си. Ден и нощ. И луни и слънца. С онази лудост в очите ... и влага. Красива работа! Пожарево.

Скришно били гаджета и той ходел при нея в Русе - тя при него в калта.

Баба със сигурност не одобрявала тази работа, щото искала един инженер в бъдещето на щерка си. И дали това е причината мама да из-

бяга, след неколкодневното търкаляне из кьошка? - Не знам, защото те винаги изтърсват по още нещо, ... ама пък много се умиляват когато се сетят. Та качила се мама на рейса, твърдо решена да си ходи. И край с това хубавото!

Може да са се скарали, представа си нямам, но ето я - уплашена и ревяща, с тия големите очи. Хубавица, ама си заминава.

И баща ми без много, много да му мисли, метнал се на коня и давай след автобуса. А пътя там е много лош - дупки и кал, и дупки. С каква скорост е карал шофьора - никой не казва, но тате доста е тичал със рейса. До рейса. И викал, и се дерял

– Слизай, гълъбице моя, ... сърце мое! Не мога без тебе! ...

На това място той казва, че и до село щял да я гони, ако трябва, а тя винаги се подхилва с единия край на устата си.

И хората отвътре са виждали подскачащата глава да крещи. Сигурно са се смяли, сигурно са се трогнали, или никак.

А майка много я било срам, обаче взела че слязла. Сега да кажа, че доколкото я познавам, а тя е голяма загадка мама - изобщо не е от решителните хора, или спонтанни, ама ето на – слязла!

И така, стигнахме на момента, за който и двамата цял живот спорят - той казва че съм направена на коня, на Чернушка. Тя казва, че съм заченатa в кьошка. И после се смеят - на

кой му пука къде точно ... Гледат се стръвно и ме забравят.

Така и не се научих да яздя, но пък упорито дращя коне навсякъде. И където и да е мойто начало, ако не бяха тия хубави мама и татко, някак слънцето щеше да ми изстине!

Март, 2011
Вал

КОЛЕТИТЕ НА МАМА

Обикновено от рода на четиринайсет - осемнайсет кила ... ако успее да излъже кантара. А то се носи нещо като легенда още от ученическите ми години, когато майка се абонира доживотно за български пощи. Съдържанието се променя според сезона, и поводите на получателя, но не и най-важното.

СЪДЪРЖИМОТО е неописуемо вълнуваща гледка: коприва в насипно състояние, накъсана набързо и напарила здраво мамините ръце, докато пее в блатато любовна песен за татко. Орехи и картофи прилежно разсипани между бурканите с лютеница, лятна манджа, мръвки и компоти, та да запълнят всяка празнинка ... сред тях мама обича да слага чорапи, лекарства против кашлици, бомбони за гърло, прахчета за стомах, салам, захар ... и изобщо каквото не може и да му хрумне на човек. Преди слагаше и по някое спонтанно писмо, надраскано набърже на скъсан тапет със долу-горе следния текст: „мили деца, ... пиша набързо .... (нататък ... не се чете ... и колкото и да се мъчи човек, нц ....) с обич от мама и татко“. Преди отделях часове в неистови мъки, да разкодирам какво е писала. От спортен инат пак се опитвах, и пак нищо! Инак пише много красиво! Разревавам се от толкова милост и красота, нищо че не ѝ разбирам на драскулиците – обичам всичките ѝ писма, и си ги пазя. Напоследък явно съвсем няма време, защото има 2000

безлатни минути, и така или иначе си пеем по телефона ... та вече не си дава зор да пише. На тяхно място, мойта скъпоценна майка е сложила 2 х 500 домашна кайсийка, за радост на милото си чедо (ако имам късмет или отново рожден ден, може и повече). Но не си мислете че всяка седмица има такива армагани! Съвсем не! Такива спонтанни празници се случват, ако дълго ме е държала на сух режим и внезапно нещо я е ощастливило (примерно баща ми). Не че не съм си просела в предишните колети, ако може да отпусне поне една полвинка ... ама не ще и да чуе тази праведна майчица и заклет враг на пияндетата.

Отплеснах се. Искам да кажа че снощи до два и половина по нощите, пях, пих, танцувах и сготвих половината колет. Човек трябва да е голям тапир, за да не уважи подаръка си!

А кайсийката винаги ме връща в моята земя... и ухае на нея. Така в артериите ми тече Дунава. И моето пътуване започва. Музика, за щастието на комшиите, една върховна чорбичка с първия лопуш от село, и тиква на фурна с орехи и мляко.

Кухнята сияеше и се превърна в моята кабинка, от Машината на времето, която скъпата ми майка построи за мен.

Април, 2011 Вал

ПРЕОБРАЖЕНИЯ

Ноември и малко от декември

Откакто дойдох, разбрах че трябва да имам Голямо търпение. Не, това го разбрах още първия път, когато умирах в коридорите на една друга болница, по спешност. Излъгах - там всъщност търпение изобщо не ми се намираше. То се появи онзи ден, хванало под ръка надеждата. И ето ги часовете които изглежда искам да изживея - остатъка от днес и после утре, и после ако може още малко време да ми поотпуснат ангелите, че не съм си довършила великите дела.

И времето е като старо тесто, и на места се прокъсва от силното дърпане. Пак това голямо търпение! Уф, че е досадно! Глад и търпение. Устата ми е пресъхнала, и сякаш, вече никаква песен няма да излезе от там. Зъбите ми свистят и допълнително ми опъват нервите, и едно зловещо усещане за температура, сякаш някой нарочно е напалил калорифера, и с ужас наблюдавам как мозъка ми се стича пред реотаните. И незнам дали съм важна. За кой ли да съм важна? Вероятно всички са важни. Тук всичко изглежда като една голяма лотария. Преди да се превърне в локва на пода с последните си оцелели молекули, мозъка написа - “Може би трябва да внимаваш колко са ти силни черните мисли!” - и се свлече.

За пришълците които отглеждам в червата си, даже и не споменах - как все по-яростно хапят, набират сили, източват и последната човечност която някога ми се намираше, и по-неже са хитри - старателно се крият от апаратите на докторите, които мерят степента на чудовища в организма. Хитри са, ама и аз нали пък затова съм тук - да пробвам да ги измамя. Т.е. моята важност последно се появи, когато телефона ми се сдираше да звъни, и аз тръснато се сопам на моите близки, че не знам какво се случва. А и защо да разказвам с все покиселия си глас едно и също, те нали така и така се чуват, и не могат ли да си разклюкарят помежду си всичко? Това ми прилича на неволен разпит, и знам че ги тревожа, и се мъча да скрия, но все по-отчайващо ме боли, и аз не мога да понасям в какъв бяс се превърнах, и всъщност вече не говоря, а съскам.

Но това беше, преди напълно да остана без мозък. Сега ми остава да чакам. Какво ли? И аз не знам. Исках ли да ме спасяват ангелите и докторите? Но тъй като не мога да мисля, оставих се изцяло на тяхната милост. За къде ли пък да бързам?

Интересно ми е, как човек като е без мозък, все пак в главата му се разхождат хаотично всякакви спомени, даже някои тематично навързани с дадена ситуация. Ето на - сега докато зяпам в системата, изплуват едни истории, които разглеждам като филм - за мама и татко,

когато поотделно са били по болниците на Русе, как с едно умиление говорят за тия си преживявания. Мама например като чуе за болници и за лекарства – очите ѝ светват. Сякаш на голям празник отива. И с една радост, така, си приготвя багажа.

А когато се чуем, гласа ѝ един приповдигнат, и усещам тържествена нотка, когато произнася усуканите имена на докторите. Лу-да!

Ами татко ?– Той като попадне по такива места, не изпитва страх или подобни грозни чувства, които човек обикновено си отглежда в такива заведения. Звъня му аз, уплашена – Как си, тате? – той - Почивам си, вика. - Опънал съм си гъзината тука на топло, грижат се за мене – като писано яйце ме гледат - Смее се. – Да...а … Да му мислят майка ти и Елито сега как ще размразяват ключалката на колата и вкочанената къща? Мисля ги, много ги мисля! Но да знаеш, това малкото как хвърчи нагоренадолу, … аааа, скри ми шапката! Носи млякото до Русе, вози майка си, справят се те двете – чешми размразяват, топят сняг, тя ми звъни, аз ѝ обяснявам, тя се паникьосва, но слуша ме тя, и се справят. Мъжки момичета! – Тате, викам - чувам, че Дунава замръзнал и вълците тръгнали от Румъния. Тръгнали към нашето село. - Тук на това място му спестявам какви ми ги ражда фантазията, но той много добре ме надушва, и вика – спокойно, нали имаме кучета, те пазят и майка ти, и сестра ти, и животните - не се плаши. Пък и вълците, ако

изобщо стигнат - мен дотогава ще са ме изписали. Не бой се – те тия по новините преувеличават. Няма страшно! Какво ли пък е намислил, че да ги разубеди да се разкарат от нас? Спомням си ярко как малко преди този разговор, мама каза че имаме две новородени агънца, много бели и сладки. Откачам наново, представяйки си как румънските вълци имат радари за крехки сукалчета и са се запътили точно към нашата къща. Татко обаче, нали ми чете мислите и всичките ми детински страхове – Успокой се – вика - моето момиче! Всичко ще бъде наред! Да... а! - Какъв е топъл гласът на баща ми! Топъл и силен, и добър! И наистина ме укроти. Виж ти – той е в болницата, той има нужда от помощ, аз глуповато се тревожа за каквото се сетя, но само кърша ръце безпомощно, и той мене утешава!

А един друг път, преди две лета – татко много, ама много яростно го болят краката, и вие от болки, и има да се търчи подир добитите, и има толкова много работа по тях, и толкова каруци да се товарят... а лятото е безмилостно и дори на сянка е мор, животните трябва да ги водим да пият вода по обед, и после пак да глозгат кафявата трева на юли... а татко се тъпче с едни силни лекарства за да издържи някак, но вече никакви хапчета не помагат. Чуваме го как плаче, без сълзи, как вие сякаш хиляди дяволи едновременно въртят свредели в костите му, и как не може да си стои на кра-

ката – ни седнал, ни легнал, ни никак. И пак влезе в болницата! И това беше едно тежко лято, и се усещаше едно досадно нервозно напрежение вкъщи. Дали от жегата, дали от тревогата, дали от нашата некадърност, щото почти не се справяхме с ежедневните грижи по животините, камо ли с извънредните задачи дето си бяхме наумили.

И все по-ожесточено се караме, и постоянно му звъним за всякакви бели, но той все тъй с милост, търпеливо обяснява как да оправим всяка една каша. Колко ли сме го огорчавали? А все си казваме че само в краен случай ще му звъним, а то почти не го оставихме човека на мира. От тогава е и една глупава история за овчето родео – гоним ние тримата с Елито и Калата една овца, да ѝ нахлузим пайванта, но тя най-безочливо ни гледа със жълтите си очи, и спринтира с резки завои по двора. Ние я гоним, пробваме да пресечем всячески пътя ѝ, гледаме се косо с овцата, тя нас - хем със презрение, хем със страх, но каквито и да бяха намеренията ѝ – не съвпадаха с нашите. Дали пък не беше овен? Имаше рога и непокорен нрав – как тъй ние, келеши с келеши ще му слагаме каиши по главата!

Мен по едно време ме достраша, да не се вреже на някое от децата право в корема с тия роги, та им предложих да се откажем. Времето беше напреднало, слънцето пърлеше безмилостно каквото свари, та така ги пуснахме на паша – кравите с техните си пайванти дрънча-

ха бавно по асфалта, овцата, или овена – без. Тук спомена малко ми се къса, но имаше един момент дето му изпозагубихме целия добитък на татко,... или само овцете? А сега де! Не помня - дали не беше точно след тази случка. И се опитахме за да не го тревожим, малко да му спестим тази информация, той се досети разбира се, и рече да се успокоим, че като се находят, ще се върнат. Все някога може и да се върнат. Когато им скимне. Обикаляхме да ги търсим по стърнищата, до съседните села, в царевиците, в слънчогледите (а как се търси овца в царевична нива, особено когато не иска да бъде намерена, а?) Ако някой от драгите читатели някога е брал царевица, или просто преминавал, знае как острите листа режат безмилостно я ръце, я очи, и когато това е в съчетание с най-големия пик на слънцето – какво забавление пада в следобеда! Но мисля че стана точно както татко предрече, и овцете след няколко дни се прибраха, ни лук яли – ни лук мирисали! Както казах обаче, спомена е накъсан, а животните сме ги губили на няколко пъти, така че по-добре да не се разсейвам.

После пак това същото лято, татко е все още в болницата, ние с Калата отиваме в два по обед да прибираме кравите в нас, да пият вода, и единственото успокояващо беше, че сме ги пайвантосали на сянка - между дърветата. Тя каква стана! – тъй хубаво си бяха омотали вървите, та две от добичетата, аха да се издушат. Мъчим се да ги разплетем, мухите безми-

лостно хапят, въздуха натежал от силното слънце, едва дишаме, а добиците как дишат не знам - жадни и объркани (ние още повече от тях), дърпат се, и още повече натягат гумените каишки на вървите. Успяваме да размотаем едно-две от храсталаците и сухите стволове на черниците, те хукват като хали, и на една от снадките, телта така брутално ми прерязва дланта и пръста, та това беше вече финален щрих на кошмарния ден. Рева ядосана, саде кръв и вия - и от болката и от цялото пладне. А слънцето, още по-безпощадно прежуря и се питам, абе да не би някой да ни е урочасал, та всичко сякаш е против нас?! Даже и тази работа, дето татко е в болница - пак го отдавам на същото. Сякаш нещо зло, ама истинско зло – дълбоко ни е завидяло и е решило да срине животите ни. Аз знам че има такива неща! Но сякаш напоследък защитата ни е отслабена, и това много ме трови. Връщам се в онзи отчайващ следобед с окървавената ми ръка, мръхтя и си мисля - как ги чува баща ми тия добици, които ако си наумят нещо, като танкове минават през тебе, ама без да им мигне окото! Може би с акъл? Ами то друго не може да е! Освен че говори езика на животните, какво друго вълшебство владее та те, не само го слушат, даже не им хрумва да го разиграват! Или просто ние сме едни глупави хлапета, които както казва татко – колкото повече живеят в града, по-затъпяват. Той смята че града разваля хора-

та! И аз все по-често си мисля, че е напълно прав - поне за себе си.

Наблюдавам напоследък как и мозъка и сетивата ми почти изфирясаха, боксувайки на едни празни обороти. Несъществени? Неосъществени!

Дали ние сме много тъпи или татко е много умен, това да не го нищим сега. Факт е обаче, че никак не се справяхме с неговата ежедневна работа и само пухтяхме, чудейки се, няма ли край тази хамалогия!

А оскъдната отпуска отиде към края си, и аз тревожно броях малкото оставащи дни да помагаме – то голямо помагане, помогнахме - няма що! Ама, както и да е – слава богу, татко го изписаха и си дойде. И слънцето светна! Живота отново стана хубав и последните два дни преди да замина, лично аз ги изживях гушната в клоните на моето детство. И вятъра се смири и вече не пърли бузите ми, а носи сладката миризма на кайсии и на окосената трева в сеновала. И се заслушвам в щурчовите песни и се унасям...

Какъв е извода? – на татко изобщо не му се полага да боледува! Ама изобщо! Защото Моят Свят боледува с него и придобива онзи сиво-жълтеникав вид, на който човек никак, ама никак да няма доверие! Моя баща, оприличавам на един силен голям дъб, който държи устоите на нашите малки животи. Мъдър е като петдесет умни старейшини, и зад неговата сянка се крия всеки път, когато умирам от

страх. Тъй че, когато той боледува - в душата ми трайно се настанява онзи най-гноен мрак, който постепенно изяжда всичката ми надежда. Стоя на ръба на времето, хленча и си бърша сополите с крайчето на ръкава, и нямам песни, и много, много ми е студено!

Същата работа става и когато майка се разболее. Даже тогава всички ние се чувстваме като едни сирачета, начело с татко. Лутаме се из краищата на живота и кухнята и няма кой да ни събере, и ставаме като едни изгубени пилци. И няма значение, че ще сготвим някаква манджа, дори по-засукана от нейните да е – самия факт, че тя е далече от нас, ни прави да ходим като мухи без глави. Губим си центъра, сякаш на каруцата пак ѝ се счупи крилото. Ей тъй - ходим накриво през времето, и навсякъде все ни е наникъде, до момента, в който чуя звънкия ѝ глас, и тя да ми каже че е добре, колкото и да е надрусана от упойките! И слънцето отново се връща при мен, и живота става вкусен, и ми е леко на душата, и ми се подскача по тротоара, и се втурвам през времето, директно в онази снимка на която сме двете, в детската градина, и тъй силно се гушвам в нея, сякаш съм залепена доживотно, и от там не се махам! Не се махам!

Мама – едно добро дете, непораснало, продукт на доброто си възпитание, в колкото и да се сменят политиките, мога да кажа със сигурност в духа на Чехов. Среща тя баща ми, нео-

питомен, красив вихрогон, и разбира се че ще се влюби в него – в свободата, която той демонстрирал пред нея, и лудостта да следва тази свобода. Тя беше учителка в нашата детска градина, после малко и в началните класове, докато не дойде калното време на „демокрацията“. И за да си запази някой друг директорската службица - затвориха градината на бърза ръка. И училището затвориха. И децата ги возеха с един очукан рейс, чак през пет села. И дърветата, чак до Дунава изсякоха, та сега сме без едно дърво. И оттогава нямаме дъжд. И нашето село заприлича на пустиня, в която няма пясък, но пресъхнала кал, и кокалести къщи със техните призраци. И само прах. И вятъра разнася печално по сухите улици, далечна песничка от слънчевото ми детство. Но тази песничка, е само в моята глава. Мама, която чете приказки на малките, когато се чувстват изоставени или тъжни. Когато имат въшки, или са болни. Във всякакви ситуации, големите си зарязваха разреваните лапета при нея и тя всяко едно прегръщаше, утешаваше, и от всяко се стремеше да направи човек. После ще им нарисува смешни муцунки по стъклото за да ги разведри, после цял куп вълшебни песни ще им изпее. И съм я гледала скришом как ѝ блестят очите, когато им раздава сърцето си, силно вярвайки, че е посяла в тях всички добри устои, за да имат после светъл живот. Както се казва, и кривите пръчки изправяше! Така спасяваше тя света - създавайки чуден свят за

малките сополанковци, децата на онези, които после оглозгаха земята ми. Тя поправя децата, вкъщи съсипват труда ѝ. Както в повечето случаи. Но тя упорства ли упорства, раздава се от сутрин до вечер, поправя, те развалят, тя поправя, родителите си знаят тяхното, и така до края на света, който като гледам, сякаш още се надява да бъде спасен.

Когато бях малка много я ревнувах! Точно от тия деца я ревнувах, смятайки че за нас времето изобщо не ѝ стига, че на тях посвещава най-хубавите си часове, а за нас остават мижавите минути сутрин и вечер, колкото да ни изпере дрехите, да ни изкъпе, да ни се накара защото сме такива диванета, да ми тръсне да чета цели трийсет страници от „Чичо-Томовата колиба“, на ден представяте ли си?!... И чак за лека нощ, ако може да ни прочете някоя приказка с нейния вълшебен глас - така приспиващ, така омагьосващ, така унасящ, шлифован от толкова четене и пеене за онези хлапета, направо като от плочите с приказки на Балкантон!

Красивата ми, добра мама! Защо да се мъча да чета, когато нейния глас е по-хубав от моя, и някак си по-добре я чувам историята, когато слушам нея. Слушам я, тя заспива уморена над главите ни, аз я ръчкам – мамо довърши приказката, де, - тя почва да чете, отново заспива, и аз намусено я пращам да ходи да си ляга. Пък утре пак!

Сега вече не ревнувам. Сега пак искам да видя мама щастлива, и пак да ѝ светят очите. Но как да светят, като деца няма. То има някакви, но са разпиляни по сукаците, защото и училището и детската градина все тъй оглозгани си пустеят. А училище без деца, е училище без очи.

Ето, това е силата на мама – нейната прегръдка, в която светът е добър. Така искам да бъде завинаги! Но още не е. И откак деца няма, тя пренасочи вниманието си към нас, развивайки в себе си една мощна тревога, и нейната обич доби светло-сиви, към кобалтови оттенъци. Зелените ѝ очи станаха тъжни, като да са складирали всичкия извалян дъжд на света, че и онзи който предстои. Сякаш, точно нейните очи произвеждат всичкия дъжд на земята. И тя не го знае това и се пита – откъде-накъде, и ето на, чак сега разбирам аз откъде-накъде, и ще взема да ѝ кажа, да се спре с тази тревога, и да се върне към песните. Тя, не че не пее, но гласа и не усещам да чурулика както, когато бяхме малки и я ядосвахме. Сега ѝ се караме като ходи боса в сутрешните часове на ноември, щото бързала, или пак ѝ се караме, когато не си слага топли чорапи, все тъй тичайки да скатае колети за нас. И разбира се в колетите, освен обич в буркани напъхала хапчета - за всякакви случаи. Против всички възможни болести – измислени и неизмислени... Тя ходи боса, необръщайки внимание на себе си, а на нас праща чорапи! Ето на – точно в

момента докато записвам тези редове, пред мен има два нови колета, още неразпечатани, които не знам защо не смея да отворя,… вероятно защото пак ще се натъжа. Защото, обзалагам се, че измежду разпиляните мандарини и орехи, не само ми е сложила подарък за рождения ден и бонбони да черпя, но и някъде скрити – последните им пари, за да си купя нещо за празника, ако може боичка, или нещо смислено, за спомен от мама и татко.

И аз знам че ще ги изхарча не за подарък, а за нещо много глупаво и битово, и от тази работа, още повече ще ми се доплаче. Ами, ако не направя така? Ами ако сега взема че обърна цялата си тъга в нещо магично и леко? Леко като надеждата, която търся за всички нас? Надеждата, която липсва в собствените ми очи? Къде си надеждо, а? Къде така се криеш по ъглите на омъчненото ми сърце? Искам мама и татко да са ми здрави! И дълго да живеят, и дълго още да ме връща тяхната голяма любов на моя път. Че отново забравих къде съм и що съм. И каква ми беше работата. И как тъй уж съм умна, пък посърнали оставих да ходят моите ангели? И кършат ръце и умуват, как точно да ми налеят малко акъл в главата. Почвам да си мисля, че главата ми явно има пробойни, та когато ангелите наливат и любов и доброта и надежда, с всичко това и вдъхновение наливат. Къде по дяволите изфирясва цялото им усилие по мене? Ами, ангели, мили мои! Дали пък да не спрете с вашите опити да

ме спасявате? Очевидно е, че ум никакъв не ми е останал, или онова което някога е било, сега е един болен ум, който крои накриво всичките пътища пред мене. Как иначе един умен човек ще допусне отчаянието да отрови всичките му системи, а? Ето на, спомням си сега, как преди около два месеца изтощения ми мозък успя да изскимти – „Дано нещо се случи, инак ще дам на късо!“ И стана тя, каквато стана! Запретнаха ръкави всичките бесове които си отглеждам, добиха направо великански размери и заедно попаднахме в болницата. Аз знам нали, че цяло стадо пришълци нося в червата си, и пищя когато, те все пояростно глозгат моите вътрешности. И черните мисли, и надеждата глозгат, но си мълча. Боже, как лъжа! Опитвам се да мълча и не ми се получава. Никак. Защото лицемерието ми е станало по-голямо даже и от чудовищата, които най-много обичат да закусват и да вечерят, именно с черните мисли на човека. Но най-деликатесна за тях, е надеждата. По простата причина, че тя винаги си вре носа където не ѝ е работа. И именно моето лицемерие ме прати да вися по коридорите на многоетажната болница, и аз вия, и виждам още много хора в пижами, с папка под мишница - също тъй да висят и да вият пред нечий спасителен кабинет... И вече никак не съм важна, а съм просто, още една опаковка черва и меса, издокарана с пижама на еднорози и бабиното елече, и нямам име. Само номер имам. Ни гордост, ни очи, а

само едно огромно самосъжаление държи увехналия ми животец и се опитва да го спасява. На снимката от ехографа, ясно се вижда лицето на едно от чудовищата, озъбено и разкривено, точно както ги рисувам. Дали само аз го виждам? Така и не питах.

По едно време, от суета разбира се, а и като доказателство че наистина съществуват пришълци в червата ми, мислех да помоля сестрите, ако не им трябва после тази снимка да ми я дадат за спомен, но така и не си отворих устата. Разчитах че после, когато всичко свърши ще питам за въпросната снимка, но и папката и снимката потънаха в недрата на техния архив, с други още диагностицирани и недотам разпознати видове чудовища, от червата на останалите пижамени хора. Впрочем, дали наистина искам снимката на моето лично чудовище? Че нали винаги мога да си го нарисувам. Доколкото се познавам, то неизменно ще изскочи съвсем скоро от някоя нова безпътна рисунка, и все тъй ококорено ще ми се звери оттам.

После се съсредоточих в глада!

После застинах в едно голямо учудване и наблюдение на другите хора около мен – хора разпадащи се, спасени, зашити, плачещи, хора опитващи се халюцинирайки да побъркат всеки мернал се пред очите им, в това число и мен... Санитарките и сестрите, милите с все по-уморени крака идват, мерят температурите, бият инжекции, включват и изключват системите на живота, главно наглеждат в просъница

цялото това общество от нещастници, но спасени нещастници, и се грижат да удържат живота на всеки един. За да го удържат, те изслушват всичките охкания, оплаквания и все тъй строго раздават инжекции и напътствия, и държат вратите на малкия си ад отворени, за да имат физическо време да стигнат до стаите. И аз вече не съм онова мрънкало, което не знае на кой свят се намира, и за какво точно мръхти. Превърнах се в едно голямо око, което разглежда живота от тази му страна. И се удивява. И драска в тетрадката. Една от лелките ми казваше Онова, докато ми разбутва чехлите и кабелите, а аз концентрирано я гледам в очите с един само въпрос: Докога ще ме държат на пост и молитва!? Гладното то! Тя си говори с поетесата от съседното легло за мене все едно не съм там, докато съм там нали, усмихва ми се с голямата си усмивка, леко накриво ми се усмихва, но аз знам че вече ме обича. И аз ѝ се усмихвам, и не разбирам на какво отгоре тази уморена женица изпитва толкова милост към мен? Истината е, че те всичките до един, бяха много добродушни – и докторите и сестрите, и лелките с манджата, и болните от съседните легла, и мацката с телевизора също. Сега е нужно да призная, че всичко това, което усещах от тези непознати хора на нищо друго не прилича, освен на мир. Мир, който неусетно се настани в мен, и нали понеже съм едно голямо око, което слуша – друг един свят заживя в мен. Дойде денят в който се озовах го-

ла върху количката, и си наблюдавам краката, наблюдавам големите лампи и се хващам как им се моля на лампите да видя остатъка от деня. И не само този ден. Всичко искам да видя. Каква работа само! – "Онова" се събужда в новия си живот, едва дишащо с тази сонда в гърлото, не може да мръдне защото хиляди бръсначи сякаш едновременно, в хор режат половината тяло. И не мърда, ако нацели положение в което бръсначите спират песента си. С горната половина търси телефона за да съобщи че е жива, телефона отказва да съобщава такива неща, мозъка праща до телефона – абе, мамка ти, съобщавай моля те, оня най-арогантно се изключва, мозъка вече бесен вика, ама как може такова нещо и после, след два часа да речем си спомня че телефона може би няма батерия. Жива! Не мърда, говори като Дарт Вейдър, ако това може да се нарече говор, но жива.

И надрасква в тефтера една разкривена бележка до доктора – "разкарайте моля ви се гадната сонда". Свиква и с иглите и с останалата гледка, как всички приличаме на едни опърлени пилета, с тия червени стомаси от които стърчат всевъзможни маркучи. Като фантастичен филм, в еди - кое си шантаво измерение, и всички сме главни герои. Филм със надежда.

Всичко е бяло. Гледам как първите снежинки се мотаят в красиви гирлянди, и после само един въпрос – възможно ли е живота да е тол-

кова странен и тих? И чудесен? Иска ми се да изтичам и да го прегърна целия свят! Не мога да тичам, но ръцете ми се протягат нагоре и нашироко, и прегръщат. Мислено прегръщат всичко любимо. И ада се е затворил. И отказвам да мисля.

Не мисля. Дишам. Без сонда. Смея се. Насила ме караха да проходя. После ме пратиха по живо, по здраво да рисувам врабчета и да изживявам най-накрая хубавия си живот.

Колко жалко, че като му поправят на човек разбеснелите, гноясали вътрешности не му поправят и мозъка! Ах, мили доктори – как не видяхте другите чудовища, по-големите, които мисълта самостоятелно завъжда, и оттам се произвеждат останалите. Но вие бихте казали навярно че това е работа на Господ, или на човека, дето си ги отглежда. Вие вашата сте я свършили. И то доста добре като гледам.

Втори край на историята (и двата са верни)

Два дни след операцията. Боли ме зверски, почти не мърдам, но вече се поокопитих и чувам вятъра и бурята които се вихрят навън. Примирам от тревога за моите скъпи, но все си казвам че детето е добре, нали ще се прибере на топло при баба си. Тук за минутка само, но наистина си казвам че този път се налага да имам доверие – и на него, и на Вселената. Как ли е обаче малкото кученце, безжалостно завързано с тежкия синджир на двора? Дали се

сеща да се крие в импровизираната от цига-
те талашитена барака, дали не го плющи сил-
ния дъжд на ноември, и то е цялото подгизна-
ло и трепери, дърпайки се неуспешно в студе-
ната кал? Плаче ми се, с вързани ръце съм, ед-
ва мърдам, и само се моля Господ да се смили
над нея и тия тъпаци да се сетят и да я прибе-
рат на сухо. Поне за малко. Горчиво ми е.
Мислите ми отлитат тревожно на село – при
мама и татко и при моето куче, което аз се
съгласих от безпомощност временно да завър-
жем там, пред нашата къща. И само временно
да сме разделени. И свисти отново онази сту-
дена тревога, която трови мислите ми, и сега
аз звъня по двайсет пъти на ден да питам как
са. И даже да ме излъже майка, че са добре –
това искам да чуя. Но се надявам наистина да
са добре – и те, и милите ми животинки. И да
спре да бучи тази буря в душата ми, и онази
дето се вихри зад дебелите стъкла на болница-
та.

Та нали два дни по-рано се събудих в моя
нов живот. Или поне така ми се иска да бъде.
Сякаш от миналия са останали едва доловими
спомени, повечето от които ми тежат. Толкова
ми тежат, че сякаш от само себе си се изтриха.
Повечето. Живота, който отдавна спрях да ха-
ресвам, защото сивата ламя ме изяде – тази
безсмъртна и упорита и жилава инерция от ла-
пите на която не можех да се измъкна. Колко
ли се измъкнах? Чувствам се като онази овца

която не искаше пайвант на главата си, и всячески се бори за свободата си. Така и аз – копнея да скъсам каишките, с които не мога да мръдна на повече от три метра от бюрото. Сега всичко прилича на лош сън. Вдишах новия си живот, въпреки че пищях от болки, въпреки сондата в гърлото от която не мога да дишам, но сонда прилична на моята нова пъпна връв – директно завързана за стомаха на Господ. И сега? Какво ще правя сега? Имам последен опит да направя живота си приказка, и най-накрая да спра да натъжавам онези които истински ме обичат. Дано този път имам куража да се изправя пред себе си, да си бия два шамара ако мрънкам, и да се метна на коня.

Декември' 2018
Валентина Григорова

***

Сутринта се успахме. Чорлава, спъвам се ... ще правя някаква спешна закуска. Правя си кафе. Едва пуша. Дребното сърдито, защо млякото било топло - „ще го излея в мивката тогава, келеш с келеш!“

Сърба сърдит.

А навън вали. Изведнъж откривам как се огъва времето - с два чадъра - с единия гониш лапето по улицата, трудно го настигаш - то вече мокро, другия стискаш под мишница и му го подаваш сух - за после. Сгъваем, за да не го забрави. Аз прибирам първия с Куба и Африка.

Гледам в далечината зеленото яке - ходи като космонафт. И мрънка нещо.

После пресичам като простак над подлеза, и тръгва Дунавското хоро - как го обичам само!

А в дъждовно време - още повече.

17 март, 2011
Вал

ЕЛВИС И НИЕ

Докато се борех с пералнята, която вадеше и вода и чорапи от ушите си, откъде-накъде ми хрумва че някой днес имаше рожден ден ... да, ама кой ?... 8 януари.... хм .... много не помня, ама такива дати - да! Седем и половина е, още е здрачно и всички спят. Гледам замръзналите джамове и една голяма глава помежду им, и облакът който станал квадратен над блоковете, все едно е проекция на строежа под него .... и е много, ама много студено .... ами как кой бе, говедо!?

- Елвис е осмятка!

И веднага искам да го поздравя с него си, да ама се оказа че само румънски цигани имам по записите. Тогава потърсих в тубата един затворнически рок, с черни кожени гащи и айде по конете ... Ай че кеф! Да ме видите само как ми сияе муцунката! Тротоарите оцъклени от студ, но ние подскачаме слънчево, и си тананикаме ... Добро утро, народе! Добро утро, смачкани хорица!

Скачам в машината на времето и ето ни на - отиваме на училище с Елвис, по сънените улици на Силистра. Той пее, аз си танцувам с касетофона на рамо и имитирам онзи човек, от американските филми който пее под дъжда. И само уличните лампи ми партнират с едва чута прозявка, правим по един пирует и после отиват да спят. Според мене, тия рапърите нищо

чудно от нас да са видяли, така да озвучават пътищата на хората! Минаваме пътем край сладкарницата да си напазарим баничка и боза, и крем парфе в чашка, и продължаваме по дългата улица .... чак до бюрото на учителката. А то голямо и удобно - само за рокенроли и магарии. Отдолу момчетата свиркат с уста, а аз още по-яростно се кълча ... И така съм се отнесла, че не видях кога влязла ... пък Елвис си пее - брей колко хубаво се чува, викам си ... и много добре танцувам, мисля си ...!

Още не знам как ми се размина за тази кал дето оставих по учителския фундамент, щото това беше по времето на Соца. Примерно ако бях в старото ми училище, класната щеше да ми скъса и ушите и поведениието. Ама госпожа Марчева беше дребничка и добра ... много разбран човек!

Бърсах бюрото, бърсах с мръсната тебеширена гъба и мълчах като пукал. Външно мълчах, и трябваше да се засрамя, но сърцето ми пееше тихо наум, и една по детскиму дяволита усмивка озаряваше стаята. И съучениците ми озаряваше. После си говорихме за Катерина и Рафе Клинче - само ние с учителката, щото никой друг не четеше така или иначе, и за капак на цялата история – такава шестица ми завъртя за годината, че оттогава насам окончателно реших и друг път да ходим с Елвис на училище.

Целия ми живот се промени - с тайфата слушахме и други музики, мъчехме се да пу-

шим на прозорците на общежитието и ни ставаше лошо. Общо изпушихме четири цигари и ги отказахме.

Свирехме на китарата и се измъквахме по улуците, за да ходим да танцуваме по дискотеките.

И след апокалиптичния ми рожден ден на село, когато потрошихме хола ... оттогава не съм ги виждала. Сега като ви разказвам тази история ... надявам се да изскочат от някъде моите приятели от Силистра, и да ме намерят.

А с Елвис продължаваме да си танцуваме по тротоарите, само че не с касетофона, защото се счупи, ами с една малка колонка и добре скрита в чантата ямболска джобна.

Посвещава се на Гута Ямболийката, Диянка, Гинчето, Ваня, Ифката, Гого и Пацо, Наско и Бронто, на Елвис, и на мене разбира се!

10 януари, 2013
Вал

По-скоро те сами ме намират, аз само ги записвам в тетрадката с Ангелите.

От терасата на новата квартира града не изглежда толкова мизерно, пък и тук си правят срещи врабчетата, гугутките и едни птички на които не им знам името, но дребни едни такива, с малко синичко. Идват при мене, любопитстват и пият вода от улуците на покрива. Аз си пуша и се захласвам, и нямаше как да не спре окото ми на Ангела отсреща. Той също пуши много.

Пуши и мълчи. И гледа нанякъде долу, в асфалта. Хващам се как някакво детско любопитство ме кара да си представям какво ли точно прави в останалото време когато не пуши. На едно столче върти нещо като макет, да речем като малко село, с малки обитатели ... вероятно измисля някой нов свят. А може и нищо такова да не създава, ами просто да си човърка транзистор който е примерно ... Машина на Времето!

Никога прост човек като мене не може да заподозре какво му се върти в главата на Ангела, и какво толкова прави с тия бели ръце.

Онзи ден имаше слънчице, и сякаш циганското лято пак беше дошло. Седя си на прозореца, паля цигара след цигара и нещо като стихотворение пиша. За него. Нямам предста-

ва защо, но ми беше приятно и топло. После ми скимна че искам да му го изпратя като самолет. Представях си как от моята тераса мятам директно в неговата, и като по филмите уцелвам от раз. Да ама не! Разстоянието се оказа по-голямо от мойте представи, и от горе, и от улицата. Ходих, мерих, връщах се ... направих стихотворението на самолет, който се оказа че не знае да лети.

Три самолета направих, и трите бяха тромави и криви. Е тогава как да му пратя стихотворението?

За късмет обаче, същия този ден Гено беше в нас да ми поправя сифона на мивката и да връзваме пералнята. Като разбра какви ги мъдря предложи да погледна дали не пише нещо на звънците, и да изпратя обикновено писмо.

Хубаво ама всичките звънци, се оказаха черни и очукани и без нито едно име. Значи този план пропада. А самолети, които не хвъркат ми писна да произвеждам, затова реших с един камък да метна стихотворението. Гено се смее, и каза че вероятността да му счупя прозорците отива към сто процента, и като се замисля той е абсолютно прав. Каза че всичко това му прилича на откачен филм, и е много мила идеята, ама по-добре не. Заради джамовете и тихите улици.

Слязох с него да го изпратя, не издържах и нахлух в градинката под балкона на Ангела. Гледам, гледам и почти се разревах - много

високо бе! И късно! Като нищо мога да отнеса някой шамар, щото ако не счупя неговия прозорец, ще уцеля друг. Тогава Гената направи нещо като люлка с ръцете си, да стъпя, да се покатеря по съседния балкон и така да метна писмото. Хич не се замислих! Цялата операция трая някакви си секунди! Ударих някакво кашонче, скочих от поне два метра, ожулих се, почти се пребих но уцелих терасата. Отвътре светна една бледа лампа, и ние стъписани викаме, мале събуди го! Избягах като някоя хлапетия, дето много добре знае че пакости върши, а пък сърцето препуска още по-бързо от краката! Като гугутка ще изхвръкне от якето. Когато се ометохме достатъчно далече оттам, с Гено се смеем и намираме един прозорец до боклуците, който прибирам с идеята да го нарисувам, за него остава красивата дръжка. После развиваме цял сценарий за филм от тази щуротия.

После дълго не мога да заспя.

На сутринта умирам от ужас да погледна натам. Защото хем искам да го видя, и в същото време много ме е срам. Най-накрая се престрашавам - гледаше към синьо-жълтия ми прозорец. Ухилвам се до ушите, забравяйки че нямам зъбки. Слънцето свети в плитките ми, и вика да пиша ново писмо, с рисунка.

От този ден той все нагоре гледа. Не знам чака ли да стане нощ и този път да му счупя прозореца?

Писмото още стои в джоба ми, и молива на места започва да се изтрива. Сега не ми стига смелост да мятам камъни. Но се уча да сгъвам самолети, които все така не могат да летят.

Правя се че отивам до магазина, и меря разстоянието ... и някъде дълбоко в себе си се надявам че той има по-добра идея да си получава кореспонденцията.

Как само искам да го видя ... Отблизо! Да видя тъмните му очи.

И как ме е страх да го срещна, докато отива да си купи цигари ...

Не зная как свършва тази история.

Може пък и той да ми прати писмо, а може и да ме мисли за откачалка. Но аз всеки дан си проверявам по няколко пъти пощенската кутия. За всеки случай!

Измислих няколко вероятни развръзки, но ще оставя на времето и на Ангела да допишат края. Освен ако все пак не му строша прозореца.

12 ноември, 2014/ Вал

ПЕСЕН ЗА ЮДА

Пролог

Историята започва от края. От преди петнадедет минути, когато тя се събужда обляна в студена пот, стресната от сцената в която двамата се целуват.

Даже сънувайки, тя знае че това е толкова невероятно, но и мозъка сам слага всички възможни препядствия. Диалозите им са като престрелка, чувството за надлъгване е на ниво, и въпреки всичко - дълбоко, дълбоко в себе си, тя знае че винаги се е стремяла към тази целувка. Рядко го сънува, но когато и да се случи това – всеки път търси устата му. Насън я гледа както някога. Средата на нощта е.

Става, пуши трескаво, и студа трупан толкова години се отприщва отвътре-навън, във вид на порой . На леден порой, от който няма къде да се скрие човек. От който боли! Дъжд омесен с ветровете на времето. Всичко се връзва. Кристално ясни са изведнъж днешните уравнения – а не можеше ли да бъде по-иначе? Мисълта и отлита назад, преди двайсет години когато само един погрешен ход, прекатури животите и на двамата. После си спомни още факти ...

Но тази история няма друг смисъл, освен да си поиграем на различно хвърляне на картите и да изследваме няколко възможни ръкави на съдбата защото и сънищата и фантазиите формират най-същественото в характерите и на двамата герои.

ФРАНКИ И ФЕРДИ

ПЪРВА ЧАСТ

Запознаха се като хлапета – той леко пухкав, с огромни черни очи, най-красивите очи, които тя е виждала. Смутен младеж, свръх умен,

според нея - със статута на принц в изгнание. Тя - с прорастнала момчешка коса, с една смешна фиба след погребението на първата баба, която едва познаваше, с болящи пробиващи блузата малки гърди, които желаеше да скрие от всички. И с неясна представа за себе си. На пръв поглед едно стандартно хлапе, откроряващо се от масите единствено с острите си очи. Очи които палят всичко. Които прогориха и неговия гръб, в една мрачна класна стая, часовете по история, или по география. Очи които пишеха по гърба му невидими писма, но най-неочаквано за нея – той ги получаваше и ги четеше.

Франческа, денем когато се мотае на път за вкъщи, и в сънищата си: гледам те, мили мой принце, и не мога да ти се нагледам. Даже тази поезия, кой я слага в устата ми – незная, защото аз изобщо не съм поет. Блъсвам вратата, когато те чуя да идваш с вятъра и тичам навън по нощница – бяла, можеше да не е до колене, но с красива дантела е, като сватбена рокля – как ми се иска да ме видиш, ето така искам да се оженя за тебе – хвани ме през кръста и танцувай с мен. Мили мой! Чувам една неземно красива песен по радиото, не мога да го усиля защото всички спят, но ти слушай, принце мой, виждай ме как се нося във въздуха – косата ми е дълга, роклята ми е изтъкана от най-вълшебните приказки и нощем за теб се превръщам в лебед. Сега съм красива. Сега всичко можеш да ми кажеш.

Фердинанд, докато Франки му прогаря гърба :

Преди за започнеш да пишеш лудите си писма, мила моя (усмихва се), ти ме прониза като светкавица. И докато с тебе се гледахме, ти толкова пъти се спъна в тази кофа, че ми се прииска да скоча при теб, да взема малкия ти крак и да го целувам по всичките синини. Докато порозовее отново. Не мога да мисля. Гледам те, и се губя в очите ти. Сън не ме хваща от тебе. Страх ме е че може никога повече да не те видя. Идвам на глупавото училище, само за да се уверя че те има. Че не съм те измислил. Има те. Смущаваш ме. Опитвам се да те заговоря, но думите се спъват в гърлото ми и дрънкам някакви тъпотии. По-добре да не казвам нищо. Ще ти донеса едни страхотни моливи, които ми подари леля, те на теб додобра работа ще свършат. Харесва ми да те гледам като рисуваш. Боже, как рисуваш! Чудна си, мила моя, чудна си!

Франки, докато се връща от училище, чантата и се удря в краката, уж гледа в камъчетата на асфалта, но мозъка и ясно рисува две момчешки очи : Донесе ми едни красиви марки, толкова финно изрисувани, с такива изящни линии (изчервява се) – специално за мен ги донесе, знам си аз. Сърцето ми ще изхвръкне като гугутка, любими мой. А преди си мислех че съм влюбена в онзи тиквеник, кметския сополанко, който смятах да превъзпитам един

ден. Имал бил хубави очи. Друг път хубави! Изобщо не ме интересува тоя дрисльо! Сега имам теб, когото изобщо не се налага да превъзпитавам. Дано те има! Дано не съм те измислила от скука. Но защо иначе ще ми носиш тези чудни подаръци? Само ти се интересуваш от мен. Впрочем аз на такова внимание не съм свикнала, странно ми е. Но ти си истински. Как ми се иска сега да сме големи и да се целуваме! Искам да ти кажа и още нещо – откакто се появи, вече не ми пука от останалите тъпаци. Не могат да ме обидят, не могат да се подиграват. Нищо не могат. Самото ти присъствие ми дава такава сила, че само някой да ми каже нещо накриво, такъв шамар ще му обърша, че да се чуди после откъде му е дошло. Ти не знаеш, но аз знам колко си ми скъп. Ох, ако знаеш само още колко неща искам да ти кажа ... Но не смея. И така да те гледам отстрани пак ми стига. Никой не може да ме спре да си мечтая за теб, нали? Поне това никой не може! ... Омагьосал си ме с тия неземни очи. Разбира се, че си от друг свят – от приказките си май? От там ли си, принце мой? Нямам търпение да порастнем и да се целуваме! (изчервява се) И вече не ме е срам че ще имам гърди!

Ферди, докато си подритва чантата по улицата, около един следобед , небето е свъсено и се кани да вали:

Мила моя Франки, ти не знаеш но всеки ден след училище, изчаквам да тръгнеш в обратна

посока към вас, и дълго гледам как се спъваш в чантата си, ходиш бавно, току седнеш на асфалта и се взираш в небето. Наблюдавам те и как си говориш сякаш с някой невидим, може би с вятъра ... а може би с мен? Не мога да ги пиша тия домашни! Не следя какво дрънкат учителите, само мисля за теб. Мисля, ще минеш ли и днес следобяд с колелото по нашата улица, и дали ще погледнеш в прозореца ...

Франки, докато кара колелото към магазина, и минава нарочно по улицата на Ферди: мили мой, замръзват ми ушите, забравих си шапката, но бързах да изтърча навън, майка ме прати за нещо до магазина, но аз забравих за какво ме прати, пердето е спуснато, дали изобщо това е твоята стая? Дали ме надушваш, че точно сега минавам, ох забравих какво трябваше да купувам, но и тебе не те виждам зад пердето, даже тази къща изглежда все едно никой не живее там. Да не би да си си заминал внезапно? Или с баща ти сте вампири, и денем се криете от светлината? ...ама че съм проста!, та ти допреди малко беше на училище,... Ама как приличаш на мрачен принц, с този поглед. Какви са ти черни очите! Очите ти принадлежат на нощта. И аз принадлежа на очите ти! Ей, как хубаво го казах! *(оплита си крачола на панталона във веригата на колелото и пада. Но става и се отърсва, оправя веригата и се връща вкъщи с поруменели бузи и без хляб)*

Ферди, докато тя пак му гори гърба, пишейки невидимите си писма: Не издържам!

Искам да те виждам. Искам да държа ръката ти, да те изпращам след училище, искам да те целувам, о, как искам да те целувам! Дано не се лъжа, но мисля че и двамата знаем какво се случва. Обичам те!

Франки, с блуждаеща завеяна походка се прибира от училище: тъкмо исках да ти разказвам, но .... защо си на ъгъла? Защо стоиш там? .... това никак не ми харесва ... никак

С все по бавни крачки, вече едва се тътрузи по тази улица, наближава го, поглеждат се закратко в очите, един друг, съвсем сами в този ноември, той и подава в ръката живо писмо, и тръгва да тича. В неговата посока. Тя не смее да отвори шепата си, защото шепата и гори. Свлича се на този запустял път, и никой не знае колко време е стояла така. Сякаш всичките зими на вековете преминаха през сърцето и, опустошиха го, така че в момента, когато тя взе решение, вече знаеше какво държи в ръката си.

Франки, секунди след сцената с бележката: Защо? .... Защо мили мой? Баща ми ще ме убие. Не – ще убие и двама ни. Как, ...ти, ... но аз всичко знаех, как можа?! Как можа? Дали ми личи? Като стигна в нас, веднага я изгарям тази бележка, и никой няма да разбере. Никой! Не, ... ти ще ме побъркаш! Ще ми кажеш да избягам от вкъщи с теб. Баща ми не те харесва. Веднъж стана дума, ужас ... какво ще правим? А аз точно теб обичам! Само теб! Ами ако умрем като Ромео и Жулиета? Ще видят те на

кого ще забраняват да се обича! ... Не, не мога. Обичам и майка и татко. Но как може? Допреди малко бяхме толкова щастливи, защо трябваше да го казваш ... аз знаех, повярвай ми знаех ... но сега, любов моя това е невъзможно. Никога повече няма да ти кажа колко те обичам. Ще те откажа от тази идея, поне докато се махнем оттук. Не искам никой да знае, разбираш ли, никой. Сбогом, мой мрачен принце! Ще залича всички следи, и утре когато срещнеш очите ми, те ще са празни. Там няма да има нищо за теб. Дали да не се разболея сега? Като в старите разкази, в които или момата или момъка се поболяват от любов, или от любов и лош късмет, и после не отиват на училище?

Ферди, тичайки след като е пуснал горящото си сърце в шепата и: мила моя, казах го, казах го! О, какъв съм глупак! Но не издържам повече да се крия от теб, обичам те, обичам те! Дано не е грешка, обичам те, сърце мое, обичам те!

На другия ден: Франки не успя да се направи на болна, и заедно с голямата буца, която се появи през нощта в сърцето и, отиде на училище. Ферди я чакаше откъм страничната порта, гледаше я, гледаше я, а тя го подмина с наведена глава, както се подминава клошар. После той много пъти се опита да я заговори, без думи – очите му задаваха само един въпрос – но какво става? Въпроса кънтеше в гла-

вата и, а тя така и не намери смелост да отговори.

Това беше в началото на ноември. В края на май той замина с баща си за града, от който се появи. Тя в обратна посока.

ВТОРА ЧАСТ

Минаха четири години, в които Франки продължаваше да си забранява да мисли за него. Почти се влюби в едно момче от новото училище. После почти се влюби в едно друго. Пилееше си времето и се чувстваше още по-нищожна от преди. До деня в който не получи писмо. Този път истинско, в плик. Писмото беше меко казано отровно. Или, хайде да не прекаляваме – написано с много саркастичен тон, и тя реши че целта му е да я залее с обиди. Ами да! Заслужено, мисли си тя. И реши да се направи на много извисена и пораснала, и да не му отговаря. Да, ама за нищо друго не можеше да мисли, освен как ще му натрие носа, в писмото което сега тя ще напише.

Следва една безумна кореспонденция между Франки е Ферди, която за няма и два месеца тласна и двамата в обятията им.

Таванската стая на Ферди, аскетично подредена. До стените купища книги и плочи, в средата на стаята един грамофон. Ферди я гали по косата, и с най-милата си усмивка и казва: ... знаеш ли че всъщност ти писах заради един облог с Антон? Той каза че си бездушна кучка,

и никога няма да ми вържеш отново, аз също му казах че най-вероятно все още си бездушна кучка, но нека да проверим.

Франки стана, обърса му един здрав шамар и хукна към автобуса. Сърденето и продължи едва двайсет минути, тя се върна – извини се за шамара, нацелуваха се здраво и той я изпрати до спирката. И от този ден, нищо че живееха в различни градове – пътуваха, криеха се от всички, и техните тайни срещи бяха най-красивите. Натискаха се на най-неочакваните места и мечтаеха за времето, когато нищо повече няма да ги раздели. Голяма любов! Детска! Страшна любов!

ТРЕТА ЧАСТ

ПЕСЕН ЗА ЮДА

Имаше моменти, в които той страшно много я дразнеше, като и разказваше за предишните си момичета. Особено за една Ана, която е обичал в онази пролука от времето, преди да се срещнат отново. В такива дни Франки се чувстваше много невидима и искаше да му издере очите! Или да издере очите на Ана, и да я оскубе. И въпреки тези сривове, тя още повече го боготвореше. Лошоконтролирани чувства. Избухващи демони.

И все пак бяха щастливи.

Франки, докато рисува в къщата на баба си: Приличаш ми на Байрон! И той е такъв

мрачен като тебе. И само искам да те целувам, ... да те целувам, докато се изгубя във тебе ... Нищо друго не ми се прави.

После Франки отива на изпити, на които получава една възмутителна двойка и една четворка. Звъни му всеки ден, от кабинките в пощата.

Ферди, докато пържи картофи за рождения си ден: Гласа ти е толкова хубав! Представям си, как за подарък ще ми изпееш една песен. Така си мисля. Много ми харесва, как бъркаш на моменти акордите, но ги целиш все пак ... и гласа ти е тъй-омайващ! И колкото и да ми разправяш, как не те бивало, ... искам те, мила моя! Имам изненада за тебе. Дано ти хареса. Дано не се уплашиш и пак да избягаш. Понякога си представям, как вече сме стари, и все още ни е забавно заедно. Люлеем се на нашата пейка и така си умираме. Прегърнати. Ще те пазя от всичките ти страхове! А на тези глупаци – майната им, ти знаеш че не си за двойка, нито за четворка. Те изобщо на малкия ти пръст не могат да стъпят! Съвършена си! И твоята несигурност е съвършена ... (*усмихва се замечтано, пуши, загаря картофите, ... бели нови, пържи огромно количество картофи, които слага в леген, и покрива с капак за да не изстинат съвсем*) ... А знаеш ли колко си смешна когато ревнуваш? - Подскачаш като бойно петле, и си още по-сладка. Толкова те обичам!

Франки, докато си остри моливите: Мили мой, имам странното усещане че нещо много лошо ще се случи! Не знам защо. Тук е много гадно. И града е непоносим, и хората. Не се чувствам добре. А на всичкото отгоре има едно момче, което много ме гледа. Не спира да ме гледа. Ужасно! Има нещо в очите му ... заприказва ме. Не е лош. Може да станем приятели. Не ми харесва тази работа. Хващам се че взех да се заглеждам и аз по него. Ами нали обичам теб!? Какво ми става?! Иде ми да зарежа тъпите изпити, да не ходя на последния, само за да не го срещам повече този. Дали да не избягам?

Рождения ден на Ферди, той я чака. Чака я цял ден. И вечерта. Картофите станаха на гипс в онзи леген. Телефона не звънна. Нито веджъж. Франки така и не се появи.

Минават много месеци. Тя всеки ден се кани да си прежеже вените, но така и не успява. Не е, като да не го е мислила. И не можа. Иска да му се извини, но с какви очи да се обади? Накрая събира кураж и звъни. Той упорито отказва да говори с нея.

Минава още много време. Един ден все пак се срещат. Той пуска на грамофона плоча с „Циганските напеви“ на Сарасате. Запалил е свещ. Убийствено изпълнение!

На сутринта и подарява плочата, и я моли никога повече да не го търси.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

О, да!. Виждат се пак. Някой ноември, или януари, две години, по-късно... Мотаят се по кея. Малко са променени - нямат и двадесет, а изглеждат леко поизхабени. Но само на моменти. Все тъй са красиви. Говорят си за книги, за музики, тя му прави една бърза скица. Не си говорят за бъдещето. Нито за миналото. Очите му, тези горящи очи, мисли си тя, изглеждат ми някак угаснали. А нейните? - Като всичките пустини, събрани зад този блуждаещ поглед. Дали и е простил, щом сега пак си говорят? Драска все по-настървено по листа. В рисунката очите му са същи въглени! Казва и че живота с нея вероятно би бил много интересен, но мисли да се ожени за едно друго момиче. И да каже на децата си че любов няма! Това дълбоко, завинаги и безвъзвратно попарва едва родилата се надежда в сърцето и, и разревана, умоляваща го, тя увисва във нищото. Той не се обръща назад. Последните му думи са, че ако изобщо се видят, това ще е най-рано след десет години.

След много време. В една друга стая, в една кухня - Франки е закачила скицата на Ферди на стената, за да дразни мъжа си, с който са пред развод. В един друг град, Ферди вече се е развел и всеки ден пълни главата на невръстното си момче да не вярва на жените. Никога! За нищо на света!

ПЕТА ЧАСТ

Десетте години са минали, случайно се засичат в един нощен автобус. В първите секунди тя се опитва да са направи на разсеяна, уж че не го забелязва, но колкото и да е тъмно, няма как да се направи на ударена, та махва за здрасти. Той стои сам на седалка за двама. Тя също. Автобуса е прекалено празен. Стоят така известно време, всеки на мястото си, ужасно нелепо е. И после сядат един до друг. Говорят си, сякаш времето е излекувало раните, смеят се. Пият някакви патрончета водка. Говорят си. Гушва я. Целуват се. Целуват се стръвнишки в летящия автобус. Времето е спряло. Времето – цялото е само за тях.

ПЪРВИ ФИНАЛ

И това ако не е една голяма лъжа? Всъщност то времето за нищо не им е виновно. Видяха се случайно през годините закратко, като стари бойни другари, пиха бири и други боклуци, той и каза че ще завладява света, ще стане богат, и ще бие рекорда на Казанова по съблазняване. Тя нищо не каза. Пренасочи кошмарната си ревност към бившия си мъж и реши никога повече да не мисли за Ферди, като за най-голямото щастие. Реши да си отмъщава на целия мъжки род, за всичките предателства – за мъжките, и нейните. Обезумя с една дума. Написа някакви ужасни екзистенциални текстове, в това число и за бедната яйцеклетка, ко-

ято с голямо нежелание бавно се въртеше към сифона, и безвъзвратно потъна в световната канализация, натрапвайки идеята как всичко в нея остарява. Накрая се умори от себе си, умори се от отмъщенията, защото откри две важни причини да не потъне в Ада, който сама си устрои. Да, така стана - живота, в този отрязък от времето все пак я пощади и тя не успя да полудее. Само се превърна в най-тъжния човек на света, отглеждащ възможно най - цинично отношение към любовта.

Франки до себе си, изгубена във времето и във спомените: сигурно на това му казват – всяко зло за добро? Ами да, ако беше другояче, сега нямаше да имам това добро дете, а щях да имам други три. Може би нямаше да се справям със тях. И със себе си. Сигурно щях да увяхна постепенно във твоята сянка, ти щеше да ми изневеряваш, и един ден да се обеся във хола? Знае ли човек ...

Късно писмо на Франки до Ферди, което тя никога няма да изпрати: Пази Боже от глупава и амбициозна жена! Никак не съм добра. Искаше ми се, иска ми се, но с горчилка откривам че изобщо не съм. Мислех си наскоро, че вече ти самия не ме заслужаваш- защото не искаш да ми простиш! Че си отглеждаш такава зверска омраза към мен, и тя ходи подире ми като черен облак. Значи и ти си лош. Но работата е там, че аз знам, че не си лош. Никак даже!

И продължава да те боли. От колко ли много неща те боли? Гледам да не мисля за теб. Нито да те сънувам. Но само там напоследък те срещам, и то с голям страх. Всеки път, когато това стане, всеки път съня свършва с целувките ми, и аз се стряскам и се събуждам. И те търся. И знам че нямам право. Ей на това му се казва Възмездие – получих всичко, което заслужавам! Така ми се иска да те изтрия! И ти мене да ме изтриеш. Така ми се иска и двамата да спрем да лъжем …

ВТОРИ ФИНАЛ

Връщаме се на онази сцена в автобуса, и след това във нейната квартира – те имат абсолютно идентичен вкус за музика и литература. Заспиват сгушени на изтърбушения фотьойл, става обед. Той иска тя да го разведе из града, и крои планове в кои най-големи фирми да се яви на интервю за поне директор, и да ги помете с безумния си интелект. Ферди и Франки имат общо пет деца, рисуват, танцуват, обичат се и умират прегърнати, точно така, както той си мечтаеше някога.

ТРЕТИ ФИНАЛ

Той още не е написан. Той предстои, защото прототипите и на двамата герои са още живи, макар и малко поизморени от войните, дотук. Тя често си мисли за Машината на времето, която още не е построена, но ако тя без да е физик, би открила – как първа ще се мушне в

коридорите на миналото и ще поправи всички бели, които е сторила. Но мисли си още, как ако това стане – хода на историята ще забие в съвсем друга посока, и хората и местата щяха да са различни. Може би затова тази утопия все още не е измислена, или ако вече я има – някой умен човек нарочно не я пуска в употреба. Какъв ли хаос щеше да настане тогава? А дали не съществува съвсем друга машина, която променя настройките в мозъка и трие циничните части?

Бележка от автора или нещо като Епилог, която няма за цел да оневинява когото и да било, а по-скоро е нещо като констатация: *сегашните деца са доста по-смели. Възпитани да възприемат по-естествено собствената си сексуалност. Може би родителите и обществото оказват значително влияние. Но детството на нашите герои се е развило, в една много по-оскъдна откъм информираност среда, даже може да се каже среда консервативна и неблагоприятна в много аспекти, именно заради пуританското влияние на близкото минало, прочистено от стойностна литература, но за сметка на това дарила щедро хората с една, почти смъртоносна доза страх. Такава среда е не само обърквaща и лошо възпитаваща, но такава среда меко казано е отровна, особено ако си момиче. Особено ако си Франки.*

Валентина Григорова“Януари, 2020

Най –накрая сготвих. Кисна си краката в един леген, и се озъртам за нещо като кърпа. Забравих я в стаята на малкия. Вратата му скърца и не искам да го будя. Озъртам се, и виждам старата ми хавлия, изпрана на голям градус, по-стара от моето детство, виси си в ъгъла, заедно с другите палта и какво ли не, не мога да я стигна ... и се вглеждам в моите небрежно провесени дрехи - когато един ден ме няма, те ей така, пак ли ще си висят на някоя закачалка? Очакващи. Кой ли? ...Замислих се, незнайно защо за закачалките на Боги. Последния път като се наложи да ида до тях, ей така – всичко си беше както го е оставил - и якето, и хавлията и кърпата, и ръкавиците, и шапките, като за друг ден да си ги облече. Ами това коте! И то там сред закачалките и дрехите. На неговите пуловери и одеала, едва ли им е било студено, чак толкоз, но на котето му беше, макар че и те някак ми изглеждаха понастръхнали. И от друга страна - това странно спокойствие. Или мълчаливост. Знам ли? Бъркам ги двете състояния. Но пък мога ли да знам дали и дрехите не носят от душата на човека? Що пък да не могат? Нали са дишали от атомите на техния човек? Закачалките..., дрехите..., но най-обърканo стоеше котето. Поскоро въпросителни, омесени със тъга. Ходи му обяснявай, че неговия Боги няма да се вър-

не. То, май подозираше тази работа, щото доста дни е стояло самичко, глозгайки и последните останки от изсъхналите чинии в мивката, ама, знае ли човек? Чакало е. Ох, много облачно и студено ми стана изведнъж. Настръхвам. От онзи другия студ.

Ами в къщата на прабаба и прадядо, където все обещавам да се завърна и да я потегна, но все като на гости пристъпвам? - и техните дрехи ей така са окачени – сякаш след малко ще се приберат от лозето, и дядо ще смени изпотената си риза, с онази от закачалката. Двайсет години минаха, че и повече, и той все не идва да се преоблече. Но инак ме чака на терасата. Чака ме да си дойда. Търпеливо чака, и не се сърди. И нищо че в едни кални дни са отмъкнали всички брави и са опоскали цялата къща поганците, та тя едва се държи на краката си, и обрасна като Макондо - дядо все тъй стои и ме чака - да измия с моята обич следите от чуждите стъпки, и да ѝ върна живота на милата къщичка. И в работилницата, аз да копая с длетото някоя чудна Машина на времето. Отново ме стяга онзи студ. Защото само мечтая как ще имам силата и смелостта да го сторя, но и двете не ми се намират.

И обикновено трасето с колелото ми беше да ида до баба Веска. Напоследък пътя така мило ми криволичеше, че все гледах да мина оттам - защото знам как нетърпеливо ме чака да ѝ занеса разтечените сладоледи, и някоя от

моите странни едронакълцани, като за пуйките манджи. Една голяма буца ми е застанала на гърлото, и ми пречи да викна силно, с детинския си глас – „Бабо ... тука съм!“ И ми се вика, и викам, ... ама без глас. Изсъхнало ми е радостното викане, та едва изскимтявам ... нечуто - „Бабо ... отвори ми портите, милата ми тя ...“ и там се свличам ... Излез, и отвори ми портите, виж как капят гроздетата по плочките, ... излез и усмихни ми се с тези твойте неземни очи, и нищо че закъснях - пази ми онези двете принцеси за мене. Ама баба не излиза!

Понякога толкова силно стискам очи, сякаш невинна магия да сторя – сърцето ми рисува нейната малка фигурка, и все там на портата чакам. Бабо! Ама как така?!

Тогава вятъра разлюлява лозите, и сякаш тя ми шепти – ела дете, ела и прегледай дали всичко си е там, където го оставих. Нагледай ми къщата, моля те! И аз следвам гласа, и вече не ме е страх. Влизам, и все там на масата си стоят и солничката, и нейната чашка, и всичко. И не мога да стоя права. И стола нейния си е там - на него елечето, до тях малкото ми любимо столче на което затваряме бурканите. Всичко! Всичко все тъй си е там, сякаш тя никога не е отсъствала. И снимките, и рисунките, и нейните бележки, и купищата хапчета – тъй както ѝ ги наредих. И хладилника, ама без сладоледите. Бродя из малката кухничка, където добре си живяхме с нея, и заспивах на нейната влъзглавница, до нейната глава, и съ-

нувах, и винаги топло заспивах, сгушена в нея ... Бродя като луд призрак из нашите минали дни, които бяха всъщност съвсем вчера. Бродя, и там се губя. Но не плача само от синята манта, която тя ми даваше за да не си пърля краката докато пука лютеницата, та да джуркам с голямата лопата. Боже как ми липсват онези мои опушени сълзи! Те бяха сладки! Сегашните са защото ми липсва гласа ѝ. Нейния добър глас, който си е само за мене. И как си пускахме песните... И как ме юркаше да измия една камара домати и буркани, и целина, и круши, и праскови, и какво ли не, и да обърна тавите надолу с главата да съхнат. Липсва ми да усещам нейната специфична подредба на жовота и хората. И пилетата. И саксиите. И чорапите. И зимите. И пролетите. И жарките лета. И мухите. И ракиите. Някой е скрил мотиката ѝ, или се е загубила, та тревата избуя между плочките, и почна да завзема приветливата къща, която тя тъй спретнато поддържаше. А ябълките все тъй си растат, и все тъй си капят, но тя не може да ми се скара, че обирам и смотаните. - Бабо! Песничко моя! Мила моя – ще удържам ветровете на времето, доколкото мога!

Как ще ги удържа? А сега де? За това се иска голяма смелост. Дай ми сила! Нарисувах си те, за да те гледам всеки ден. И по-малко да плача, че и даже има дни в които мога да се засмея. Без твоята милост сънувам най-страшните си кошмари. Без твоите зорки очи,

криво стъпвам в деня си. Наглеждай ме, ако може. Загръщам се в твоето елече, за да заспя.

Бабо, дали твоето сърце е пораснало в мене?

Връщам се на сцената, в посърналата ми стая в квартирата, студено ми е и малко ме втриса, гледам си краката в легена, които са досущ като нейните... гледам ги, и с краката си мислим - а какво ли ще остане един ден след нас? Дали някой ще се загледа по нашите дрехи и закачалки, и акордеони и купища надраскани листи. Дали някой ще носи от нашето сърце? И този леген, дето сега си топля краката? Ами засейте нещо в него, ако искате, деца мои. Ама преди това му пробийте дупки, особено ако садите живот.

Един леген винаги може да бъде оползотворен по много начини - и краката могат да се държат там, и зелето, и крушите.

И детството ...

10 февруари 2020, Вал

* * *

Изпускам живота си
И ти изтървах полета! -
Защото говорих по телефона
твърде много и пуших, (ау)
Изпуснах да те прегърна,
и да те целуна по бузата
А исках повече,
Исках, исках повече,
И тичах, и тичах -
И имаше мъничко дъжд,
И тичах, и се състезавах с времето
Но пак те изпуснах – ти излетя!
И нищо че гледах самолета –
Гадаех кой ли е твоя, кой ли е твоя?
Сварих се в кафето, където висях
И си мислех - как изпускам,
изпускам живота си –
Всичко минава край мен ...
И аз си мисля че търся,
че яздя моя прекрасен кон.
И препускам през времето,
И препускам със мойте неземни крила,
Обаче изпуснах ти полета.
И не можах да те прегърна,
(нищо) Не можах

Написах две-три глупави писма.
И после те чух по телефона,
Но някак ми липсваше,

и сякаш ти ме чакаше да те гушна.
Поне!
А ако можех да се влея в устата ти,

И това си го мислех,
И най-вероятно щях да получа два шамара,
или не?
Обаче кой може да знае? –
Нито ти, нито аз!
Изпуснах ти полета …
Само гледах самолетите,
как светят в тъмното ..
Сякаш нещо ми казваха...
Какво ли ми казваха?
Може би друг път, ако имам
пак отново някакъв кон
може би, да не говоря по телефона,
и може би - да тръгна по пижама,
така както бях –
може би щях ...?
Няма щях и може би !
Може би, може би? Може би -
При теб да долетя?
И може би, следващия път със теб,
със теб да летя? -
До някаква чудна земя
До някаква чудна земя!
И тоя път , изобщо да не съжалявам,
Изобщо!
как минава живота край мен -
Тоя, единствения, моя!

Пожелавам си всеки ден списъци,
които вероятно няма да изпълня,
Отново !
Но може би -
Част от тях, част от себе си
ще нарисувам и ще изпея,
и тоя път няма –
няма да за закъснея !
За нищо!
няма да закъснявам за нищо важно повече!
- За моя собствен живот,
Може би няма да закъснявам повече,
Може би?
Ха, но кой може да знае? –
Да видим как ще свърши нощта!

Февруари/ 2019/ Вал

ПЕСНИЧКА КАТО МОЛИТВА

Когато слънцето се скри зад облака,
Напълно сякаш скри се от света –
И много тъмно е
и безнадеждно някак –
Ще се наложи да призная,
Че тайно се надявам
в мене да запалиш –
тъничка, свещичка мъничка,
и слънце ново ти ми нарисувай
върни ми моята песничка.

Щурче угаснало, със счупена цигулка
И лепкав мрак около мен
И много тъмно е,
И безпрогледно някак.
Ще се наложи да призная –
Че тайно се надявам в мене да запалиш-
тъничка, свещичка мъничка,
и слънце ново ти ми нарисувай
върни ми моля те, надеждата.

Щурче угаснало, със счупена цигулка
И лепкав мрак около мен
И много тъмно е,
И безпрогледно някак.
Ще се наложи да призная –
Че тайно се надявам в мене да запалиш-
и слънце ново ти ми нарисувай

върни ми моля те, усмивката.

Усмивката, детската, песничка...
Надеждата, Тъничка, свещичка мъничка
Надеждата,
Надеждата ...

Януари‘ 2019
Вал

***

трябва да си плащам наема
и сметките.
и живота -
това ме прави
уязвима,
продажна
и изнервена.

но също така ми харесва
да си плащам живота,
което ме прави безразсъдна,
и смела
и щастлива понякога -
например с последните пари
ще ки купя цигари.

обаче се налага да си плащам
и наема,
и сметките
и живота,
което ме прави
страшно уязвима
и цинична
и изнервена,
защото с ужас откривам,
че от честен труд човек все по - се заблатява.

и докато си стоя затворена
и пуша, и пестя нищото

си мисля как ще е страхотно
да съм някой наследствен аристократ,
или отнякъде да ми изпадне
една богата леля,
та да не ми се налага
всеки ден да си чупя главата,
как точно да си плащам
наема, и сметките
и живота.
само дето
мойта леля свири на акордеон
и едва си преглъща баницата.

и докато стоя затворена
и пуша, и пестя от нищото
си мисля, че кой знае какъв избор нямам
освен да спра да мисля
как точно да си плащам
наема и сметките и живота,

и с последните пари
ще ида да си купя цигари,
като един истински наследствен аристократ.

ноември 2014 / Вал

***

малък смешен човек,
включен в инсталацията -
седи и чака.
може би да я види.
а тя си пътува нейде -
на север,
нехайна.
и си припява
и се спъва
и пада
и се изправя -
отупва си коленцата
звездичката
и поздравява последния овчар.
отдалече мирише на фурна-
хляба от зимата,
когато ти беше дете
и винаги го връщаше нагризан.

Вал, 2012

***

мила моя любов,
намери ме
и ме обичай.
защото умирам.
бавно.

студа стиска гърдите ми
и не мога да дишам.
последните ми дни
се люлеят като пране на вятъра.
и не отлитам - синя
от силното слънце.

изчезвам.
крилата ми станаха крехки
и трошливи - като на пеперуда
между листите на някой живот.
не мога да излъжа времето -
по лицето ми все по-дълбоки
и остри се врязват белези
на дълги и тежки войни.

остарявам неизбежно.
самичка.
пуснат е и последния вълк.
само душичката още писука,
някъде от дъното на моето детство -
смешна.
и рошава.

това писмо е от нея.

Вал, 2015

ЗАРАДИ ВОДОПАДА

МНОГО ИСКАМ ДА ГО ЦЕЛУНА, но няма как. Засега.

Не и както искам - да се влея се с топлия дъх на този следобед, право в неговата уста. Но слънцето тежко диша, като прастар дракон. Задъхва се пластмасовия тъжен град и само заради мен, понякога стига до вода. А него го е страх. Това ще да е.

ОБАЧЕ НЕ МОГА ДА МУ СЕ НАГЛЕДАМ и затова хитрувам - отърквам красивата си пола на цветя всякакви, ужким случайно ... така от ветреца. Случайно… Леко с крайчеца ѝ, както коте с премрежен поглед - минава пред прозореца му моята пола значи. После ако в пазвата ми долети някоя хубава песен, винаги я подарявам на някой случаен човек по пътя. Никога точно на него, защото не отваря песни. Имам трийсетхиляди и двайсет и осем милиона тонове обич в гърдите си, по двайсет и четири часа на ден. А тя нявга много е тежка и ме спъва, за да си я нося сама. Тогава пак хитрувам - изпращам се по някое закачливо облаче, и най-невинно се гмуркам в очите му. И те стават ония добрите очи, кехлибарени с особена концентрация на слънчеви лъчи. И не знае откъде му се появи тази усмивка. Целунала съм го ... сънувам ... сънувам, омагьосана ...

НЕ МОГА ДА МУ СЕ НАГЛЕДАМ - нося водопада в косата си. И не искам да я измивам

с друга вода, и с шампоан. А главата ми става все по - красива и мръсна. И малко лепне. Но е събрала всичките ветрове на света, сигурно заради това е толкова горещо. Как да ги разплета, като не искам? Нося всичката музика между фибата на косата и залеза, който ми напълни погледа със сълзи …

Защото отлитам все по -далеч, все по -далеч ...

Къде ми отиде съня?

Добре, тогава пак ще хитрувам. Хайде по реката, по меките облаци - една песен и съм там. И ще го целуна!

Сега ще си нарисувам лодка, с която да пресека физическия ръб на времето. Също и небе!

Септември‘ 2014
Вал

***

някой е захвърлил небесната си риза
на тротоара -
като досадна женица,
с посивяващи косми
и не дотам добър нрав.
и по закона за вечната цялост
някой скитник ще си я прибере,
и тя нежно ще синее на раменете му.
неговите, и бълхите от ризата
диво и страстно ще се смешават
до получаване на съвършенно нови
космически видове.
от тяхното убождане
човек може да види
по врата и гърдите
на скитника
морски цветя
и нови съзвездия.
а в кално време и малко дъжд във очите му.

Вал, 2012

НЕ РАЗБИРАМ СЪРЦЕТО СИ!

То седи в единия ъгъл на стаята,
говори ми нещо
и току млъкне.
И ме гледа ококорено с тия детски очи.

Питам го аз - какво ти е?
Защо не се прибираш във къщи?
То пак си знае неговото.

Говорим си на различни езици изглежда,
и на мен, и на сърцето
заедно ни е тъжно.

Понякога разчитам вятъра в песните му,
друг път и бурята чувам -
когато птиците почнат да се стрелкат
като гламави в пролетното небе.
Да, в ей такива моменти
в шест часа вечерта, на някой април
понякога се намираме със сърцето
и заедно си мълчим.
Или плачем с цигулките.

После пак се разделяме.

Как да го върна в гърдите си,
че пак да си пеем и подскачаме,
и отново да си говорим на нашия чуден език,
както някога?
Когато бяхме дете.

април, 2015, Вал

ВТОРА ЗИМА

Отново ноември,
отново зелено в охрата,
и мирис на куче.
И мирис на сняг,
и на дъжд -
от смразяващия,
нужда от топло,
но кал,
само кал.
Отново болница,
красиви жълти листа,
всеки кратък,
тъжно върти се докат умира,
отново на края,
на края.
Крайна есен –
А силата? –
Де я?
По детски всеки път викам я, де я?
Тя крие се нейде,
защото все тъй си мисли че продължаваме
да играеме, двете със нея, Де я!?
Сило моя, спрях да играя, ела си,
забравих до колко броих –
и кой от нас спря да гледа ... да гледа …
Уж си тук, а те няма – ти жумиш!
Ама не ... само мойта сянка се гони със мене,
сило моя, къде си, самодиво игрива, невесто,
неведома с гърди тлъсти и бедра както някога,

хем силни, хем снажни – сило моя, ... къде си, къде си?

И как тъй тези очи ме гледат с очите на силата, а нея я няма?

В последно време бях музика.

Валентина Григорова
28 ноември 2019

***

Тя харесва един мъж, който не говори много.

Освен това не говори на нейния език. Говори на неговия си. Може би и той я харесва, въпреки че тя и дума не разбира от онова което ѝ казва. Той има много красиви очи – едни такива, особено тъжни очи има, в които тя обича да гледа. Тогава не ѝ трябва да говори на разни езици, защото очите и стигат. Тя също има много красиви очи и вероятно и той обича да гледа в тях.

Веднъж ѝ изпя една песен. На нея това много и стопли душичката и той ѝ се стори още по-хубав. Тя още никаква песен не му е пяла, а ѝ се ще. В стомаха му има музика. От тази музика пеперудите в нейния стомах толкова силно се разхвърчават, та тя не знае какво да прави с тях, и накрая реши да му напише писмо. На езика, който той не разбира. На същия този език, който и тя не разбира.

23.01.2015 / Вал

ПЕСНИЧКА

имам син заек на ръката си.
на синия ми пръст.
и черен пипер в изобилие.
и бисквити.
и оркестрите на ню орлеанс
и гангстерски филми
в тубата.
и кълцан дроб.

прерязах си гърлото
в петък.
и ноктите са ми кървясали.
въртя си гъза по улицата
и си тананикам
какъв хубав син заек си имам
на синята си ръка.
и никаква драскотина другаде.

и шарено шалче
за да не ми падне главата,
така както си подскачам
и си припявам -
какъв хубав син заек си имам.
и черни мустаци.

2 януари, 2011/ Вал

***

Ето така ще ме изпратиш, моето момче – ще се свия на копче, в ембрионална поза, както обикновено си мисля че спя, и ако се сетя да си облека някоя бяла, красива, почти булчинска рокля – сложи малко свежи цветя в куфара, който така и не направих на голямо изкуство – и пусни ни да плуваме по Дунава!

Моля те! И ме запали! Полей ме с ракия, с бензин, с каквото ти е угодно да ме полееш, и ... пусни ме там.

Този път няма да се удавя. И това ще ми е последното плуване по нашата стара река.

Довери ми се, и на смотания куфар, който е като малък ковчег, също се довери. (Всъщност, може да го промажеш с една субстанция, но това скоро ще го открия – та хем да горим, хем да плуваме с куфара).

И без това се смалявам – таман ще се събера, но не забравяй – сгъната, както заспивам. И не плачи много, дете мое!

Ще те чувам, и няма да ми е удобно пътуването.

Сложи ми в куфара една четка, черна и бяла боя, и молив.

И един лист.

Всичко останало е за тебе – рисунки, текстове, ... песните ми.

И сърцето ми.

И китарите и акордеоните също.

И книгите.
И котките и кучетата ... Друго не се сещам.
После пусни духовата музика. И това е.

До моя син, с обич!
Януари, 2020 / Вал

Валентина Григорова

ЧЕРНО-БЕЛИ ИСТОРИИ ЗА МОИТЕ ШАРЕНИ ХОРА

СБОРНИК СТИХОВЕ И РАЗКАЗИ

Българска, първо издание

Редактори:
Габриела Цанева и Снежана Стамова

Художник:
Валентина Григорова

ИЗДАТЕЛСТВО
gabriell-e-lit

www.gabriell-e-lit.com
e-mail: gabriell-e-lit@mail.bg

Формат: 32/84/108
е-книга
Обем: 208 стр.

Платформа за е-книги:
http://e-books.gabriell-e-lit.com